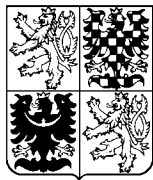

Ročník 2000

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 135

Rozeslána dne 29. prosince 2000

Cena Kč 14,90

O B S A H:

471. Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon)

471

VYHLÁŠKA

Ministerstva zemědělství

ze dne 13. prosince 2000,

kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon)

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 33 zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), (dále jen „zákon“):

Oddíl 1

Oprávněné osoby, uznaná chovatelská sdružení a chovatelské podniky

§ 1

**Náležitosti žádosti o udělení souhlasu k výkonu činností
(K § 3 odst. 1 zákona)**

(1) Žádost o udělení souhlasu k výkonu činností uvedených v § 7, 12, 16, 17 a 18 zákona obsahuje

- a) údaj, na kterou činnost a na který druh vyjmenovaných hospodářských zvířat se žádost podává,
- b) jméno, příjmení a trvalý pobyt fyzické osoby nebo firmu právnické osoby nebo název uznaného chovatelského sdružení a jejich sídlo,
- c) rodné číslo fyzické osoby nebo, jde-li o právnickou osobu nebo uznané chovatelské sdružení, identifikační číslo.¹⁾

(2) Žádost o udělení souhlasu se podává na každou činnost uvedenou v § 7, 12, 16, 17 nebo § 18 zákona a na každý druh vyjmenovaných hospodářských zvířat samostatně.

(3) Součástí žádosti o udělení souhlasu

- a) k provádění kontroly užitkovosti, výkonnostních zkoušek, výkonnostních testů a posuzování (dále jen „testování a posuzování“) je
 1. osvědčení o odborné způsobilosti žadatele nebo smluvně zajištěných osob, které budou vykonávat testování a posuzování,
 2. přehled vlastního nebo smluvně zajištěného

technického vybavení pro specializované činnosti, včetně přehledu elektronických médií a programového vybavení,

- b) k testování a posuzování vyjmenovaných hospodářských zvířat ve vlastních testačních zařízeních je

1. osvědčení o odborné způsobilosti žadatele nebo smluvně zajištěných osob, které budou vykonávat testování a posuzování,
2. přehled technického a přístrojového vybavení testačního zařízení nebo odchovny mladých plemenných zvířat, které je v souladu s postupem provádění testování vyjmenovaných hospodářských zvířat uvedeným ve vyhlášce,

- c) k ověřování a osvědčování původu a stanovování genetického typu plemenných zvířat je

1. doklad o mezinárodní způsobilosti²⁾ laboratoře imunogenetiky nebo, pokud se pro daný druh plemenných zvířat a používané metody mezinárodní testy neprovádějí, popis používaných metod ověřování původu,
2. vzory osvědčení o ověření původu a stanovení genetického typu,

- d) ke zřizování a provozování inseminační stanice je

1. osvědčení o odborné způsobilosti žadatele nebo jeho zaměstnanců, kteří budou vykonávat odbornou činnost na inseminační stanici,
2. přehled technického a přístrojového vybavení inseminační stanice; jde-li o chov prasat, také typ inseminační stanice,
3. kladný posudek orgánů veterinární správy ke zřízení a provozování inseminační stanice,

- e) k provádění inseminace je

1. osvědčení o odborné způsobilosti žadatele nebo smluvně zajištěných osob, které budou provádět inseminaci,

¹⁾ § 21 a 22 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě.

²⁾ Například osvědčení International Society for Animal Genetics (ISAG) – Mezinárodní společnosti pro živočišnou genetikou.

2. přehled technického a přístrojového vybavení pro provádění inseminace,
- f) ke zřizování a provozování střediska pro přenos embryí, a to
 1. k získávání, kultivaci a uchovávání embryí a vaječných buněk je
 - 1.1. osvědčení o odborné způsobilosti žadatele nebo smluvně zajištěných osob, které budou vykonávat odbornou činnost ve středisku pro přenos embryí,
 - 1.2. přehled technického a přístrojového vybavení střediska pro přenos embryí,
 - 1.3. kladný posudek orgánů veterinární správy ke zřízení a provozování střediska pro přenos embryí,
 2. k vlastnímu přenosu embryí je přehled technického a přístrojového vybavení k přenosu embryí a vaječných buněk.

§ 2

Náležitosti žádosti o uznání chovatelského sdružení (K § 5 odst. 1 zákona)

(1) Žádost o uznání chovatelského sdružení obsahuje

- a) údaj, na který druh, typ nebo plemeno vyjmenovaných hospodářských zvířat se žádost podává,
- b) název chovatelského sdružení,
- c) sídlo chovatelského sdružení,
- d) identifikační číslo,¹⁾
- e) orgány a funkcionáře oprávněné jednat jménem chovatelského sdružení.

(2) Kromě náležitostí uvedených v § 5 odst. 1 písm. d), e) a f) zákona předloží žadatel současně s žádostí o uznání chovatelského sdružení

- a) doklad o registraci³⁾ sdružení,
- b) seznam členů sdružení ke dni podání žádosti,
- c) osvědčení o odborné způsobilosti smluvně zajištěných osob, které budou vykonávat odbornou činnost,
- d) návrh vzoru potvrzení o původu, které žadatel zamýšlí vydávat,
- e) jde-li o chovatelské sdružení chovatelů koní, selekční program a zkušební řád výkonnostních zkoušek koní jako součást šlechtitelského programu daného plemene.

§ 3

Náležitosti žádosti o uznání osoby jako chovatelského podniku

[K § 6 odst. 8 písm. a) zákona]

(1) Žádost o uznání osoby uvedené v § 6 odst. 1 zákona jako chovatelského podniku obsahuje

- a) údaj, na který druh vyjmenovaných hospodářských zvířat se žádost podává,
- b) jméno, příjmení a trvalý pobyt fyzické osoby nebo firmu právnické osoby nebo název chovatelského sdružení a jejich sídlo,
- c) rodné číslo fyzické osoby nebo, jde-li o právnickou osobu nebo chovatelské sdružení, identifikační číslo,¹⁾
- d) orgány a funkcionáře oprávněné jednat jménem sdružení, jde-li o chovatelské sdružení.

(2) Kromě náležitostí uvedených v § 6 odst. 1 zákona předloží žadatel současně s žádostí o uznání osoby jako chovatelského podniku

- a) výpis z obchodního rejstříku, jde-li o právnickou osobu, která je podnikatelem,⁴⁾
- b) výpis z obchodního rejstříku nebo osvědčení podle zvláštního právního předpisu,⁵⁾ jde-li o fyzickou osobu, která je podnikatelem,⁴⁾
- c) doklad o registraci,³⁾ jde-li o chovatelské sdružení,
- d) seznam členů sdružení ke dni podání žádosti, jde-li o chovatelské sdružení.

Oddíl 2

Způsoby testování finálních hybridů v testacích zařízeních

[K § 6 odst. 8 písm. b) zákona]

§ 4

Společná ustanovení

(1) Finálním hybridem se pro účely této vyhlášky rozumí konečný produkt křížení alespoň dvou druhů, plemen nebo linií vyjmenovaných hospodářských zvířat, který se již dále nevyužívá k plemenitbě.

(2) Vyhlášeným testacím zařízením se pro účely této vyhlášky rozumí testacní zařízení pro testování finálních hybridů vyhlášené Ministerstvem zemědělství ve Věstníku Ministerstva zemědělství.

³⁾ § 6 až 9 zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění zákona č. 300/1990 Sb. a zákona č. 68/1993 Sb.

⁴⁾ § 2 odst. 2 obchodního zákoníku.

⁵⁾ Zákon č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů, ve znění zákona č. 219/1991 Sb. a zákona č. 455/1991 Sb.

§ 5

Způsob testování finálních hybridů skotu

(1) Chovatelský podnik poskytuje finální hybridy každé kombinace křížení skotu k testaci do 2 let od zahájení jejich prodeje na domácím trhu, poté vždy do 3 let od ukončení jejich předchozí testace.

(2) U skotu se produkty křížení testují na masnou užitkovost obdobně jako čistokrevná plemena podle § 12 odst. 2 písm. e) a způsobem uvedeným v příloze č. 2 části I.

(3) Chovatelský podnik, který testuje skot z hybridizačních programů ve vyhlášených testacích zařízení, vyhodnocuje výsledky testování a poskytuje je chovatelskému podniku formou „osvědčení o provedené testaci a dosažené užitkovosti“, které obsahuje výsledky růstové schopnosti a výsledky jatečné hodnoty.

(4) Výsledky testování finálních hybridů skotu poskytuje chovatelský podnik osobě pověřené vedením ústřední evidence neprodleně.

§ 6

Způsob testování finálních hybridů prasat

(1) Chovatelský podnik poskytuje finální hybridy každé kombinace křížení prasat k testaci do 1 roku od zahájení jejich prodeje na domácím trhu, poté vždy do 3 let od ukončení jejich předchozí testace.

(2) Postup testování finálních hybridů prasat je uveden v příloze č. 1 části I.

(3) Vyhlášené testacní zařízení vyhodnocuje výsledky testování a poskytuje je chovatelskému podniku formou „osvědčení o provedené testaci a dosažené užitkovosti“, které obsahuje údaje uvedené v příloze č. 1 části I. v tabulce.

(4) Výsledky testování finálních hybridů prasat poskytuje chovatelský podnik osobě pověřené vedením ústřední evidence neprodleně.

§ 7

Způsob testování finálních hybridů ovcí a koz

(1) Chovatelský podnik poskytuje finální hybridy každé kombinace křížení ovcí a koz k testaci do 2 let od zahájení jejich prodeje na domácím trhu, poté vždy do 3 let od ukončení jejich předchozí testace.

(2) Testování finálních hybridů ovcí a koz se provádí podle § 15 odst. 3 písm. d) a způsobem uvedeným v příloze č. 2 části III. hlavě 3 písm. a) a části IV. hlavě 4 písm. a).

(3) Vyhlášené testacní zařízení vyhodnocuje výsledky testování a poskytuje je chovatelskému podniku formou „osvědčení o provedené testaci a dosažené

užitkovosti“, které obsahuje údaje uvedené v § 15 odst. 3 písm. d) bodu 2.

(4) Výsledky testování finálních hybridů ovcí a koz poskytuje chovatelský podnik osobě pověřené vedením ústřední evidence neprodleně.

§ 8

Způsob testování finálních hybridů a rodičů drůbeže

(1) Chovatelský podnik poskytuje vzorky drůbeže do testů finálních hybridů z rodičovských chovů do 1 roku od zahájení jejich prodeje na domácím trhu, poté vždy do 2 let od ukončení jejich předchozí testace.

(2) Formou finálních hybridů se testují masný a nosný typ slepic, krůty, kachny a husy; formou rodičů se testují masný typ slepic, kachny a husy.

(3) Vzorky drůbeže do testů finálních hybridů vybírá osoba, kterou tím pověří vyhlášené testacní zařízení. Počet vzorků je určen velikostí rodičovské populace

a) u slepic masného a nosného typu z každých i započatých 100 000 kusů,

b) u krůt, kachen a hus z každých i započatých 10 000 kusů.

(4) Vzorky drůbeže do testů rodičů vybírá v prarodičovských chovech osoba, kterou tím pověří vyhlášené testacní zařízení. Rodiče jsou testováni do 1 roku od zahájení jejich prodeje na domácím trhu, poté vždy do 2 let od ukončení jejich předchozí testace.

(5) Postupy testování finálních hybridů a rodičů drůbeže jsou uvedeny v příloze č. 1 části II.

(6) Vyhlášené testacní zařízení vyhodnocuje výsledky testování a poskytuje je chovatelskému podniku formou „osvědčení o provedené testaci a dosažené užitkovosti“, které obsahuje

a) u finálních hybridů nosných typů slepic

1. délku snáškového období,
2. snášku na počáteční stav,
3. průměrnou hmotnost vajec,
4. produkci vaječné hmoty na počáteční stav,
5. spotřebu krmiva na 1 kg vaječné hmoty,
6. % ztrát (úhyn a brakace),

b) u finálních hybridů masného typu slepic, kachen, hus a krůt

1. délku výkrmu,
2. živou hmotnost na konci výkrmu,
3. spotřebu krmiva na 1 kg živé hmoty,
4. % ztrát (úhyn a brakace),

c) u rodičů masného typu slepic, kachen a hus

1. délku snáškového období,
2. snášku na počáteční stav,
3. počet násadových vajec na počáteční stav,
4. oplozenost,

5. líhnivost,
6. % ztrát (úhyn a brakace).

(7) Výsledky testování finálních hybridů a rodičů drůbeže poskytuje chovatelský podnik osobě pověřené vedením ústřední evidence neprodleně.

§ 9

Způsob testování finálních hybridů běžců

(1) Chovatelský podnik poskytuje finální hybridy každé kombinace křížení běžců k testaci do 2 let od zahájení jejich prodeje na domácím trhu, poté vždy do 2 let od ukončení jejich předchozí testace.

(2) Testování finálních hybridů běžců se provádí podle § 17 odst. 2 písm. b).

(3) Vyhlášené testační zařízení hodnotí finální hybridy běžců podle přílohy č. 2 části V. písm. A a poskytuje je chovatelskému podniku formou „osvědčení o provedené testaci a dosažené užitkovosti“, které obsahuje údaje uvedené v příloze č. 2 části V. písm. B.

(4) Výsledky testování finálních hybridů běžců poskytuje chovatelský podnik osobě pověřené vedením ústřední evidence neprodleně.

§ 10

Způsob testování finálních hybridů plemenných ryb

(1) Chovatelský podnik poskytuje finální hybridy každé kombinace křížení plemenných ryb k testaci do 1 roku od zahájení jejich prodeje na domácím trhu, poté vždy jednou za 6 let od ukončení jejich předchozí testace.

(2) Testují se kříženci vůči výchozím plemenům nebo liniím s využitím dialelního nebo vrcholového křížení. Podmínkou zařazení výchozích plemen nebo linií do schématu křížení je určení genetické vzdálenosti a individuální značení mlíčáků a jikernaček.

(3) Testace finálních hybridů plemenných ryb se provádí tak, že z jednoho chovatelského podniku se v jednom testovacím období prověřuje podle testačního schématu potomstvo po 25 mlíčácích a 15 jiker-načkách pro každý typ křížení.

(4) Schéma reprodukce výchozích plemen nebo linií, schéma a postup testace, počet opakování a výpočet korekce dosažené hmotnosti podle kontrolní linie jsou uvedeny v příloze č. 2 části VI.

(5) Jikry v očních bodech a rozplavaný plůdek se předávají do vyhlášeného testačního zařízení v dobrém zdravotním stavu a s potvrzením o původu.

(6) Při testování kapra obecného a lína obecného v rybnících se testuje rozplavaný nerozkrměný váčkový plůdek spolu s kontrolní linií do tržní velikosti se zjištěním výtěžnosti jedlých částí na závěr testu. Při testování pstruha duhového a ostatních druhů ryb

v jednotných podmínkách v individuálních nádržích se testuje rozplavaný nerozkrměný váčkový plůdek do tržní velikosti se zjištěním výtěžnosti jedlých částí na závěr testu. Vždy se individuálně hodnotí hmotnost nejméně 33 kusů v každém křížení. Testování kříženců umožňuje výpočet heterozního efektu. Způsob zjišťování a hodnocení procenta přežití a dosažené hmotnosti je uveden v příloze č. 2 části VI.

(7) Vyhlášené testační zařízení vyhodnocuje výsledky testování a poskytuje je chovatelskému podniku formou „osvědčení o provedené testaci a dosažené užitkovosti“, které obsahuje údaje uvedené v příloze č. 2 části VI.

(8) Výsledky testování finálních hybridů plemenných ryb poskytuje chovatelský podnik osobě pověřené vedením ústřední evidence neprodleně.

Oddíl 3

Požadavky na obsah řádu chovného registru

[K § 6 odst. 8 písm. c) zákona]

§ 11

Obsah řádu chovného registru

Řád chovného registru, jímž se rozumí pravidla pro vedení chovného registru, obsahuje

- a) popis způsobu vedení záznamů o původu a výsledcích testování a posuzování chovaných vyjmenovaných hospodářských zvířat,
- b) popis způsobu vedení záznamů o původu inseminačních dávek, embryí, vaječných buněk, násadových vajec a plemenného materiálu ryb,
- c) vzor dokladu o původu zvířat, inseminačních dávek, embryí, vaječných buněk, násadových vajec a plemenného materiálu ryb a způsob jeho vydávání,
- d) popis způsobu označení zvířat, inseminačních dávek, embryí, obalů vaječných buněk, násadových vajec, jiker v očních bodech a rozplavaného plůdku,
- e) popis způsobu vedení evidence a předávání údajů osobě pověřené vedením ústřední evidence,
- f) formu vedení chovného registru,
- g) způsob členění chovného registru.

Oddíl 4

Šlechtitelská činnost v chovech vyjmenovaných hospodářských zvířat

(K § 7 odst. 1 a 8 a § 8 odst. 5 zákona)

§ 12

Šlechtitelská činnost v chovu skotu

(1) V chovu skotu se sledují

- a) u plemen mléčného typu
1. mléčná užitkovost,
 2. reprodukční vlastnosti (plodnost),
 3. ranost,
 4. dojitelnost,
 5. zevnějšek,
 6. průběh porodu, vícečetné porody a ztráty telat,
- b) u plemen kombinovaného typu
1. mléčná užitkovost,
 2. reprodukční vlastnosti (plodnost),
 3. ranost,
 4. dojitelnost,
 5. masná užitkovost
 - 5.1. u plemenných býků růstová schopnost,
 - 5.2. u synů po býcích z testovacího připravení růstová schopnost, jatečná hodnota a kvalitativní zařazení,
 6. zevnějšek,
 7. průběh porodu, vícečetné porody a ztráty telat,
- c) u plemen masného typu
1. reprodukční vlastnosti (plodnost),
 2. ranost,
 3. masná užitkovost (růstová schopnost, vyjádření masného užitkového typu podle plemena)
 - 3.1. telat a mladého skotu,
 - 3.2. plemenných býků,
 - 3.3. synů po testovaných býcích, pro účely kontroly dědičnosti,
 4. zevnějšek,
 5. průběh porodu, vícečetné porody a ztráty telat,
 6. výskyt rohatých jedinců v populaci u geneticky bezrohých plemen.
- (2) Testování a posuzování
- a) mléčné užitkovosti se provádí měřením množství nadojeného mléka a stanovením obsahu mléčných složek v rámci kontroly užitkovosti, která se provádí podle standardů stanovených mezinárodní organizací⁶⁾ pro zkoušky výkonnosti zvířat,
- b) reprodukčních vlastností se provádí zjišťováním údajů o zapouštění, vyšetření březosti, popřípadě otelení plemenic,
- c) ranosti se provádí zhodnocením věku při prvním otelení vyjádřeného v měsících a dnech,
- d) dojitelnosti se provádí měření mléka schválenými mezinárodní organizací;⁶⁾ zjišťuje se množství nadojeného mléka za dobu dojení a vyjadřuje se jako průměrný minutový výdojek,
- e) masné užitkovosti se provádí
1. zjišťováním nebo stanovením
 - 1.1. růstové schopnosti vážením živých zvířat ve stanovených časových obdobích, vyjádřené hmotností a průměrným denním přírůstkem za dané období,
 - 1.2. jatečné hodnoty po ukončení testovacího období rozbouráním a vážením jatečně opracovaných těl a jejich částí a vyjádřená jejich podílem,
 - 1.3. jakostních tříd jatečně opracovaných těl podle jednotné metody vyjádřené podílem jednotlivých tříd,
 2. jednou metodou nebo kombinací více metod podle šlechtitelského programu jednotlivých plemen nebo typů
 - 2.1. staniční zkouškou ve specializovaných testacích zařízeních,
 - 2.2. polním testem prováděným v provozních podmínkách ve stájích chovatelů,
 - 2.3. zařazením jatečně opracovaných těl po porážce na jatcích,
- f) zevnějšku se provádí metodou lineárního popisu, který vyjadřuje utváření daného znaku v době popisu v rámci možných biologických extrémů a hodnocením vybraných souhrnných ukazatelů,
- g) průběhu porodu, včetně vícečetných porodů a ztrát telat provádějí chovatelé u posuzovaných zvířat a jejich potomstva pro potřeby kontroly užitkovosti.
- (3) Zásady testování jednotlivých vlastností a znaků skotu jsou uvedeny v příloze č. 2 části I.
- (4) Údaje, které zjišťují a evidují chovatel a oprávněná osoba při testování a posuzování skotu, jsou uvedeny v příloze č. 3 části I.
- (5) Údaje zjišťované při testování a posuzování jsou podkladem pro odhad plemenné hodnoty pro jednotlivé vlastnosti a znaky uvedené v odstavci 1. K odhadu plemenné hodnoty se používají postupy založené na matematických metodách, které umožňují nejvyšší dostupnou eliminaci negenetické složky fenotypové hodnoty a využívají dostupné informace o užitkovosti a znacích příbuzných zvířat.
- (6) Oprávněné osoby předávají zjištěné a evidované údaje osobě pověřené vedením ústřední evidence písemně nebo pomocí elektronických médií v dohodnutých termínech.
- (7) Osoba pověřená vedením ústřední evidence v součinnosti s uznaným chovatelským sdružením zveřejňuje
- a) výsledky testování a posuzování mléčné užitkovosti u plemen mléčného a kombinovaného typu skotu nejméně jednou ročně,
 - b) výsledky testování a posuzování masné užitko-

⁶⁾ International Committee for Animal Recording (ICAR) – Mezinárodní komise pro kontrolu užitkovosti.

vosti u plemen kombinovaného a masného typu nejméně jednou ročně,

- c) výsledky odhadu plemenné hodnoty nejméně jednou ročně.

(8) Osoby uvedené v § 9 odst. 3 písm. a), b) a e) zákona hodnotí, vybírají a rozhodují o vhodnosti zařazení plemenů do plemenitby, matek býků a plemenic pro účely kontroly dědičnosti

- ve stanicích pro zkoušky vlastní užitkovosti býků,
- na svodech plemenů a plemenic, nebo
- ve stájích chovatelů.

(9) Způsoby a kritéria hodnocení skotu jsou uvedeny v příloze č. 2 části I. Podrobné ukazatele pro hodnocení a výběr plemenů a plemenic upravují šlechtitelské programy pro jednotlivá plemena a typy skotu.

(10) Doklad o výsledku výběru býků obsahuje

- identifikační údaje býka,
- datum narození býka,
- datum a místo výběru býka,
- údaje o původu býka,
- příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo chovatele,
- příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo majitele,
- údaje o hmotnosti a zevnějšku býka, popřípadě hodnocení růstové schopnosti,
- výsledek výběru, v případě kladného výsledku určení pro inseminaci a přirozenou plemenitbu nebo pro přirozenou plemenitbu.

§ 13

Šlechtitelská činnost v chovu koní

(1) V chovu koní se sledují

- u teplokrevných plemen koní šlechtěných na výkonnost v klasických disciplínách jezdeckého sportu před zápisem klisen a hřebců do plemenné knihy
 - plemenný typ,
 - zevnějšek,
 - mechanika pohybu,
 - výkonnost, jde-li o hřebce, u klisen pouze v případě absolvování výkonnostních zkoušek,
- u koní chladnokrevných plemen, huculského koně a haflinga před zápisem klisen a hřebců do plemenné knihy
 - plemenný typ,
 - zevnějšek,

- mechanika pohybu,
- výkonnost, jde-li o hřebce chladnokrevných plemen a huculského koně, u klisen pouze v případě absolvování výkonnostních zkoušek,

- u starokladrubského koně před zápisem do plemenné knihy
 - plemenný typ,
 - zevnějšek,
 - mechanika pohybu,
 - výkonnost,
- u anglického plnokrevníka a klusáka výkonnost,
- u plemen koní, která nejsou uvedena pod písmeny a) až d), vlastnosti uvedené ve šlechtitelském programu příslušného uznaného chovatelského sdružení.

(2) Testování a posuzování

- plemenného typu, zevnějšku a mechaniky pohybu teplokrevných plemen koní šlechtěných na výkonnost v klasických disciplínách jezdeckého sportu, chladnokrevných plemen, huculského koně a haflinga se provádí bodovým systémem nebo lineárním popisem podle způsobu stanoveného šlechtitelským programem,
 - výkonnosti
 - teplokrevných plemen koní šlechtěných na výkonnost v klasických disciplínách jezdeckého sportu se provádí při výkonnostních zkouškách plemenných koní nebo při testaci koní v klasických disciplínách jezdeckého sportu podle pravidel jezdeckého sportu vydávaných každoročně ve formě publikace Českou jezdeckou federací,
 - chladnokrevných plemen a huculského koně se provádí při výkonnostních zkouškách plemenných koní,
 - anglického plnokrevníka a klusáka se provádí při výkonnostních zkouškách formou dostihů podle dostihového řádu, který vydává uznané chovatelské sdružení,
 - plemenného typu, zevnějšku, mechaniky pohybu a výkonnosti starokladrubského koně se provádí při výkonnostních zkouškách klisen a hřebců, které obsahují
 - hodnocení zevnějšku a mechaniky pohybu,
 - zkoušku pod sedlem,
 - zkoušku v zápřeži,
 - zkoušku spolehlivosti v tahu v samotě.
- (3) Jsou-li součástí testování a posuzování antidopingové testy na průkaz dopingových látek⁷⁾ a výsledek těchto testů je pozitivní, výsledek výkonnostní zkoušky se nezahrne do hodnocení zvířete.

⁷⁾ § 4 písm. e) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání.

(4) Uzaná chovatelská sdružení a oprávněné osoby vedou záznamy o výsledcích testování a posuzování klisen a hřebců, které zasílají průběžně, nejpozději však do 31. ledna následujícího kalendářního roku osobě pověřené vedením ústřední evidence. Kopie záznamů jsou archivovány po dobu nejméně 5 let u příslušného uznaného chovatelského sdružení a oprávněné osoby.

(5) Výsledky testování a posuzování koní jsou zveřejňovány jednou ročně v elektronických médiích nebo v tisku.

(6) Podrobnosti pro hodnocení klisen a hřebců před zápisem do plemenné knihy stanovují uznaná chovatelská sdružení ve šlechtitelských programech pro jednotlivá plemena. U starokladrubskeho koně je podmínkou pro zápis klisen a hřebců do plemenné knihy úspěšné absolvování výkonnostních zkoušek.

(7) Hodnocení plemenů málopočetných nebo dovezených plemen podle § 8 odst. 3 zákona se provádí posouzením dokladů o zápisu hřebce do plemenné knihy v zahraničí.

§ 14

Šlechtitelská činnost v chovu prasat

(1) V chovu prasat se sledují

a) ve šlechtitelských chovech

1. reprodukční vlastnosti,
2. výkrmové vlastnosti,
3. masná užitkovost,
4. vybrané genetické znaky,
5. zevnějšík,

b) v prarodičovských (rozmnožovacích) chovech

1. reprodukční vlastnosti,
2. výkrmové vlastnosti.

(2) Testování a posuzování

a) reprodukčních vlastností se provádí zjišťováním

1. zapuštění a oprasení prasnice,
2. všech a z toho živě narozených selat a jejich pohlaví v jednotlivých vrzích,
3. počtu struků na levé a pravé straně u kanečků a prasniček ve šlechtitelských chovech, u prasniček v rozmnožovacích chovech,
4. počtu dochovaných selat ve věku 18 až 24 dní,

b) výkrmových vlastností a masné užitkovosti se provádí

1. metodou unifikovaného polního testu vlastní užitkovosti, přičemž se na živých zvířatech ve šlechtitelských chovech zjišťuje
 - 1.1. průměrný denní přírůstek od narození,
 - 1.2. průměrný denní přírůstek v období testu,
 - 1.3. jatečná hodnota vyjádřená procentem libové svaloviny a výškou hřbetního tuku,

měřená jednotnou přístrojovou technikou pracující na bázi ultrazvuku; jatečná hodnota jedince je ze zjištěných údajů odhadována zpravidla pomocí regresního počtu,

2. metodou staniční v testačních zařízeních, přičemž se zjišťuje

- 2.1. přírůstek od narození,
- 2.2. přírůstek v období testování zvířat,
- 2.3. spotřeba krmiva individuální, při testaci skupin spotřeba krmiva skupinová,
- 2.4. hmotnost testovaných prasat, hmotnost jatečných půlek, hmotnost hlavních masitých částí, popřípadě dalších částí jatečného těla a kvalita masa,

3. metodou základního polního testu výkrmových vlastností u prasniček v rozmnožovacích chovech, přičemž se zjišťuje průměrný denní přírůstek od narození do ukončení testu,

c) vybraných genetických znaků podle šlechtitelských programů jednotlivých plemen, kategorií a pohlaví se provádí laboratorně pomocí metod molekulární genetiky,

d) zevnějšíku se provádí hodnocením znaků, které podmiňují projev užitkových vlastností nebo délku využití zvířete v plemenitbě, a to zejména

1. pohlavního výrazu a vyjádření sekundárních pohlavních znaků,
2. počtu, rozmístění a kvality struků,
3. utváření a funkčnosti končetin,
4. tělesného rámce, plemenného a užitkového typu.

(3) Zásady testování a posuzování jednotlivých vlastností a znaků prasat jsou uvedeny v příloze č. 2 části II.

(4) K odhadu plemenné hodnoty se používají postupy založené na matematických metodách, které umožňují nejvyšší možnou eliminaci negenetické složky fenotypové hodnoty a využívají dostupné informace o užitkovosti a znacích příbuzných zvířat ve šlechtitelských chovech. Základními jednotkami pro odhad plemenné hodnoty jsou jedinec a populace. Údaje zjištěné při posuzování a testování jsou podkladem pro odhad dílčí plemenné hodnoty jednotlivých znaků, která se odhaduje u

a) mateřských plemen nejméně pro

1. vlastnosti reprodukce,
2. výkrmové vlastnosti,
3. jatečnou hodnotu,

b) otcovských plemen nejméně pro

1. výkrmové vlastnosti,
2. jatečnou hodnotu.

Dílčí plemenné hodnoty se integrují do celkové plemenné hodnoty.

(5) Údaje, které zjišťují a evidují chovatel a oprávněná osoba při testování a posuzování prasat, jsou uvedeny v příloze č. 3 části II.

(6) Oprávněné osoby předávají zjištěné a evidované údaje osobě pověřené vedením ústřední evidence v rozsahu, způsobem a v termínech stanovených v příloze č. 2 části II.

(7) Výsledky testování a posuzování a odhadu plemenné hodnoty jedinců v populaci prasat se zveřejňují v elektronických médiích, popřípadě tištěnými počítačovými výstupy zpravidla jednou týdně a vždy, když jsou k dispozici nové informace o užitkovosti jedince nebo jeho příbuzných.

§ 15

Šlechtitelská činnost v chovu ovcí a koz

(1) V chovu ovcí se sledují

a) u typu kombinovaného vlnařsko-masného

1. reprodukční vlastnosti,
2. růstová schopnost,
3. produkce a kvalita vlny,
4. zevnějšek,

b) u typu masného

1. reprodukční vlastnosti,
2. růstová schopnost,
3. jatečná hodnota,
4. zevnějšek,

c) u typu plodného

1. reprodukční vlastnosti,
2. růstová schopnost,
3. zevnějšek,

d) u typu mléčného

1. reprodukční vlastnosti,
2. mléčná užitkovost,
3. růstová schopnost,
4. zevnějšek.

(2) V chovu koz se sledují

a) u typu mléčného

1. reprodukční vlastnosti,
2. mléčná užitkovost,
3. zevnějšek,

b) u typu masného

1. reprodukční vlastnosti,
2. růstová schopnost,
3. jatečná hodnota,
4. zevnějšek,

c) u typu srstnatého

1. reprodukční vlastnosti,
2. produkce a kvalita srsti,
3. zevnějšek.

(3) Při testování a posuzování ovcí a koz se zjišťují a hodnotí

a) reprodukční vlastnosti

1. datum zapuštění nebo začátek připouštěcího období,
2. datum porodu,
3. počet všech a z toho živě narozených mláďat a jejich pohlaví ve vrhu,
4. počet narozených a odchovaných mláďat na vrh a rok,
5. oplodnění a plodnost v % u plemenic a u stáda,

b) mléčná užitkovost dojných plemen ovcí a koz nejméně po dobu prvních tří laktací

1. dojivost,
2. obsah tuku, bílkovin, laktózy, popřípadě dalších složek,
3. dojitelnost ve stádech se strojním dojením,

c) růstová schopnost

1. živá hmotnost do 24 hodin po narození, ve 30 dnech u dojných plemen ovcí, ve 100 dnech u všech typů ovcí, v 70 dnech u všech typů koz,
2. průměrné denní přírůstky za sledované období,

d) jatečná hodnota

1. hloubka a plocha zádového svalu a výška hřbetního tuku ultrazvukovým testem na živých zvířatech masných plemen ve 100 dnech věku,
2. zmasilost subjektivním posouzením kýty, hřbetu a plece hmatem,
3. jakostní zařazení jatečně opracovaných trupů aparativní klasifikací; podrobný postup zjišťování jatečné hodnoty je uveden v příloze č. 2 částech III. a IV.,
4. hmotnost jatečně opracovaných trupů a procento jejich jednotlivých částí bouráním a vážením u poražených zvířat na jatkách po ukončení testovaného období,

e) produkce a kvalita vlny u ovcí a srsti u koz jako množství nastříhané potní vlny a množství potní srsti po střížení nebo po vyčesávání, bez hrubých nečistot, individuálně vážením za první kontrolní rok (12 měsíců); kvalita vlny i srsti se vyjadřuje subjektivním nebo laboratorním posouzením,

f) zevnějšek

1. plemenný a užitkový typ,
2. pohlavní výraz,
3. celkový vývin, harmonie tělesné stavby, utváření jednotlivých tělesných partií, pevnost hřbetu, postoj končetin a spěnky v pohybu i v klidu, vzhledem k věku a živé hmotnosti.

(4) Zásady testování a posuzování jednotlivých vlastností a znaků ovcí a koz jsou uvedeny v příloze č. 2 částech III. a IV.

(5) K odhadu plemenné hodnoty se používají postupy založené na matematických metodách, které umožňují nejvyšší možnou eliminaci negenetické

složky fenotypové hodnoty a využívají dostupné informace o užitkovosti a znacích příbuzných zvířat. Základními jednotkami pro odhad plemenné hodnoty jsou jedinec a populace. Údaje zjišťované při testování a posuzování jsou podkladem pro odhad plemenné hodnoty pro jednotlivé vlastnosti a znaky uvedené v odstavci 1.

(6) Údaje, které zjišťují a evidují chovatel a oprávněná osoba při testování a posuzování ovcí a koz, jsou uvedeny v příloze č. 3 části III.

(7) Výsledky testování a posuzování a odhady plemenné hodnoty ovcí a koz se zveřejňují nejméně jednou ročně.

(8) Uznaná chovatelská sdružení hodnotí, vybírají a rozhodují o vhodnosti zařazení plemeníků do plemenitby a matek plemeníků a plemenic pro účely kontroly dědičnosti na nákupních trzích, popřípadě ve stájích chovatelů podle odstavce 3 písm. f). Podrobné ukazatele pro hodnocení a výběr plemeníků a plemenic určují šlechtitelské programy uznaných chovatelských sdružení.

(9) Doklad o výsledku výběru plemeníků a jejich spermatu obsahuje

- a) datum a místo konání výběru,
- b) identifikační ušní číslo, datum narození, plemenou příslušnost,
- c) potvrzení o původu,
- d) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo chovatele,
- e) výsledek hodnocení,
- f) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo nabyvatele.

§ 16

Šlechtitelská činnost v chovu plemenné drůbeže

(1) U všech plemen drůbeže se sledují

- a) reprodukční vlastnost – líhnivost z vložených násadových vajec,
- b) užitkové vlastnosti, a to
 1. snáška,
 2. hmotnost vajec,
- c) exteriérové znaky, které jsou hodnoceny podle bodové stupnice na základě stanovených standardů jednotlivých plemen, přičemž se hodnotí
 1. plemenný typ, rámec a pohlavní výraz,
 2. hlava,
 3. trup,
 4. krk, křídla, ocas a nohy,
 5. charakter a zbarvení peří,
 6. konstituce, stavba kostry a kondice.

(2) U jednotlivých užitkových typů šlechtěné drůbeže ve velkochovech se sledují

- a) reprodukční vlastnosti,
- b) užitkové vlastnosti,
- c) exteriérové znaky.

Tyto vlastnosti a znaky se hodnotí podle vlastních šlechtitelských a hybridizačních programů. K odhadu plemenné hodnoty se používají postupy založené na matematických metodách, které umožňují nejvyšší dostupnou eliminaci negenetické složky fenotypové hodnoty a využívají dostupné informace o užitkovosti a znacích příbuzných zvířat.

(3) Výsledky hybridizace a testace kombinační návaznosti linií a populací drůbeže uvedené v odstavci 2 jsou podkladem pro výběr nejvhodnějších finálních hybridů. Postupy testování finálních hybridů drůbeže jsou uvedeny v příloze č. 1 části II.

(4) Záznamy o užitkovosti a hodnocení jednotlivých vlastností a znaků v plemenných a prarodičovských chovech drůbeže uvedené v odstavci 1 vedou chovatelé a jednou ročně je kontroluje šlechtitel uznaného chovatelského sdružení.

(5) Výsledky testování a posuzování a odhady plemenné hodnoty v chovu drůbeže se zveřejňují nejméně jednou ročně formou publikace uznaného chovatelského sdružení, které vede plemenářskou evidenci.

§ 17

Šlechtitelská činnost v chovu běžců

(1) V chovu běžců se sledují

- a) ve šlechtitelských chovech
 1. reprodukční vlastnosti,
 2. výkrmové vlastnosti,
 3. výtěžnost masa a kůže,
 4. popis a hodnocení zevnějšku,
- b) v prarodičovských chovech
 1. reprodukční vlastnosti,
 2. výkrmové vlastnosti.

(2) Při testování a posuzování se zjišťuje a hodnotí z

- a) reprodukčních vlastností
 1. individuální snáška,
 2. hmotnost a kvalita vajec,
 3. individuální líhnivost,
 4. individuální oplozenost,
 5. trvání období snášky,
 6. u samic věk snesení prvního vejce,
 7. u samců věk pohlavní dospělosti,
- b) výkrmových vlastností a výtěžnosti masa a kůže
 1. průměrný denní přírůstek od narození,
 2. jatečná hodnota měřená páskovou mírou a vyjádřená obvodem trupu, délkou trupu a obvodem stehna,

3. plocha kůže měřená páskovou mírou na obvodu trupu,
 - c) popisu a hodnocení zevnějšku, zejména u znaků, které podmiňují projev užitkových vlastností a dobu využití zvířete v plemenitbě
 1. pohlavní výraz,
 2. utváření a funkčnost končetin,
 3. tělesný rámec,
 4. plemenný a užitkový typ.
- (3) Posuzování vhodnosti zařazení plemeníků do plemenitby a plemenic do šlechtitelského, popřípadě prarodičovského chovu se provádí jako
- a) základní hodnocení typu, konstituce a zevnějšku při základním výběru, kdy se hodnotí ukazatele podle odstavce 2 písm. c),
 - b) hodnocení rodičů příští generace plemeníků a plemenic lineárním popisem vybraných tělesných partií a znaků.

Za každý ukazatel je jedinec ohodnocen odpovídajícím počtem bodů a zařazen do tříd podle celkového součtu bodů.

(4) Základní postupy testování a posuzování, hodnocení a výběru plemeníků a plemenic běžců jsou uvedeny v příloze č. 2 části V.

(5) Údaje zjištěné při testování a posuzování jsou podkladem pro odhad plemenné hodnoty. Základními jednotkami pro odhad plemenné hodnoty jsou jedinec a populace. K odhadu plemenné hodnoty jednotlivých znaků se používají postupy založené na matematických metodách, které umožňují nejvyšší možnou eliminaci negenetické složky fenotypové hodnoty a využívají dostupné informace o užitkovosti a znacích příbuzných zvířat.

(6) Údaje, které zjišťují a evidují chovatel a oprávněná osoba při testování a posuzování běžců, jsou uvedeny v příloze č. 3 části IV.

(7) Zjištěné údaje evidují chovatelé a oprávněné osoby v základní evidenci, jejíž rozsah je uveden v příloze č. 2 části V.

(8) Oprávněná osoba předává údaje uvedené v odstavci 5 osobě pověřené vedením ústřední evidence nejmeně jednou měsíčně. Výsledky testování a posuzování a odhady plemenné hodnoty se zveřejňují prostřednictvím elektronických médií, popřípadě tištěnými počítačovými výstupy nejmeně jednou ročně.

§ 18

Šlechtitelská činnost v chovu ryb

(1) U plemenných ryb se sledují nejmeně u 33 kusů v populaci

- a) meristické znaky,
- b) plastické znaky v tržní hmotnosti,

- c) reprodukční vlastnosti u vytíraných ryb,
- d) procento přežití,
- e) hmotnost.

Uvedené znaky a vlastnosti jsou specifikovány v příloze č. 2 části VI.

(2) Výkonnost plemen, linií a populací se zjišťuje testováním meziplemenných kříženců. Podmínkou zařazení výchozích plemen do schématu křížení je určení genetické vzdálenosti a individuální značení mlíčáků a jikernaček.

(3) Záznamy o vlastnostech a znacích podle způsobu testování a posuzování vede chovatel.

(4) Plemenná hodnota se odhaduje pro znaky uvedené v odstavci 1 v každém plemenném chovu. Podmínkou zařazení plemene do testace pro odhad plemenné hodnoty je určení genetické vzdálenosti mezi plemeny a individuální značení plemeníků a plemenic.

(5) Plemenná hodnota se odhaduje u celého plemene podle nejméně 25 mlíčáků a 15 jikernaček z nejméně 120 kusů pohlavně dospělých individuálně označených plemeníků a plemenic. Reprodukční vlastnosti se odhadují u plemeníků a plemenic nejméně jednou za období po zařazení do plemene.

(6) Zásady testování a posuzování jednotlivých znaků a odhadu plemenné hodnoty plemenných ryb jsou uvedeny v příloze č. 2 části VI.

(7) Výsledky zveřejňuje uznané chovatelské sdružení vždy při zařazování nové generace plemeníků formou publikace nebo v periodickém tisku.

(8) Hodnocení a výběr plemeníků, plemenic a hejn ryb se provádí jednou za generaci podle vlastní užitkovosti nebo podle užitkovosti potomstva při dosažení tržní hmotnosti; sleduje se procento přežití a dosažená individuální hmotnost.

§ 19

Šlechtitelská činnost v chovu včel

(1) U všech včel se hodnotí

- a) užitkovost,
- b) doprovodné vlastnosti,
- c) odolnost proti nemocím,
- d) genetický přenos uvedených vlastností a znaků ve vztahu k matkám.

Trubci se hodnotí podle jejich matek.

(2) Testování a posuzování se provádí stanovením užitkovosti matek na základě užitkovosti celého včelstva.

(3) Kontrola dědičnosti se provádí posouzením opakovatelnosti výkonů matek v jednotlivých užitko-

vých letech, sledováním výkonu matek-sester a sledováním výkonu potomstva.

(4) Evidence matek pro hodnocení dědičnosti se zajišťuje na rodokmenových kartách.

(5) Zásady testování a posuzování a hodnocení v chovu včel jsou uvedeny v příloze č. 2 části VII.

Oddíl 5

Plemenné knihy

(K § 9 odst. 5 zákona)

§ 20

Forma plemenných knih

Plemenné knihy pro každé plemeno skotu, koní, prasat, ovcí, koz a běžců se vedou formou počítačové databáze, popřípadě písemnou formou.

§ 21

Členění plemenných knih

(1) Plemenné knihy obsahují hlavní oddíl, do kterého se zapisují samčí a samičí zvířata a jejich potomstvo, pokud

- a) jejich rodiče a nejméně prarodiče, s výjimkou chovu běžců, byli zapsáni do plemenné knihy stejného plemene nebo do plemenné knihy stejného plemene vedené v zahraničí, u koní také zušlechťujících plemen stanovených řádem plemenné knihy, popřípadě byli zapsáni do plemenné knihy jiných plemen podle šlechtitelského programu příslušného uznaného chovatelského sdružení,
- b) jsou označena způsobem umožňujícím jejich identifikaci,
- c) mají doložen původ.

(2) Hlavní oddíl plemenné knihy lze členit na jednotlivá oddělení podle dosažené užitkovosti, popřípadě podle jiných kritérií.

(3) Obsahuje-li plemenná kniha vedle hlavního oddílu přípravný oddíl, zapisují se do něj samičí zvířata, u běžců i samčí, která nesplňují některou z podmínek pro zápis do hlavního oddílu plemenné knihy a která

- a) jsou označena způsobem umožňujícím jejich identifikaci,
- b) vykazují typické znaky plemene, nebo
- c) jsou produktem křížení schváleného příslušným uznaným chovatelským sdružením, s výjimkou chovu koní.

(4) Podrobnější způsob členění plemenných knih stanoví v řádech plemenných knih příslušná uznaná chovatelská sdružení v souladu s § 22.

§ 22

Požadavky na obsah řádů plemenných knih

(1) Řády plemenných knih, jimiž se rozumí pravidla pro vedení plemenných knih, stanoví

- a) formu vedení plemenné knihy,
- b) způsob členění plemenné knihy,
- c) podmínky pro registraci chovů v plemenné knize,
- d) požadavky na zápis zvířat a jejich potomstva do jednotlivých oddílů a oddělení plemenné knihy,
- e) způsob identifikace plemenných zvířat,
- f) podmínky pro vystavování dokladů o původu plemenných zvířat a způsob jejich vystavování,
- g) orgány plemenné knihy,
- h) způsob financování,
- i) systém kontroly dodržování řádu plemenné knihy.

(2) Řády plemenných knih pro jednotlivá plemena koní obsahují také podmínky stanovené v původní plemenné knize vedené pro příslušné plemeno v zahraničí.

Oddíl 6

Plemenářské evidence

(K § 10 odst. 3 zákona)

§ 23

Plemenářská evidence plemenné drůbeže

(1) Plemenářská evidence plemenné drůbeže obsahuje

- a) záznamy o původu jednotlivých plemenných zvířat,
- b) záznamy o reprodukci a užitkovosti,
- c) jde-li o užitkové typy šlechtěné drůbeže ve velkochovech,
 1. záznamy o původu prarodičovských a rodičovských hejn,
 2. záznamy o počtu drůbeže v kmenech a počtu drůbeže zařazené do individuální kontroly snášky,
 3. záznamy o počtu rodokmenově vylíhnutých a označených mláďat zastavených do plemenného odchovu.

(2) Záznamy obsažené v plemenářské evidenci se pořizují na základě identifikace plemenné drůbeže křídelními čísly, popřípadě nánožními kroužky určenými uznaným chovatelským sdružením pro jednotlivá plemena.

§ 24

Plemenářská evidence plemenných ryb

Plemenářská evidence plemenných ryb obsahuje

- a) výsledky testů meziplemenných kříženců,
 - b) výsledky užítkovosti mlíčáků a jíkernaček,
- podle jednotlivých ukazatelů uvedených v příloze č. 2 části VI.

§ 25

Plemenářská evidence včel

(1) Plemenářská evidence včel se vede na základě označování matek ve šlechtitelských chovech a evidování matek v rodokmenové kartě podle evidenčních čísel.

(2) Systém plemenářské evidence včel je uveden v příloze č. 2 části VII.

(3) Původ plemenných včel se prokazuje evidenčním lístkem, jehož popis je uveden v příloze č. 2 části VII.

Oddíl 7

Obsah potvrzení o původu plemenných zvířat

(K § 11 odst. 5 zákona)

§ 26

Potvrzení o původu plemenných zvířat

(1) Potvrzení o původu plemenných zvířat obsahuje

- a) název a sídlo osoby, která vede plemennou knihu nebo plemenářskou evidenci příslušného plemene,
- b) registrační číslo plemenného zvířete v plemenné knize nebo v plemenářské evidenci,
- c) způsob identifikace,
- d) identifikační číslo plemenného zvířete,
- e) datum narození plemenného zvířete, u ryb vykušení,
- f) plemeno, linii, populaci,
- g) pohlaví plemenného zvířete,
- h) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo chovatele, v jehož chovu se plemenné zvíře narodilo,
- i) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo majitele,
- j) oboustranný původ nejméně do dvou generací předků, u býků, u anglického plnokrevníka a klusáka původ do tří generací předků, u ostatních koní původ do čtyř generací předků, u běžců nejméně otce a matku,
- k) výsledky testování a posuzování nebo odhadu plemenné hodnoty zvířete, popřípadě obou rodičů a prarodičů; tyto údaje lze k potvrzení o původu přiložit na samostatném dokladu,
- l) laboratorní číslo, pod kterým je plemenné zvíře vedeno v databázi oprávněné osoby při ověřování

původu nebo stanovování genetického typu; tento údaj lze k potvrzení o původu přiložit na samostatném dokladu,

- m) datum vystavení potvrzení o původu,
- n) podpis osoby oprávněné jednat jménem uznaného chovatelského sdružení, které potvrzení o původu vydalo, popřípadě jeho razítko.

(2) Požadavek na obsah potvrzení o původu uvedený v odstavci 1 písm. i) neplatí pro koně narozené po 31. prosinci 1997; požadavek na obsah potvrzení o původu uvedený v odstavci 1 písm. k) platí pro koně přiměřeně.

(3) U anglického plnokrevníka se za potvrzení o původu považuje průkaz totožnosti koně, pokud splňuje požadavky na obsah potvrzení o původu uvedené v odstavcích 1 a 2.

§ 27

Potvrzení o původu plemenné drůbeže

(1) Potvrzení o původu čistokrevné plemenné drůbeže obsahuje

- a) druh plemenné drůbeže,
- b) evidenční číslo plemenného zvířete v plemenářské evidenci,
- c) datum vylíhnutí,
- d) pohlaví zvířete,
- e) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo chovatele,
- f) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo majitele,
- g) původ ze strany otce do tří generací předků, ze strany matky do dvou generací po linii otců,
- h) datum vystavení potvrzení o původu,
- i) podpis osoby oprávněné jednat jménem uznaného chovatelského sdružení, které potvrzení o původu vydalo, popřípadě jeho razítko.

(2) Potvrzení o původu užitkových typů šlechtěné drůbeže ve velkochovech obsahuje

- a) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo chovatele, který realizuje plemenitbu šlechtitelského programu, z jehož chovu násadová vejce nebo plemenná drůbež pochází,
- b) způsob identifikace násadových vajec nebo plemenné drůbeže,
- c) počet násadových vajec nebo počet plemenné drůbeže podle pohlaví,
- d) stáří násadových vajec, věk plemenné drůbeže v den vystavení potvrzení o původu,
- e) název a označení násadových vajec nebo plemenné drůbeže,
- f) stupeň množení násadových vajec nebo plemenné drůbeže,

- g) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo kupujícího,
- h) datum vystavení potvrzení o původu,
- i) podpis osoby oprávněné jednat jménem uznaného chovatelského sdružení, které potvrzení o původu vydalo, popřípadě jeho razítko.

(3) Potvrzení o původu užitkových typů šlechtěné drůbeže ve velkochovech se vydává na jednu kombinaci křížení hromadně pro celé hejno.

§ 28

Potvrzení o původu plemenných ryb

Potvrzení o původu plemenných ryb obsahuje kromě údajů uvedených v § 26 odst. 1 datum výtěru a diagnostické znaky uvedené v příloze č. 2 části VI.

Oddíl 8

Ověřování a osvědčování původu a stanovování genetického typu plemenných zvířat

(K § 12 odst. 7 zákona)

§ 29

Náležitosti osvědčení o ověření původu nebo stanovení genetického typu

(1) Osvědčení o ověření původu nebo stanovení genetického typu obsahuje

- a) laboratorní číslo, pod kterým je plemenné zvíře vedeno v databázi oprávněné osoby,
- b) identifikaci rodičů,
- c) výsledek ověření původu nebo stanovení genetického typu podle odstavce 2.

(2) Výsledek ověření původu nebo stanovení genetického typu se vyjadřuje slovy

- a) „původ souhlasí s uvedenými rodiči“, pokud kombinace genetických typů rodičů je kompatibilní s genetickým typem potomka,
- b) „původ nesouhlasí s uvedenými rodiči“, pokud kombinace genetických typů rodičů je nekompatibilní s genetickým typem potomka, a to
 1. „původ nesouhlasí s uvedenými rodiči – nesouhlasí otec“,
 2. „původ nesouhlasí s uvedenými rodiči – nesouhlasí matka“,
 3. „původ nesouhlasí s uvedenými rodiči – nesouhlasí oba rodiče“, nebo
 4. „původ nesouhlasí s uvedenými rodiči – nelze určit, který z rodičů nesouhlasí“,
- c) „původ souhlasí s otcem uvedeným na prvním místě za předpokladu správné matky“, pokud bylo udáno více možných otců a všichni byli vyloučeni až na jednoho, který se uvede na prvním místě,

d) „původ nelze ověřit“, pokud není k dispozici genetický typ jednoho nebo obou rodičů (u plemenných ryb rodičovských hejn) a nebo z více údajů možných otců, nelze vyloučit dva a více otců,

e) „základní testace“ potvrzení, že genetický typ zvířete, u plemenných ryb testovaného hejna, byl zahrnut do databáze genetických typů vedených oprávněnou osobou s cílem umožnit ověření původu jeho potomků.

(3) Požádají-li o to osoby uvedené v § 12 odst. 4 zákona, vystaví oprávněná osoba kartu genetického typu zvířete obsahující základní identifikační údaje o zvířeti, jeho genetický typ a identifikační údaje oprávněné osoby, která kartu vystavila. Karta se může na základě žádosti osob podle § 12 odst. 4 zákona vystavovat také v anglickém jazyce pro mezinárodní spolupráci při vedení evidence zvířat, pro kontrolu původu a identifikaci dovezených i vyvezených zvířat, inseminačních dávek, embryí a vaječných buněk. Ustanovení tohoto odstavce se nevztahuje na chovatele anglického plnokrevníka a klusáka.

(4) Původ a genetický typ skotu, koní, prasat, ovcí, koz, drůbeže a běžců se ověřuje vylučovací metodou pomocí krevních skupin, biochemických polymorfních znaků nebo určující metodou pomocí mikrosatelitů.

(5) Původ plemenných ryb se ověřuje molekulárně genetickou analýzou, a to zejména analýzou polymorfních proteinových znaků; při jejich nízké vypovídací schopnosti se použije analýza mitochondriální nebo jaderné deoxyribonukleové kyseliny (DNA), ve speciálních případech analýza ploidie nebo chromozomová analýza.

(6) Původ a genetický typ včelích matek se ověřuje na základě morfologického rozboru jedné dochované generace (nejméně 50 dělnic). U plemeniva a spermatu se posuzuje potomstvo první dochované generace. Naměřené hodnoty se zpracovávají metodou shlukové analýzy.

Oddíl 9

Vyjmenovaná hospodářská zvířata, z jejichž chovů mohou být šlechtitelské chovy uznávány, a požadavky na kvalitu zvířat zařazovaných do šlechtitelských chovů

(K § 13 odst. 6 zákona)

§ 30

Vyjmenovaná hospodářská zvířata, z jejichž chovů mohou být šlechtitelské chovy uznávány

(1) Šlechtitelské chovy jsou uznávány pro druhy, popřípadě plemena vyjmenovaných hospodářských zvířat, pro která je v České republice vedena plemenná

kniha nebo plemenářská evidence a pokud je využití šlechtitelského chovu zakotveno ve šlechtitelském programu daného plemene.

(2) Jako šlechtitelské jsou uznávány chovy

- a) které jsou registrované v příslušné plemenné knize nebo plemenářské evidenci,
- b) v nichž se uplatňují postupy stanovené šlechtitelským programem uznaného chovatelského sdružení,
- c) chovají samičí zvířata, která
 1. vykazují typické znaky svého plemene,
 2. dosahují hodnoty jednotlivých ukazatelů užitkovosti a plemenné hodnoty stejné nebo vyšší, než je průměr populace v rozhodném období,
 3. mají dobrý zdravotní stav.

(3) Kromě náležitostí uvedených v § 13 odst. 4 zákona předloží chovatel k žádosti o uznání šlechtitelského chovu přehled o

- a) počtu a užitkovosti plemeníků a plemenic v chovu,
- b) šlechtitelském programu a opatřeních prováděných v chovu,
- c) technologickém vybavení pro testování a posuzování.

§ 31

Požadavky na kvalitu zvířat zařazovaných do šlechtitelského chovu

Požadavky na kvalitu zvířat ve šlechtitelských chovech a podmínky pro jejich uznání v závislosti na stupni vývoje druhu, popřípadě plemene stanovuje šlechtitelský program příslušného uznaného chovatelského sdružení.

Oddíl 10

Genetické zdroje

(K § 14 odst. 2 zákona)

§ 32

Plemena zařazená do genetických zdrojů

Do genetických zdrojů jsou zařazena

- a) u skotu: česká červinka, český strakatý skot,
- b) u prasat: přeštické černostrakaté,
- c) u koní: starokladrubský kůň, českomoravský belgický kůň, slezský norik, huculský kůň,
- d) u ovcí: šumavská ovce, valaška,
- e) u koz: bílá a hnědá krátkosrstá koza,
- f) u drůbeže: česká slepice zlatě kroupená a česká husa,
- g) u ryb ve schválených formách a liniích: kapr obecný, pstruh duhový, pstruh obecný ve schválených formách, síh severní maréna, síh peleď, lín obecný,

sumec velký ve schválených formách, jeseter malý, vyza velká,

h) u včel: včela medonosná kraňská.

§ 33

Osoby pro zpracovávání a zajišťování programu uchování genetických zdrojů a obsah těchto programů

(1) Programy uchování genetických zdrojů zpracovává a zajišťuje Výzkumný ústav živočišné výroby Praha 10-Uhřetěves – Národní referenční středisko uchování a využití genetických zdrojů hospodářských zvířat.

(2) Programy podle odstavce 1 se zpracovávají pro jednotlivá plemena vyjmenovaných hospodářských zvířat a obsahují

- a) metodiku projektu,
- b) předpokládané finanční náklady,
- c) formou souhrnné výroční zprávy každoroční vyhodnocení projektu, včetně zhodnocení finančních nákladů vynaložených za uplynulý kalendářní rok.

Oddíl 11

Státní registr plemeníků

(K § 15 odst. 3 zákona)

§ 34

Způsob vedení státního registru plemeníků

(1) Státní registr plemeníků (dále jen „státní registr“) se vede podle druhů a plemen vyjmenovaných hospodářských zvířat; člení se podle typů, linií a způsobů plemenitby.

(2) Státní registr se vede počítačovou formou jako zvláštní databáze ústřední evidence.

(3) Způsoby označování plemeníků ve státním registru a údaje evidované ve státním registru jsou uvedeny v příloze č. 4.

Oddíl 12

Inseminační stanice

(K § 16 odst. 4 zákona)

§ 35

Technologické a hygienické postupy získávání, posuzování a zpracování spermatu, uchovávání a výdeje inseminačních dávek

[K § 16 odst. 4 písm. a) zákona]

(1) Odběr, posuzování, zpracování a uchování spermatu lze provádět výlučně na místech k tomu

určených při dodržení hygienických a bezpečnostních podmínek.

(2) U odebraného spermatu se posuzuje soubor vlastností charakterizujících jeho kvalitu, zdravotní nezávadnost, možnosti ředění a způsobilost k použití.

(3) Inseminační dávky lze uchovávat a vydávat jen v místnostech k tomu určených, oddělených od ostatních provozů a při dodržení hygienických a technologických podmínek.

(4) Podrobné hygienické a technologické postupy získávání, posuzování a zpracování spermatu, uchovávání a výdeje inseminačních dávek specifické pro jednotlivé druhy zvířat jsou uvedeny v příloze č. 5 částech I. až IV.

§ 36

Požadavky na kvalitu a identifikaci spermatu a inseminačních dávek

[K § 16 odst. 4 písm. b) zákona]

(1) Osoba oprávněná k provozování inseminační stanice provádí kontrolu kvality vydávaného spermatu a vydává inseminační dávky, které splňují požadavky uvedené v příloze č. 5 částech I. až IV.

(2) Obaly inseminačních dávek musí být označeny způsobem, který umožňuje identifikovat plemeníka-dárce spermatu a uvádí informace uvedené v příloze č. 5 částech I. až IV.

(3) Požadavky na kvalitu spermatu a způsob označování obalu inseminačních dávek pro jednotlivé druhy zvířat jsou uvedeny v příloze č. 5 částech I. až IV.

§ 37

Požadavky na technické vybavení inseminační stanice a odběrového místa

[K § 16 odst. 4 písm. c) zákona]

(1) Inseminační stanice musí mít fyzicky oddělené

- prostory provozně-administrativní včetně sociálního a hygienického zařízení s funkcí hygienické smyčky,
- prostory pro ustájení plemeníků s možností izolace karanténovaných a nemocných zvířat,
- místnost pro odběr nebo venkovní připouštědlo,
- prostory pro čištění, dezinfekci a sterilizaci pomůcek a zařízení,
- laboratoř pro posuzování a zpracování spermatu a výrobu inseminačních dávek,
- prostory pro uchovávání a výdej inseminačních dávek.

(2) Dispoziční řešení inseminační stanice musí omezovat kontakt plemeníků s jinými zvířaty. Technické a přístrojové vybavení jednotlivých provozů in-

seminační stanice specifické pro jednotlivé druhy vyjmenovaných hospodářských zvířat je uvedeno v příloze č. 5 částech I. až IV.

(3) V případě, že inseminační stanice slouží k produkci čerstvého spermatu kančů pro inseminaci vlastních plemenic, prostory a vybavení inseminační stanice musí splňovat požadavky uvedené v příloze č. 5 části III. písm. C odst. 2.

(4) Odběrová místa k získávání spermatu musí splňovat požadavky uvedené v odstavci 1 písm. b) a c). Hodnocení a zpracování spermatu se provádí na inseminační stanici.

§ 38

Obsah a způsob vedení evidence a předávání údajů osobě pověřené vedením ústřední evidence

[K § 16 odst. 4 písm. d) zákona]

(1) Provozovatel inseminační stanice vede evidenci o

- jednotlivých plemenicích po celou dobu jejich působnosti na inseminační stanici a odběrovém místě,
- odběru, produkci, hodnocení a zpracování spermatu a výrobě inseminačních dávek,
- výdeji inseminačních dávek, pro který vystavuje výdejový doklad.

(2) Evidenci podle odstavce 1 uchovává provozovatel inseminační stanice po dobu nejméně 5 let od vyřazení plemeníka ze stanice, s výjimkou průvodního listu skotu a průkazu koně.

(3) Podrobný obsah evidence vedené na inseminační stanici, údajů předávaných osobě pověřené vedením ústřední evidence, způsob a termíny předávání jsou uvedeny v příloze č. 5 částech I. až IV.

Oddíl 13

Inseminace skotu, koní, prasat, ovcí, koz a běžců

(K § 17 odst. 2 a 5 zákona)

§ 39

Technologické a hygienické postupy při inseminaci a skladování inseminačních dávek

[K § 17 odst. 2 a odst. 5 písm. a) zákona]

(1) K inseminaci plemenic lze použít pouze sperma, které splňuje kvalitativní a zdravotní podmínky podle přílohy č. 5 části I. až IV.

(2) Do inseminace mohou být zapojeny jen plemenice, které jsou označeny podle § 22 zákona.

(3) Před vlastním úkonem inseminace oprávněná osoba posoudí záznamy o reprodukci plemenice a vyšetří stav jejích pohlavních orgánů. Z inseminace vy-

loučí plemenice mimo říji, neoznačené a s příznaky onemocnění a informuje o tom chovatele.

(4) Požadavky na technologické a hygienické postupy při inseminaci a skladování inseminačních dávek specifické pro jednotlivé druhy vyjmenovaných hospodářských zvířat jsou uvedeny v příloze č. 5 částech I. až IV.

§ 40

Požadavky na technické vybavení pro provádění inseminace

[K § 17 odst. 5 písm. b) zákona]

(1) Všechny předměty, které přicházejí do styku se spermatem nebo pohlavními orgány plemenice, musí být sterilní a musí být dezinfikovány.

(2) Požadavky na technické vybavení pro provádění inseminace jsou uvedeny v příloze č. 5 částech I. až IV.

§ 41

Obsah a způsob vedení záznamů o inseminaci a jejich předávání osobě pověřené vedením ústřední evidence

[K § 17 odst. 5 písm. c) zákona]

(1) Na každou plemenici zapojenou do inseminace se vystavuje doklad, do kterého zaznamenávají chovatelé a osoby oprávněné k provádění inseminace údaje uvedené v příloze č. 5. Součástí dokladu jsou také záznamy o zdravotním stavu podle zvláštního právního předpisu.⁸⁾ Toto ustanovení neplatí pro chov koní.

(2) Požadavky na vedení evidence jednotlivých druhů vyjmenovaných hospodářských zvířat, na údaje předávané chovateli a osobě pověřené vedením ústřední evidence a způsob jejich zpracování a zveřejňování jsou uvedeny v příloze č. 5 částech I. až IV.

§ 42

Podmínky pro zabezpečení řádného a bezpečného provádění inseminace

[K § 17 odst. 5 písm. d) zákona]

(1) Pro zabezpečení řádného a bezpečného vyšetření plemenice a provádění inseminace musí chovatel zabezpečit

- a) pro osobu oprávněnou k provádění inseminace
 1. oddělené prostory zejména pro uložení pomůcek, oděvu,
 2. zdroj teplé vody,

3. doklad pro záznamy o inseminaci podle přílohy č. 5 částí I. až IV.,

- b) oddělení plemenic od stáda při volném nebo skupinovém ustájení,
- c) fixaci plemenic při inseminaci,
- d) na požádání pomoc při vlastním úkonu inseminace a vyšetření plemenice.

(2) Další požadavky na zabezpečení řádného a bezpečného provádění inseminace jsou uvedeny v příloze č. 5 částech I. až IV.

Oddíl 14

Střediska pro přenos embryí

(K § 18 odst. 1 a 4 zákona)

§ 43

Technologické a hygienické postupy získávání, kultivace a uchovávání embryí, vaječných buněk a přenosu embryí

[K § 18 odst. 4 písm. a) zákona]

(1) K získávání a přenosu embryí lze používat zvířata, která podle výsledků vyšetření splňují podmínky stanovené zvláštním právním předpisem.⁹⁾

(2) Embrya musí být ošetřena způsobem vylučujícím přenos chorob a nákaz.

(3) Technologické a hygienické postupy získávání, kultivace a uchovávání embryí, vaječných buněk a přenosu embryí jsou uvedeny v příloze č. 6 části I.

§ 44

Požadavky na kvalitu a identifikaci embryí a vaječných buněk

[K § 18 odst. 4 písm. b) zákona]

(1) Posouzení kvality embryí k přenosu provádějí střediska pro přenos embryí bezprostředně po jejich získání a zařídují je do kvalitativních skupin. Embrya, která nesplňují předpoklady pro úspěšný přenos, se z dalšího použití vylučují.

(2) Obaly embryí a vaječných buněk se označují tak, aby bylo možno identifikovat dárkyni a otce embrya, plemeno, kód střediska pro přenos embryí, datum získání a počet embryí v obalu.

(3) Postupy hodnocení kvality embryí a vaječných buněk jsou uvedeny v příloze č. 6 části II.

⁸⁾ § 61 odst. 1 písm. f) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon).

⁹⁾ § 44 odst. 1 písm. d), § 48 písm. b) zákona č. 166/1999 Sb.

§ 45

Požadavky na technické vybavení střediska pro přenos embryí

[K § 18 odst. 1 a odst. 4 písm. c) zákona]

(1) Všechny nástroje, pomůcky a média, které přicházejí do styku s embryi a vaječnými buňkami, musí být sterilní a musí být uzpůsobeny tak, aby se omezila možnost sekundární kontaminace.

(2) Požadavky na technické a přístrojové vybavení střediska pro přenos embryí jsou uvedeny v příloze č. 6 části III.

§ 46

Obsah a způsob vedení záznamů a jejich předávání osobě pověřené vedením ústřední evidence

[K § 18 odst. 4 písm. d) zákona]

Záznamy o získávání a hodnocení embryí a jejich přenosu, způsob a termíny jejich předávání osobě pověřené vedením ústřední evidence jsou uvedeny v příloze č. 6 části IV.

§ 47

Podmínky pro zabezpečení řádného a bezpečného provádění přenosu embryí

[K § 18 odst. 4 písm. e) zákona]

Pro zabezpečení řádného a bezpečného provádění přenosu embryí musí chovatel zabezpečit

a) pro výplach embryí

1. oddělený prostor zejména pro uložení pomůcek, oděvů,
2. zdroj teplé vody,
3. místo k výplachu dárkyně,
4. místnost ke zpracování výplachů, hodnocení a ošetření embryí,
5. fixaci dárkyň při výplachu,
6. pomoc při výplachu,

b) pro přenos embryí

1. oddělený prostor zejména pro uložení pomůcek, oděvů,
2. oddělení příjemkyň od stáda při volném nebo skupinovém ustájení,
3. fixaci příjemkyň při přenosu embryí,
4. pomoc při vlastním přenosu embryí.

Oddíl 15

Přirozená plemenitba

(K § 19 odst. 4 zákona)

§ 48

Rozsah záznamů a způsob jejich předávání osobě pověřené vedením ústřední evidence

(1) V chovu skotu hlásí chovatel zapuštění býkem

formou „inseminačního výkazu“ podle přílohy č. 5 části I. písm. G bodu 3, pokud je známo přesné datum zapouštění. Působí-li býk volně ve stádě, vyplňuje chovatel „hlášení o působnosti býka v přirozené plemenitbě“.

(2) Rozsah záznamů a způsob jejich předávání v chovu koní je uveden v příloze č. 5 části II.

(3) Osoba pověřená vedením ústřední evidence v chovu prasat, ovcí a koz přejímá, zpracovává a vyhodnocuje údaje o přirozené plemenitbě pouze na základě žádosti chovatele, jemuž předává vyhodnocené údaje v dohodnutých termínech a za smluvních podmínek.

Oddíl 16

Nákup a prodej vyjmenovaných hospodářských zvířat a jejich plemenného materiálu

(K § 21 odst. 10 zákona)

§ 49

Náležitosti průvodního listu dováženého spermatu, embryí a vaječných buněk

[K § 21 odst. 10 písm. a) zákona]

(1) Průvodní list doprovází inseminační dávky, embrya nebo vaječné buňky nakupované od každého chovatele v jiné zemi.

(2) Průvodní list podle odstavce 1 se vystaví pro každého odběratele samostatně; tento průvodní list obsahuje údaje uvedené v příloze č. 7 částech I. až IV.

§ 50

Vedení záznamů o prodeji a jejich rozsah

[K § 21 odst. 10 písm. b) zákona]

(1) Záznamy o prodeji plemenných zvířat, inseminačních dávek, embryí, vaječných buněk a včel obsahují údaje uvedené v průvodních listech podle přílohy č. 7.

(2) Záznamy o prodeji plemenné drůbeže a násadových vajec obsahují

- a) stupeň množení,
- b) počet prodaných nebo nakoupených zvířat nebo násadových vajec,
- c) název genotypu,
- d) údaj o zemi původu.

(3) Záznamy o prodeji inseminačních dávek mimo inseminační stanici se vedou formou „expedičních lístků“, které obsahují

- a) datum odběru,
- b) počet inseminačních dávek,
- c) číslo státního registru plemeníka.

(4) Záznamy o prodeji plemenných ryb, jejich plůdku a násad a plemenného materiálu obsahují

- a) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo prodávajícího,
- b) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo kupujícího,
- c) druh ryby,
- d) plemeno, linii, populaci,
- e) věkovou kategorii,
- f) počet kusů,
- g) pohlaví, je-li stanovitelné,
- h) skupinové nebo individuální označení ryb,
- i) datum odběru.

§ 51

Způsob označení obalů inseminačních dávek, embryí, vaječných buněk, násadových vajec a plemenného materiálu ryb a včel
[K § 21 odst. 10 písm. c) zákona]

(1) Obaly inseminačních dávek skotu, koní, prasat, ovcí a koz a obaly embryí jsou označeny způsobem uvedeným v příloze č. 5. Na obalech dovážených inseminačních dávek se nevyžaduje číslo státního registru plemeníků.

(2) Obaly nebo kontejnery násadových vajec drůbeže obsahují pouze vejce stejného druhu, kategorie a typu drůbeže a pochází z jednoho chovu, jsou označeny jménem, názvem nebo kódem chovu, ze kterého násadová vejce pochází, a nápisem „násadová vejce“. Pro účely vývozu jsou kromě těchto údajů obaly označeny informací uvedenou na vejcích podle odstavce 4, druhem drůbeže, ze kterého vejce pocházejí, příjmením, jménem a trvalým pobytem nebo názvem a sídlem chovatele. Označení na obalu je provedeno nesmazatelnou barvou s výškou písmen a číslic nejméně 20 mm, šířkou 10 mm a tloušťkou písma alespoň 1 mm.

(3) Násadová vejce drůbeže jsou individuálně označena kódem chovu nesmazatelnou barvou s výškou písmen a číslic nejméně 2 mm a šířkou 1 mm. Násadová vejce běžců jsou individuálně označena kódem chovu.

(4) Obaly inseminačních dávek rybího spermatu nebo dávek gamet obsahují

- a) datum odběru gamet,
- b) druh, plemeno a linii,
- c) populaci,

d) identifikaci mlíčka nebo jikernačky,

e) objem dávky gamet,

f) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo chovatele.

(5) Obaly dávek jiker v očních bodech a rozplavného plůdku obsahují

a) datum výtěru,

b) druh, plemeno a linii,

c) populaci,

d) identifikační čísla rodičů,

e) počet jiker v očních bodech nebo rozplavného plůdku,

f) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo chovatele.

§ 52

Náležitosti pro výdej a distribuci inseminačních dávek

[K § 21 odst. 10 písm. d) zákona]

(1) Výdej a distribuce inseminačních dávek se provádí způsobem a při dodržení požadavků na kvalitu a identifikaci spermatu u býků podle přílohy č. 5 části I., u hřebců podle přílohy č. 5 části II., u kanců podle přílohy č. 5 části III., u beranů a kozlů podle přílohy č. 5 části IV.

(2) Dovážené inseminační dávky jsou provázeny veterinárním osvědčením podle zvláštního právního předpisu,¹⁰⁾ které dokládá, že pocházejí

a) od zdravých plemeníků pocházejících z inseminačních stanic prostých nebezpečných nákaz,¹¹⁾

b) od plemeníků, u nichž byly provedeny zdravotní zkoušky s negativním výsledkem a v rozsahu veterinárních podmínek dovozu stanovených Státní veterinární správou,

c) od plemeníků, kteří nebyli vakcinováni proti slintavce a kulhavce,

d) jde-li o skot, od býků, kteří nejsou současně využíváni pro přirozenou plemenitbu.

(3) Inseminační dávky býků obsahují přídavek antibiotik v koncentraci účinné proti původcům kampylobakterií, leptospirózy a mykoplazmózy. Koncentrace antibiotik jsou uvedeny v příloze č. 5 části I. písm. A bodu 3.4.

¹⁰⁾ § 28 zákona č. 166/1999 Sb.

§ 10 vyhlášky č. 286/1999 Sb., kterou se provádějí ustanovení zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), o zdraví zvířat a jeho ochraně, o veterinárních podmínkách dovozu, vývozu a tranzitu veterinárního zboží, o veterinární asanaci a o atestačním studiu.

¹¹⁾ § 10 zákona č. 166/1999 Sb.

§ 53

**Náležitosti pro výdej a distribuci embryí
a vaječných buněk**

[K § 21 odst. 10 písm. d) zákona]

(1) Embrya a vaječné buňky musí být vydávány a přijímány pouze v zařízeních, která jsou přizpůsobena k manipulaci s tímto materiálem podle přílohy č. 6 části III.

(2) Embrya a vaječné buňky jsou provázeny veterinárním osvědčením podle zvláštního právního předpisu,⁸⁾ které dokládá, že pocházejí od

- a) zdravých dárkyň ustájených v chovech prostých nebezpečných nákaz,¹¹⁾
- b) dárkyň, u nichž byly provedeny zdravotní zkoušky s negativním výsledkem a v rozsahu veterinárních podmínek dovozu stanovených Státní veterinární správou.

*Oddíl 17**Zrušovací a závěrečná ustanovení*

§ 54

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se vyhláška č. 326/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 240/1991 Sb., o šlechtění a plemenitbě hospodářských zvířat.

§ 55

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Ministr:

Ing. Fencel v. r.

UPOZORNĚNÍ ODBĚRATELŮM

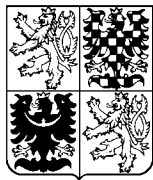
Přílohy č. 1 až 7 k vyhlášce Ministerstva zemědělství č. 471/2000 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), se vyhlášují v samostatné příloze této částky vydávané současně (str. 7325 – 7396).

Redakce

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – Redakce: Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 614 32341 a 614 33502, fax (02) 614 33502 – Administrace: písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel./fax: 00421 7 525 46 28, 525 45 59. Roční předplatné se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2000 činí 2000,- Kč) – Vychází podle potřeby – Distribuce: celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. Internetová prodejna: www.sbirkyzakonu.cz – Drobný prodej – Benešov: HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; Bohumín: ŽDB, a. s., technická knihovna, Bezručova 300; Brno: Vyšehrad, s. r. o., Kapucínské nám. 11, Knihkupectví M. Ženíška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; České Budějovice: PROSPEKTRUM, Kněžská 18, SEVT, a. s., Česká 3; Hradec Králové: TECHNOR, Hořícká 405; Cheb: EFREX, s. r. o., Karlova 31; Chomutov: DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; Kadaň: Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; Kladno: eL VaN, Ke Stadionu 1953; Klatovy: Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/I.; Liberec: Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; Most: Knihkupectví Šeříková, Ilona Růžičková, Šeříková 529/1057; Napajedla: Ing. Miroslav Kuččík, Svatoplukova 1282; Olomouc: BONUM, Ostružnická 10, Tycho, Ostružnická 3; Ostrava: LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Nádražní 29; Pardubice: LEJHANEC, s. r. o., Sladkovského 414, PROSPEKTRUM, nám. Republiky 1400 (objekt GRAND); Plzeň: ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; Praha 1: Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, KANT CZ, s. r. o., Hybernská 5, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, Moraviapress, a. s., Na Florenci 7-9, tel.: 02/232 07 66, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; Praha 2: ANAG – sdružení, Ing. Jiří Vítek, nám. Míru 9, Národní dům; NEWSLETTER PRAHA, Šafaříkova 11; Praha 4: PROSPEKTRUM, Nákupní centrum Budějovická, Olbrachtova 64, SEVT, a. s., Jihlavská 405; Praha 5: SEVT, a. s., E. Peškové 14; Praha 6: PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; Praha 8: JASIPA, Zenklova 60; Praha 10: Abonentní tiskový servis, Hájek 40, Uhřetěves, BMSS START, areál VÚ JAWA, V Korytech 20; Přerov: Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; Sokolov: KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22; Šumperk: Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; Tábor: Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; Teplice: L + N knihkupectví, Kapelní 4; Trutnov: Galerie ALFA, Bulharská 58; Ústí nad Labem: Severočeská distribuční, s. r. o., Havířská 327, tel.: 047/560 38 66, fax: 047/560 38 77; Zábřeh: Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; Žatec: Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. Distribuční podmínky předplatného: jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od začátku předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. Reklamací: informace na tel. číslo 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.

Ročník 2000

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Příloha částky 135

Rozeslána dne 29. prosince 2000

Cena Kč 45,80

O B S A H:

Přílohy k vyhlášce Ministerstva zemědělství č. 471/2000 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon)

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 471/2000 Sb.

POSTUP TESTOVÁNÍ FINÁLNÍCH HYBRIDŮ PRASAT A POSTUPY TESTOVÁNÍ FINÁLNÍCH HYBRIDŮ A RODIČŮ DRÚBEŽE

I. Postup testování finálních hybridů prasat

1. Počty testovaných prasat a termíny jejich naskladnění jsou stanoveny na základě smlouvy uzavřené mezi chovatelským podnikem a provozovatelem vyhlášeného testačního zařízení.

2. Prasata jsou naskladňována do jedné testační haly do kotců pro 8 až 12 kusů tak, aby se vyloučil vliv prostředí mezi sekcemi a kotci a aby plocha na 1 kus činila nejméně 1 m².

3. Z jednoho chovatelského podniku je prověřováno nejméně 100 prasat v poměru 50 prasniček : 50 kastrátů (vepříků) nejméně po 10 otcích a 20 matkách tak, aby od každé matky byla použita nejméně 2 zvířata (prasnička a vepřík) a otcové nebyli blízcí příbuzní (otec, syn, bratři).

4. Prasata jsou testována ve dvou obdobích; interval mezi testačními obdobími je nejvýše 4 měsíce a v jednom období je testováno nejméně 50 prasat v poměru pohlaví 1:1.

5. Prasata vybraná k testaci jsou označena trvalým způsobem a doprovázena potvrzením o původu s údaji o počtu dochovaných selat ve vrhu, ze kterého sele pochází, pořadí vrhu, datum narození a veterinárním osvědčením o zdravotním stavu.

6. Do testace jsou zařazena pouze zdravá prasata, odpovídajícího vývinu a hmotnostně vyrovnaná, v rozmezí od 20 do 28 kg živé hmotnosti a ve věku do 90 dnů včetně.

7. Při převzetí na vyhlášené testační zařízení se zjišťuje živá hmotnost každého prasete, ověřuje se označení a doklady podle bodu 5.

8. Testace probíhá od průměrné hmotnosti testovaných prasat 30 kg po dobu 100 dnů (± 4 dny) tak, aby průměrná hmotnost prasat nepřesáhla 110 kg (doba výkrmu může být pro další testační období upravována podle dosahovaných přírůstků).

9. Sledované znaky jatečné hodnoty se korigují pomocí korekčních koeficientů stanovených na základě regresní analýzy na jednotnou hmotnost 100 kg.

10. Po celou dobu testačního výkrmu jsou prasata krmena ad-libitním způsobem do samokrmítek a napájena pomocí automatických napáječek s volným přístupem; suchá granulovaná krmná směs odpovídá svým složením krmné směsi pro testaci čistokrevných prasat a každý zámel je laboratorně analyzován na obsah živin, energie a zdravotní nezávadnost.

11. Jatečné trupy při porážkové hmotnosti dosažené po době testace 100 ± 4 dny jsou aparativně zatřídřovány podle stupnice SEUROP; rozbor jatečných půlek se provádí podle přílohy č. 2.

12. Z ukazatelů výkrmnosti, jatečné hodnoty a kvality masa se hodnotí:

a) průměrný denní přírůstek v testu	v g
b) zatřídění jatečného trupu	podle systému SEUROP
c) spotřeba krmné směsi a metabolizovatelné energie (na kg přírůstku)	v kg
d) podíl hlavních masitých částí z jatečně opracovaného trupu	v procentech
e) podíl masa z kýty z jatečně opracovaného trupu	v procentech
f) průměrná výška hřbetního tuku	v cm
g) libové maso	v procentech
h) vybrané znaky kvality masa	pH, odkap šťávy, % intramuskulárního tuku

II. Postupy testování finálních hybridů a rodičů drůbeže

A.

Odběr vzorků drůbeže

1. Odběr vzorků drůbeže pro vyhlášené testační zařízení se provádí v chovech nebo líhních, kde se současně ověřuje průkaznost původu testované kombinace.

2. Kombinace zasílaná do vyhlášeného testačního zařízení se označí názvem, pod nímž bude tento materiál dále obchodně množen.

3. V případě odběru násadových vajec z rodičovských chovů má hejno nejméně:

- a) slepic 2000 nosnic
- b) krůt a kachen 1000 nosnic
- c) hus 500 nosnic.

Násadová vejce odebírána do testu jsou nejvýše 7 dní stará a jejich hmotnost se blíží průměrné hmotnosti vajec v hejnu, ze kterého jsou odebírána.

4. Vzorek pro rodičovský test a finální test krůt se odebírá z líhni jako sexovaná jednodenní mláďata.

5. Ke každému vzorku zaslanému k testování finálních hybridů se přiloží protokol o odběru a veterinární osvědčení. V protokolu se uvede:

- a) dodavatel,
- b) označení vzorku,
- c) počet a věk nosnic, od nichž pocházejí násadová vejce nebo vylíhnutá mláďata,
- d) datum odběru vzorku vajec nebo datum vyjmutí mláďat z líhni a datum jejich odeslání do testace,
- e) příjmení, jméno a podpis osoby odpovědné za správnost uvedených údajů.

6. Vzorky zasílané do testů a obaly, ve kterých jsou dopravovány, se vždy označí tak, aby nedošlo k záměně s jiným vzorkem. U rodičovských forem se mláďata po přijetí do vyhlášeného testačního zařízení označí křídelními značkami.

B.

Testování užitečnosti drůbeže

1. Ukazatele užitečnosti a metody jejich zjišťování

Ukazatele užitečnosti	Metoda zjišťování
1. průměrná hmotnost vajec	skupinové vážení vajec od 4. týdne snášky, vždy po třech dnech každého čtvrtého týdne
2. oplozenost	procentický podíl oplozených vajec ze všech nasazených vajec
3. líhnivost	procentický podíl vylíhnutých mláďat z vajec nasazených a oplozených
4. životnost	podíl úhynů a brakování z počátečního stavu drůbeže (v procentech)
5. živá hmotnost	průměr hmotnosti u jednodenních mláďat skupinovým vážením; u starší drůbeže individuálním vážením ve stanoveném termínu a odděleně podle pohlaví
6. spotřeba krmiva	skupinově, za stanovené období
7. snáška	skupinově za stanovené období, jako průměrná snáška na 1 nosnici počátečního stavu a 1 nosnici průměrného stavu (v kusech)
8. jatečná výtěžnost	procentický podíl hmotnosti jatečně opracované drůbeže s drůbky a živé hmotnosti před zabitím
9. jatečná hodnota	procentický podíl hmotnosti jatečně opracované drůbeže a živé hmotnosti před zabitím
10. výtěžnost masa	jako procentický podíl prsní a stehenní svaloviny z a) živé hmotnosti před zabitím b) hmotnosti jatečně opracované drůbeže

2. Testace užítkovosti nosného typu slepic

2.1. Rozsah testace

Vzorek tvoří 1080 násadových vajec*) od nosnic starších 36 týdnů; po vylíhnutí se do odchovu zařazuje 270 kusů sexovaných slepiček, do kontroly snášky se zařazuje 216 kusů slepic (6 skupin po 36 kusech).

2.2. Ukazatele užítkovosti sledované a vyhodnocované při testaci

2. líhnivost a oplozenost	
3. živá hmotnost	a) jednodenních kuřat b) ve věku 112 dnů c) na konci snáškového období
4. spotřeba krmiva	a) na kus za období 1 - 126 dnů věku b) na kus za snáškové období c) na kus a den za snáškové období d) na 1 snesené vejce e) na produkci 1 kg vaječné hmoty
5. životnost	a) ve věku 1 až 49 dnů b) ve věku 50 až 126 dnů c) ve věku 1 až 126 dnů d) za snáškové období
6. věk	při dosažení a) 10 % snášky b) 30 % snášky c) 50 % snášky d) maximálního % snášky
7. snáška	a) za 392 dnů kontroly na ks počátečního stavu b) za 392 dnů kontroly na ks průměrného stavu c) intenzita snášky podle měsíců d) intenzita snášky za posledních 10 dnů kontroly
8. průměrná hmotnost vajec	a) při 50 % snášce b) za celé kontrolované období
9. podíl nestandardních vajec	blány, křapy, dvoužloutková vejce
10. jakost vajec	a) pevnost b) tloušťka a barva skořápky c) krevní skvrny větší než 3 mm d) hmotnost bílku a žloutku e) index tvaru vajec f) kvalita tuhého bílku (vyjádřená Haughovými jednotkami)

*)Poznámka:

Násadová vejce nosných užítkových typů jsou vejce o hmotnosti nejméně 50 g ovoidního tvaru bez porušené skořápky a deformací.

3. Testace užítkovosti rodičovských forem slepic masného typu a jejich hybridního potomstva

3.1. Rozsah testace

Vzorek tvoří 310 kusů jednodenních sexovaných slepiček mateřské linie a 80 kohoutků otcovské linie vylíhnutých od slepic starších 36 týdnů. Ve věku 154 dnů se do testace zařazuje 200 kusů slepic (4 skupiny po 50 kusech) a 16 až 20 kusů kohoutků.

3.2. Ukazatele užítkovosti sledované a vyhodnocované při testaci masného typu slepic

1. živá hmotnost	a) jednodenních kuřat b) ve věku 154 dnů c) na konci snáškového období
2. spotřeba krmiva	a) na kus za období 1 až 49 dnů věku b) na kus za období 50 až 154 dnů věku c) na kus za období 1 až 154 dnů věku d) na ks a den za snáškové období e) na 1 snesené vejce f) na 1 vylíhnuté kuře
3. životnost	a) ve věku 1 až 14 dnů b) ve věku 15 až 49 dnů c) ve věku 50 až 154 dnů d) ve věku 1 až 154 dnů e) za snáškové období
4. snáška	za minimálně 280 dnů kontroly snášky na kus počátečního stavu
5. věk	při dosažení a) 30 % snášky b) 50 % snášky
6. průměrná hmotnost vajec	
7. počet a procento násadových vajec ze všech snesených vajec *)	
8. líhnivost a oplozenost	
9. počet vylíhnutých kuřat na slepici počátečního stavu	

*)Poznámka:

Násadová vejce masných užítkových typů jsou vejce o hmotnosti nejméně 50 g ovoidního tvaru bez porušené skořápky a deformací.

3.3. Výkrmový test slepic masného typu a jejich hybridního potomstva

U každého vzorku testu rodičů se provádí 4 dílčí výkrmové testy finálního hybridu po 500 kusech, které se rozdělí do 2 skupin po 250 kusech.

Násadová vejce se poprvé odebírají v průběhu druhého snáškového měsíce, potom nejméně po 6 týdnech.

Pro výkrmový test finálního hybridu slepic se odebírají násadová vejce od slepic ve věku nejméně 36 týdnů a v počtu 720 kusů vajec.

Do výkrmu se po vylíhnutí zařadí 500 kuřat, která se rozdělí do 2 skupin po 250 kusech umístěných do 2 oddělení v různých částech haly.

3.4. Ukazatele sledované a vyhodnocované při výkrmových testech

1. hmotnost násadových vajec	
2. líhnivost a oplozenost	
3. živá hmotnost kuřat	a) jednodenních kuřat b) kuřat ve věku nejméně 35 dnů
4. spotřeba krmiva	na 1 kg živé hmotnosti
5. životnost kuřat	a) do 14 dnů b) do konce výkrmu
6. jatečná hodnota	na konci výkrmu

4. Testace finálního produktu krůt

4.1. Rozsah testace

Vzorek tvoří 400 kusů jednodenních krůťat, z toho 200 krocanů a 200 krůt, která pocházejí z hejna nejméně ve 2. měsíci snášky.

4.2. Ukazatele užitkovosti sledované a vyhodnocované při testaci krůt

1. živá hmotnost	a) jednodenních krůťat b) ve věku 70 dnů c) ve věku nejméně 112 dnů u krůt a 140 dnů u krocanů
2. spotřeba krmiva	na 1 kg živé hmotnosti
3. životnost krůťat	a) ve věku 1 až 14 dnů b) ve věku 15 až 70 dnů c) do konce výkrmu
4. jatečná hodnota krůt a krocanů	na konci výkrmu

5. Testace užitkovosti rodičovských forem kachen a jejich hybridního potomstva

5.1. Rozsah testace

Vzorek tvoří 240 jednodenních sexovaných kachen mateřské linie a 60 jednodenních kačerů otcovské linie. Ve věku 175 dnů se do kontroly užitkovosti zařazuje 150 kachen a 25 kačerů.

5.2. Ukazatele užitkovosti sledované a vyhodnocované při testaci kachen

1. živá hmotnost	a) jednodenních kachňat b) ve věku 35 dnů c) ve věku 175 dnů d) na konci snáškového období
2. spotřeba krmiva	a) na kus za období 1 až 35 dnů věku b) na kus za období 36 až 175 dnů věku c) na kus za období 1 až 175 dnů věku d) na kachnu a den za snáškové období e) na 1 snesené vejce f) na 1 vylíhnuté kachně
3. životnost	a) ve věku 1 až 14 dnů b) ve věku 15 až 35 dnů c) ve věku 36 až 175 dnů d) ve věku 1 až 175 dnů e) za snáškové období
4. věk	po dosažení a) 30 % snášky b) 50 % snášky
5. snáška	za minimálně 196 dnů kontroly snášky na kus počátečního stavu
6. hmotnost vajec	
7. počet a procento násadových*) vajec ze všech snesených vajec	
8. líhnivost a oplozenost	
9. počet vylíhnutých kachňat na 1 kachnu počátečního stavu	

*) Poznámka:

Násadová vejce kachen jsou vejce o hmotnosti nejméně 80 g ovoidního tvaru bez porušené skořápky a deformací.

5.3. Výkrmový test kachen

U každého vzorku testu rodičů se provádí 3 dílčí výkrmové testy finálního hybridu po 400 kusech, které se rozdělí do 2 skupin po 200 kusech.

Násadová vejce se poprvé odebírají v průběhu druhého snáškového měsíce, potom nejméně po 8 týdnech.

Pro výkrmový test finálního hybridu se odebírají násadová vejce od kachen ve věku nejméně 36 týdnů a v počtu 400 kusů vajec.

Do výkrmu se po vylíhnutí zařadí 200 kusů, z toho 100 kachen a 100 kačerů.

5.4. Ukazatele sledované a vyhodnocované při výkrmových testech kachen

1. hmotnost násadových vajec	
2. líhnivost a oplozenost	
3. živá hmotnost	a) jednodenních kachňat b) ve věku nejméně 47 dnů
4. spotřeba krmiva	na 1 kg živé hmotnosti
5. životnost kachňat	a) ve věku do 14 dnů b) do konce výkrmu
6. jatečná hodnota	na konci výkrmu

6. Testace užítkovosti rodičovských forem hus a jejich hybridního potomstva

6.1. Rozsah testace

Vzorek tvoří 155 jednodenních sexovaných hus mateřské linie a 80 houserů otcovské linie. Ve věku 210 dnů se do testu zařazuje 100 hus a 30 houserů.

6.2. Ukazatele užítkovosti sledované a vyhodnocované při testaci hus

1. živá hmotnost	a) jednodenních housat b) ve věku 35 dnů c) ve věku 210 dnů d) na konci snáškového období
2. spotřeba krmiva	a) na kus za období 1 až 35 dnů věku b) na kus za období 36 až 210 dnů věku c) na kus za období 1 až 210 dnů věku d) na husu a den za snáškové období e) na 1 snesené vejce f) na 1 vylíhnuté housce
3. životnost	a) ve věku 1 až 14 dnů b) ve věku 15 až 35 dnů c) ve věku 36 až 210 dnů d) ve věku 1 až 210 dnů e) za snáškové období
4. věk	po dosažení 30 % snášky
5. snáška	za minimálně 168 dnů kontroly snášky na kus počátečního stavu
6. hmotnost vajec	
7. počet a procento násadových*) vajec ze všech snesených vajec	
8. líhnivost a oplozenost	
9. počet vylíhnutých housat na husu počátečního stavu	

*) Poznámka:

Násadová vejce hus jsou vejce o hmotnosti nejméně 130 g ovoidního tvaru bez porušené skořápky a deformací.

6.3. Výkrmový test hus

U každého vzorku testu rodičů se provádí 2 dílčí výkrmové testy finálního hybridu po 200 kusech, které se rozdělí do 2 skupin po 100 kusech.

Násadová vejce, která nejsou starší 14 dnů, se poprvé odebírají na začátku druhého snáškového měsíce.

Pro druhý výkrmový test se násadová vejce odebírají za 28 až 35 dnů po prvním sběru. Od každé skupiny se odebírá 400 násadových vajec. Výkrmový test hus se provádí ve dvou fázích:

1. test brojlerových hus do 56 dnů věku, poté jsou husy zváženy, provede se vyhodnocení spotřeby krmiva na 1 kg živé hmotnosti a jatečný rozbor 5 hus a 5 houserů;
2. ve druhé fázi pokračuje zbytek testovaných hus ve výkrmu do druhé jatečné zralosti .

6.4. Ukazatele sledované a vyhodnocované při výkrmových testech hus

1. hmotnost násadových vajec	
2. líhivost a oplozenost	
3. živá hmotnost	a) jednodenních housat b) ve věku 56 dnů c) ve věku nejméně 112 dnů
4. spotřeba krmiva	na 1 kg živé hmotnosti
5. životnost housat	a) ve věku 14 dnů b) ve věku 56 dnů c) dokonce výkrmu
6. jatečná hodnota	a) ve věku 56 dnů b) na konci výkrmu

C. Jatečný rozbor drůbeže

Ukazatele sledované a vyhodnocované při jatečném rozboru drůbeže

1. živá hmotnost drůbeže	po 12 hodinovém vylačnění
2. hmotnost jatečně opracované drůbeže	čistý trup bez drůbků, ale s kůží krku
3. hmotnost drůbků	srdce, játra, žaludek, krk bez kůže
4. hmotnost abdominálního tuku	
5. podíl abdominálního tuku z živé hmotnosti	
6. hmotnost prsní svaloviny	
7. hmotnost stehenní svaloviny	
8. jatečná výtěžnost a jatečná hodnota	

ŠLECHTITELSKÁ ČINNOST A ŠLECHTITELSKÁ OPATŘENÍ V CHOVECH VYJMENOVANÝCH HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT

ČÁST I.

CHOV SKOTU

PLEMENA MLÉČNÉHO A KOMBINOVANÉHO TYPU

A.

TESTOVÁNÍ A POSUZOVÁNÍ UŽITKOVÝCH VLASTNOSTÍ

I.

Mléčná užitkovost

Pro účely testování a posuzování se rozumí:
normovanou laktací laktace s délkou 305 dní (referenční) nebo nejméně 240 ukončených laktačních dní, s minimální užitkovostí 2 000 kg mléka, podle které se hodnotí mléčná užitkovost krávy.

Testování a posuzování se provádí **metodou A**, která zahrnuje zjišťování dojivosti a obsah tuku, bílkovin, popřípadě dalších složek mléka a je prováděna jako

a) **varianta A₄**:

1. v průměrných intervalech 28 až 30 dnů ze všech dojení v kontrolním dnu (24 hodin) při 12 až 13 kontrolách za rok (říjen až září) a po sobě následující kontrolní dny jsou v rozmezí 24 až 36 dnů,
2. ze závažných důvodů může být jednou za kontrolní rok rozmezí mezi kontrolními dny až 75 dnů (v případě veterinární uzávěry na celém území až 100 dnů) - průměrný interval mezi kontrolními dny se pak stanoví jako součet počtu dnů v jednotlivých kontrolních údobích provedených v kontrolním roce dělený počtem kontrolních dnů podle vzorce:

$$x = \sum t_i \cdot n^{-1}$$

kde n = počet kontrol provedených ve sledovaném kontrolním roce,

t_i = počet dnů od $(i-1)$ do i -tého kontrolního dne, stanovený jako počet dnů od posledního kontrolního dne v minulém kontrolním roce; pokud jeden z intervalů t_i je větší než 36 dnů, maximálně však 75 dnů (případně 100), potom se tento interval ze součtu vypouští a součet dnů se dělí počtem $(n-1)$,

- b) **varianta A₇**, která se provádí v průměrných třicetidenních intervalech jednoho dojení střídavě jeden měsíc ráno a druhý měsíc večer při 12 kontrolách za kontrolní rok, při dodržení stejných zásad jako u varianty A₄.

Při testování a posuzování se zjišťuje:

a) **dojivost**

1. zvážením nebo změřením celkového množství mléka v kilogramech nadojeného jednotlivými dojnicemi při kontrolním dojení na měřících mléka s přesností na 0,2 kg, schváleném mezinárodní organizací ICAR (podle § 2 odst. 2 písm. d) a nejméně jednou za rok překalibrovaném,
2. stanovením produkce mléka za jednotlivá údobí (měsíce), která se vypočítá podle data provedení kontroly a připočítáváním 14 dnů k datu poslední kontroly tak, že celková produkce mléka za kontrolní den se násobí počtem dnů pro toto kontrolní údobí, přitom počet dnů za kontrolní údobí je součtem polovičního počtu dnů mezi předchozím a hodnoceným kontrolním dnem a polovičního počtu dnů mezi hodnoceným a následným kontrolním dnem.

Poznámka :

- počet dnů v prvním kontrolní údobí je součtem počtu dní od následujícího dne po otelení do dne první kontroly a polovičního počtu dnů mezi prvním a druhým kontrolním dnem,
- počet dnů v posledním údobí je poloviční počet dnů mezi předposledním a posledním kontrolním dnem zvětšený o 14.

Produkce mléka M_i za i -té kontrolní období ($i=1,2,3,\dots,n$) v kg se vypočítává podle vzorce

$$M_i = m_i \cdot t_i$$

kde m_i = množství mléka zjištěné v den i -té kontroly v kg;

t_i = počet dnů v i -tém kontrolním údobí (t_i je počet dnů, po které platí i -tá kontrola);

n = počet dosud provedených kontrol v průběhu laktace;

i = pořadové číslo kontrolního údobí ($i=1,2,3,\dots,n$),

Počet dnů v i -tém kontrolním údobí t_i se vypočítá podle vzorce:

$$t_i = \frac{T_i - T_{i-1}}{2} + \frac{T_{i+1} - T_i}{2} = \frac{T_{i+1} - T_{i-1}}{2}$$

kde T_i = pořadový den v roce, kdy byla provedena i -tá kontrola ($i = 2, \dots, a-1$),

Počet dnů v prvním kontrolním údobí t_1
se vypočítá podle vzorce:

$$t_1 = t_i - T_i - T_0 + \frac{T_2 - T_1}{2} = \frac{T_1 + T_2}{2} - T_0$$

kde T_0 = pořadový den v roce, kdy došlo k otelení krávy.

Počet dnů v posledním kontrolním údobí t_n se vypočítá podle vzorce:

$$t_n = \frac{T_n - T_{n-1}}{2} + 14$$

3. první kontrolní den dojnice se uskuteční nejdříve šestý a nejpozději šedesátý osmý den po otelení, počet dnů za první kontrolní měsíc se počítá od druhého dne po otelení nebo zmetání, v případě, že březost krávy trvala nejméně 210 dnů.
 4. kontrola může být přerušena u jednotlivých krav a celých stád maximálně na 75 dnů ze závažných důvodů, v případě veterinární uzávěry na celém území může být kontrola přerušena až na 100 dnů,
 5. množství mléka za laktaci je součtem hmotnosti mléka nadojeného v jednotlivých údobích laktace; v posledním údobí se počítá množství mléka jen za tolik laktčních dnů, kolik zbývá do 305 dnů,
- b) obsah tuku, bílkovin, popř. dalších složek mléka z téhož vzorku mléka odebraného z dojení v kontrolním dnu tak, že
1. poměrný vzorek se odebírá v množství 25 až 30 ml,
 2. v případě varianty A₄ kontroly užitkovosti, je-li časový interval mezi dvěma dojeními 10 až 14 hod., se může odebírat vzorek půlený (složený ze dvou stejných dílů mléka),
 3. odebrané vzorky z důkladně promíchaného mléka se konzervují konzervačním prostředkem, který nesmí ovlivnit výsledky analýzy vzorků a do 24 hodin po skončení kontroly se odesílají k rozboru,
 4. pro stanovení obsahu tuku v mléce se používají metody podle Gerbera a metoda infračervené analýzy (případně elektronickým přístrojem Milkotester), přičemž uvedené metody jsou podrobeny pravidelným a průběžným zkouškám s použitím rozhodčí metody podle Röse – Gottlieba,
 5. pro stanovení obsahu bílkovin v mléce se používá metoda kolorimetrická a metoda infračervené analýzy, kterou lze použít i ke stanovení obsahu laktózy, celkové sušiny a tukuprosté sušiny, přičemž uvedené metody jsou podrobeny pravidelným zkouškám s použitím rozhodčí metody podle Kjeldahla,

6. není-li možné ze závažných příčin stanovit v některém kontrolním údobí obsah tuku, bílkovin, popř. dalších složek mléka, určí se průměrný obsah S_i jako průměr z obsahu zjištěného v předcházející kontrolní den ($i-1$) a obsahu zjištěného v následující kontrolní den podle vzorce:

$$S_i = \frac{S_{i-1} + S_{i+1}}{2}$$

kde S_{i-1} = obsah tuku, bílkovin, popř. dalších složek mléka zjištěný v předchozím kontrolním údobí;
 S_{i+1} = obsah tuku, bílkovin, popř. dalších složek mléka zjištěný v následujícím kontrolním údobí,

7. nebyl-li stanoven obsah složek mléka při první kontrole, použije se údaj z druhé kontroly; v případě, že chybí údaj z poslední kontroly, použije se údaj z předposlední kontroly; v průběhu laktace je možné stanovit tímto způsobem průměrný obsah složek mléka nejvýše dvakrát,
8. průměrný obsah tuku, bílkovin, popřípadě dalších složek mléka za celou laktaci se stanoví jako podíl množství mléka za laktaci a zjištěné hmotnosti složky násobený 100.

c) **hmotnost tuku, bílkovin, popř. dalších složek mléka**

1. za kontrolní údobí se stanoví jako součin množství mléka za kontrolní údobí v kg násobené obsahem příslušné složky dělený 100, tak že hmotnost složky S v kg se vypočítá podle vzorce

$$S = \frac{M \cdot s}{100}$$

kde M = množství mléka za kontrolní údobí v kg;
 s = obsah tuku, bílkovin, popř. dalších složek odebraného mléka v %.

(výpočet se zaokrouhluje vždy za probíhající úsek laktace na celé kg)

2. za laktaci je součtem hmotnosti příslušných složek mléka za jednotlivá údobí laktace

II.

Plodnost

se vyjadřuje jako procentický podíl ze zabřezlých nebo otelených plemenic ze zapuštěných a počtem dní mezidobí,

III.

Dojitelnost

se zjišťuje

- a) pomocí dojícího stroje s připojeným průtokoměrem u krav na 1. laktaci (připouští se i na 2. až 4. laktaci) mezi 50. až 180. dnem po otelení, ale jen u krav, které byly před zkouškou dojeny nejméně 20 dní strojem,

- b) v litrech za minutu,; výsledky, které jsou zjištěny z množství výdoku méně než 5 litrů, zůstávají nevyhodnocené a nepublikují se, pokud je množství dodojku větší než 300 cm³, je zkouška neplatná,
- c) v případě opakování zkoušky platí výsledek zjištěný naposledy.

IV.

Růstová schopnost

plemenných býčků ze záměrného připarování matek býků plemen kombinovaného typu se zjišťuje v odchovných plemenných býků zkouškou vlastní užitkovosti.

Hlavní zásady zkoušky vlastní užitkovosti:

- a) býčci se nakupují do odchovu do věku 90 dnů, výjimečně až do věku 120 dnů,
- b) zkouška začíná 111. dnem a končí 365. dnem věku býka,
- c) v případě, že se býčci nakupují ve věku 3 - 4 měsíců, začíná zkouška vlastní užitkovosti 31. dnem $\pm$ 3 od přísunu býka a končí 365. dnem věku býka,
- d) nakoupení býčci se umísťují v přijímacím oddělení, individuálně nebo ve vyrovnaných skupinách s ohledem na věk a hmotnost a v kotcích, které jsou uzpůsobeny na individuální napájení mléčnou krmnou směsí,
- e) býci jsou ustájeni vazně nebo volně ve skupinách maximálně 10 kusů a s minimální věkovou diferencí; v případě volného ustájení je zajištěna fixace při kmení krmnou směsí, nebo dávkování jaderného krmiva pomocí krmných boxů s využitím mikročipů v obojích,
- f) býkům je umožněn pohyb ve výbězích v bezprostřední blízkosti stáje,
- g) výživa býků je založena na zkrmování objemných krmiv a jaderné směsi a usměrňuje se v souladu s normovanou potřebou živin pro denní přírůstek 1 300 - 1 400 g ,
- h) v odchovně se současně provádí příprava býků na využívání v plemenitbě.

Zkouškou vlastní užitkovosti se zjišťuje:

- a) **hmotnost** vážením s přesností na 1 kg
 - 1. při umístění býčků do odchovny,
 - 2. ve věku 110 ± 3 dny (výjimečně do 120 dnů) a 365 ± 3 dny, ve dvou po sobě jdoucích dnech ve stejnou denní dobu a ze získaných hodnot se vypočítá průměr,
 - 3. 1 až 3 dny před výběrem pro plemenitbu,
- b) **průměrný denní přírůstek**, kdy za období zkoušky vlastní užitkovosti se nedělají srážky na nakrmenost a pro výpočet přírůstků od narození do výběru pro plemenitbu se jednoduše odpočítává živá hmotnost při narození 40 kg,
- c) **tělesné rozměry**
 - 1. ve věku 365 dnů, t.j. na konci zkoušky vlastní užitkovosti

- výška v kohoutku,
- výška v kříži,
- obvod hrudníku,
- délka těla,
- šířka pánve,
- délka pánve,

- 2. nejdéle tři dny před konáním vlastního výběru pro plemenitbu výška v kohoutku a výška v kříži,

d) **spotřeba krmiva**

- 1. skutečná spotřeba krmiv a živin pouze u býků v období zkoušky vlastní užitkovosti,
- 2. spotřeba objemných krmiv se sleduje v období od 111 dnů věku do výběru v průměru na jednoho býka za odchovu,

Evidence v odchovně plemenných býků:

- a) **Protokol odchovny plemenných býků**, do kterého se po nákupu zapisují základní údaje o býcích a po výběru se doplní jeho výsledek včetně výsledku testace růstové schopnosti, event. datum a příčina vyřazení během odchovu a který slouží jako souborný přehled o nákupu a výsledcích odchovu býků,
- b) **Hlášení o nákupu plemenných býků** do odchovny, který je podkladem pro ústřední evidenci a současně i seznamem krevních vzorků odesílaných k ověření původu býků,
- c) **Evidenční karta o odchovu býka**, která se zakládá po nákupu býčka, pokud nejsou předepsané údaje vedeny v počítačové databázi; evidují se na ní všechny zjišťované údaje o hmotnosti, tělesných rozměrech, spotřebě jaderných krmiv a zdravotním stavu a uzavírá se ke dni výběru pro plemenitbu tak, že se vypočítá průměrný denní přírůstek hmotnosti
 - 1. v přípravném období,
 - 2. v období zkoušky vlastní užitkovosti od 111 do 365 dnů,
 - 3. v období od narození do výběru pro plemenitbu,
 a spotřeba jaderných krmiv
 - 1. v období zkoušky,
 - 2. na 1 kg přírůstku hmotnosti v období zkoušky;

Vyplněná karta, případně výpis o býku z počítačové databáze, je podkladem pro uznané chovatelské sdružení při hodnocení býka, jehož výsledek a jméno a adresa kupujícího se do karty doplní. Evidenční karty vybraných i vyřazených býků (i během odchovu) se soustřeďují u provozovatele odchovny, předávají se osobě pověřené vedením ústřední evidence a jsou podkladem pro stanovení selekčních kritérií, zpracování a jednorázová šetření. Odchovna vede evidenci o spotřebě jaderných a objemných krmiv na jednoho býka v období od 111 dnů věku do konce sledování.

Výsledky zkoušek vlastní užítkovosti se vyhodnocují a na jejich podkladě se provádí selekce býků na růstovou schopnost:

- a) sledované ukazatele se posuzují ve vztahu k nejméně 30 vrstevníkům (všem býkům plemen kombinovaného typu předvedeným na posledních dvou výběrech); průměrný denní přírůstek hmotnosti býka v období zkoušky a odchylka od průměrné hodnoty vrstevníků se uvádí v gramech a zaznamenává se na evidenční kartě o odchovu býka,
- b) **hlavní selekční ukazatele** na růstovou schopnost jsou
 1. průměrný denní přírůstek hmotnosti v období zkoušky
 2. výška v kohoutku a kříží ke dni výběru podle standardu
- c) **doplňující selekční ukazatele** na růstovou schopnost jsou
 1. hmotnost býka ke dni výběru pro plemenitbu
 2. průměrný denní přírůstek hmotnosti od narození do výběru
- d) **selekční hranice** pro vyřazení se u všech plemen kombinovaného typu pro ukazatel průměrného denního přírůstku v období zkoušky stanovuje minimální hodnotou:

$$\bar{x} - 0,5 s$$

- e) hodnotitel může udělit výjimku jen v případech jednorázového, krátkodobého onemocnění a následného snížení přírůstku,
- f) **variačně statistické hodnoty** selekčních ukazatelů zpracovává příslušná oprávněná osoba a výsledky dává k dispozici hodnotiteli.

V.

Masná užítkovost

plemen kombinovaného typu

zjišťovaná ve stanicích kontroly výkrmnosti skotu („SKVS“), slouží k odhadu relativní plemenné hodnoty plemenných býků na základě hodnot zjištěných u vlastních potomků, pro sledování a hodnocení vývoje plemen a užítkových typů z hlediska výkrmnosti a jatečné hodnoty.

V SKVS jsou dodržovány základní chovatelské podmínky:

- a) provozně vyhovující a kapacitně navazující oddělení mléčné výživy, rostlinné výživy a výkrmu o celkové kapacitě minimálně 300 ks s technologií výkrmu založené na volném ustájení s poměrem míst u žlabu 1: 1, s volným přístupem k napáječkám,
- b) dostatečná výroba krmiv a skladovacích prostor umožňujících zásobení objemnými krmivy tak, aby krmná dávka umožňovala ad-libitní zkmovávání objemných krmiv a zajistila býkům minimální průměrný denní přírůstek 1 200 a více g v období pobytu na stanici.

Hlavní zásady testování masné užítkovosti:

- a) do stanice se zastavují telata - synové jednotlivých otců ve věku do 4 týdnů (vyjímčně do 3 měsíců), ve věkovém rozpětí v turnusové skupině ± 7 dnů,
- b) synové každého býka jsou zastoupeni nejméně ve 3 testovaných turnusech a při sestavování skupin se přihlíží i k vyrovnanosti živé hmotnosti býčků,
- c) po přesunu do stanice jsou býčci ustájeni v příjmovém oddělení mléčné výživy, které slouží současně jako karanténa,
- d) do 151 ± 7 dnů věku probíhá předvýkrm býků; krmná dávka v tomto období zajišťuje svým složením průměrný denní přírůstek 950 g.
- e) výkrm je ukončen ve stáří 530 ± 10 dní,
- f) krmná dávka se sestavuje pro minimální průměrný denní přírůstek 1 300 g,

Při testování masné užítkovosti se zjišťuje:

- a) **hmotnost zvířat**
 1. při nákupu,
 2. na začátku testu,
 3. na konci testu,
 4. v případě vyřazení před ukončením testu, a po porážce se zjišťuje za tepla
- b) **hmotnost pŮlek** bez ledvin a ledvinového loje,
- c) **hmotnost ledvinového loje**,
- d) **zatřídění podle jakosti**,

Evidence v SKVS:

- a) **Seznam nakoupených býčků do SKVS**, který vyplňuje oprávněná osoba a předává do ústřední evidence dohodnutým způsobem a v dohodnutých termínech,
- b) **Osvědčení o původu** se základními údaji o jednotlivých býčcích, kterou měsíčně vyhotovuje ústřední evidence (do obdržení Osvědčení o původu platí pro správnost původu ruční ověření původu vystavené oprávněnou organizací při prodeji),
- c) **Evidenční karta** pro skupinu zvířat nebo adekvátní počítačová evidence, do které se zaznamenávají údaje
 1. označení býka (číslo skupiny, ušní číslo býka, otec býka),
 2. datum nákupu, začátku a ukončení testu, úhynu, nutné porážky,
 3. hmotnost při nákupu, při začátku a při ukončení testu,
 4. jatečná výtěžnost
 5. zatřídění podle jakosti,
- d) **Sběrný doklad**, vyplněný po ukončení testování masné užítkovosti celé skupiny, nebo adekvátní počítačová evidence a odesílaný do konce následujícího měsíce do ústřední evidence,

Výsledky testování masné užítkovosti jsou zpracovávány čtvrtletně; měsíčně se zpracovává

potvrzení o původu, seznam poražených býků a „chybníky“ odeslaných dokladů.

Hodnocení výsledků testování masné užitkovosti:

- a) hlavní kritérium je **relativní plemenná hodnota** (RPH) korigovaného netto přírůstku z hmotnosti jatečně opracovaného těla, vypočtená metodou BLUP,
- b) doplňující hlediska jsou
 1. **hodnota korigovaného netto přírůstku,**

2. **živá hmotnost při ukončení výkrmu**

3. **denní přírůstek** dosažený ve zkoušce výkrmnosti,

Pro výpočet RPH prověřeného býka se použijí **údaje o všech zvířatech** z kontrolního výkrmu kromě těch, u nichž byl vývin prokazatelně snížen onemocněním a jedinců vyřazených testem extrémních odchylek,

Pro vyhodnocení plemenného býka se testuje **minimálně 10 potomků**, z nichž každý má vrstevníky nejméně po 2 otcích.

B.

POPIS A HODNOCENÍ ZE VNĚJŠKU

I.

Lineární popis a hodnocení zevnějšku krav

plemen kombinovaného a mléčného typu je podkladem pro odhad plemenné hodnoty býků v rámci kontroly dědičnosti.

Hodnocení se provádí

- a) u **plemen kombinovaného typu** v období 60 – 180 (výjimečně 30 – 300) dnů po otelení,
- b) u **plemen mléčného typu** v období 30-300 dnů po otelení podle stavu vemene a tělesné kondice zvířete.

Lineární popis vyjadřuje skutečné utváření daného znaku s využitím stupnice 1 až 9 bodů v rámci možných biologických extrémů a variability utváření daného znaku a provádí se hodnocením:

- a) současně více (nejméně však 2) dcer plemeníků v zájmu propojení a srovnatelnosti výsledků hodnocení dcer různých otců pro následné statistické vyhodnocení.
- b) **tělesných znaků daného plemene**, resp. užitkového typu, který je závazný nebo doporučený mezinárodními asociacemi chovatelů příslušných plemen; případně mezinárodně dohodnuté změny a doplňky vyhláshuje příslušné uznané chovatelské sdružení; minimální rozsah znaků podle hodnocených plemen je uveden v tabulce č. 1.

Současně s lineárním popisem se zaznamenávají jednoznačně vyjádřené **vady tělesné stavby**.

Celkové hodnocení zevnějšku zahrnuje souhrnné charakteristiky podle hodnoceného plemene, které se posuzují ve vztahu k ideálnímu utváření v souladu s chovným cílem. Hodnocení se provádí na základě přiděleného počtu bodů v rozmezí 50-100 a plemene je zařazena do třídy,

Celkový počet bodů za zevnějšek je dán součtem přepočteného počtu bodů v jednotlivých charakteristikách. Přepočet se provádí pomocí přepočtových (váhových) koeficientů, stanovených podle tabulky č. 2.

Na základě celkového počtu bodů jsou krávy zařazeny do **6 výsledných tříd** zevnějšku podle tabulky č. 3.

Krávy na I. a II. laktaci mohou být zařazeny nejvýše do třídy VG (velmi dobrá), s počtem bodů nejvýše 89. **Výsledky celkového hodnocení** se vyjadřují uvedením výsledné třídy a celkového počtu bodů, případně se uvádí společně s počtem bodů za každou charakteristiku,

Pro účely kontroly dědičnosti se u krav zjišťují tělesné rozměry podle tabulky č. 4.

U **plemen kombinovaného typu** se popisuje zbarvení zvířete uvedením jeho barvy a podílu dané barvy v procentech z povrchu těla.

II.

Lineární popis a hodnocení zevnějšku plemenných býků

plemen kombinovaného a mléčného typu je podkladem pro výběr býků do plemenitby a posuzování jejich vhodnosti a způsobilosti pro další plemenitbu.

Hodnocení se provádí zpravidla na stání nebo při předvedení na volném rovném prostranství

- a) při základním výběru býka pro plemenitbu
- b) mezi 3 a 4 rokem věku býka
- c) při posuzování vhodnosti a způsobilosti býků k další plemenitbě

Hodnocení zahrnuje souhrnné charakteristiky uvedené v tabulce č. 2, které se posuzují ve vztahu k ideálnímu utváření v souladu s chovným cílem a zařazují do tříd na základě přiděleného počtu bodů v rozmezí 50 - 100.

Celkový počet bodů za zevnějšek je dán součtem přepočteného počtu bodů v jednotlivých charakteristikách. Přepočet bodů se provádí pomocí přepočtových (váhových) koeficientů stanovených podle významnosti jednotlivých znaků v souladu s chovným cílem plemene.

Na základě celkového počtu bodů jsou býci zařazeni do **6 výsledných tříd** zevnějšku podle tabulky č. 3.

Výsledky celkového hodnocení se vyjadřují výslednou třídou a celkovým počtem bodů, popřípadě uvedením počtu bodů za každou

charakteristiku a celkem v pořadí : užítkový typ - kapacita - stavba těla - zád' - celkový počet bodů / výsledná třída.

Lineární popis vyjadřuje skutečné utváření daného znaku pomocí 1 až 9 bodů v rámci možných biologických extrémů a jeho součástí je rovněž vyznačení zjištěných vad tělesné stavby. Provádí se u znaků uvedených v tabulce č. 1 a upravovaných v souladu se změnami doplněnými a vyhlášenými uznaným chovatelským sdružením, alespoň v období mezi 3 a 4 rokem věku býka. Jednotlivé znaky se popisují podle příslušnosti plemene k danému užítkovému typu,

Pro účely lineárního popisu a hodnocení zevnějšku býků se zjišťují a zaznamenávají tělesné rozměry :

- b) výška v kříži
- c) hloubka hrudníku
- d) šířka hrudníku za lopatkou
- e) šířka pánve
- f) délka pánve
- g) délka těla
- h) obvod hrudníku
- i) obvod holeně

které se zjišťují

- a) na konci zkoušky vlastní užítkovosti ve věku 365 ± 3 dny v odchovných plemenných býků před základním výběrem k plemenitbě
- b) při provádění lineárního popisu zevnějšku mezi 3 a 4. rokem věku býka
- c) při posuzování vhodnosti a způsobilosti býka k další plemenitbě

Tabulka č.1

Znak č.	Plemena kombinovaného typu	Holštýnské plemeno
1	Výška v kříži	Hranatost
2	Osvalení	Velikost
3	Délka zádě	Šířka hrudníku
4	Šířka zádě	Hloubka těla
5	Sklon zádě	Sklon zádě
6	Hloubka středotrupí	Šířka zádě
7	Postoj zadních končetin	Postoj zadních končetin
8	Charakter hlezenního kloubu	Utváření paznehtů
9	Spěnka	Přední upnutí vemene
10	Paznehty - patka	Výška zadního upnutí vemene
11	Délka vemene - přední čtvrtě	Závěsný vaz
12	Nasazení vemene - upnutí	Hloubka vemene
13	Závěsný vaz	Rozmístění struků
14	Základna vemene - hloubka	Délka struků
15	Postavení struků - vychýlení od středu	
16	Délka struků	
17	Tloušťka struků	

Tabulka č.2

Plemena kombinovaného typu		Holštýnské plemeno	
charakteristika	koeficient	Charakteristika	koeficient
Užitkový typ	0,35	Mléčný charakter	0,20
Osvalení	0,25	Kapacita	0,20
Končetiny	0,10	Zád'	0,10
Vemeno	0,30	Končetiny	0,10
		Vemeno	0,40

Tabulka č. 3

počet bodů	výsledná třída	
90 - 100	E	excelentní
85 - 89	VG	velmi dobrá
80 - 84	G+	dobrá plus
75 - 79	G	dobrá
65 - 74	F	vyhovující
50 - 64	P	nevyhovující

Tabulka č. 4

Plemena kombinovaného typu	Holštýnské plemeno
výška v kříži	výška v kříži,
výška v kohoutku	výška v kohoutku
délka zádě	délka zádě,
šířka zádě v kyčlích	obvod hrudníku
hloubka těla	
středotrupí	
obvod hrudníku	

C.

DOMÁCÍ A MEZINÁRODNÍ TESTACE PLEMENNÝCH BÝKŮ

slouží k vyhodnocení býků podle výkonnosti jejich potomstva v souboru vlastností a znaků stanovených chovným cílem a standardem daného plemene.

Testovací připarování se provádí v chovech plemen kombinovaného a mléčného typu registrovaných v plemenné knize a zapojených do kontroly mléčné užitkovosti metody A a do inseminace :

- organizovaným a kontinuálním **zapouštěním plemenic** neselektované populace všech krav převážně po prvním otelení, doplněné podle potřeby kravami po druhém otelení a části jalovic; **doplňkovou formou** je časově omezené zapouštění všech plemenic, bez předběžného výběru,
- k testovacímu připarování se používají přednostně plemenice s vyšším podílem krve příslušného plemene, nejméně **50 % a více**; vylučují se plemenice s jakýmkoliv podílem krve plemen masného typu,
- věk býků** používaných k testovacímu připarování nemá přesáhnout 24 měsíců,
- rozsah testovacího připarování** a použitých forem podle písm. h) určuje příslušné uznané chovatelské sdružení, podle svého šlechtitelského programu spolu s oprávněnými osobami, které jej realizují na základě smluvních vztahů s chovateli a jinými oprávněnými osobami tak, aby po každém testovaném plemeniku bylo zajištěno nejméně 300 až 350 zabřežlých plemenic,
- každý testovaný býk se připaruje nejméně ve 30 stájích alespoň 20 chovatelů tak, aby rozsah použití v jednotlivých stádech byl rovnoměrný a úměrný jejich velikosti a stáda zahrnovala všechny úrovně užitkovosti,
- souběžně jsou připarování (s výjimkou málopočetných stád) nejméně 3 testovaní býci a část inseminačních dávek se používá k

provázání testovacího připarování a hodnocení býků ve vlastnictví různých oprávněných osob, v rámci dohodnutého systému,

- délka testovacího připarování** býka je 2 - 3 měsíce, nejdéle však 6 měsíců; v zájmu objektivnosti výsledků se býci nepoužívají k dalšímu připarování po dobu nejméně 6 měsíců po ukončení testovacího připarování,

- základní formou testace** je testovací připarování mladých plemenných býků pocházejících z domácí produkce a ve zdůvodněném rozsahu i ze zahraničí, **doplňkovou formou** je mezinárodní testace ve formě reciproké nebo souběžné testace :

- reciprokou testací** se rozumí testovací připarování stejného počtu domácích a zahraničních mladých plemenných býků, probíhající ve stejném období ve dvou nebo více smluvních zemích, které si vzájemně poskytují výsledky testace a prověření; účelem je získání objektivních podkladů pro srovnání domácích býků se zahraničními býky téhož plemene, resp. srovnání úrovně populací,

- souběžnou testací**, využívanou výlučně v populaci holštýnského skotu, se rozumí testovací připarování býků ze zahraničí, zařazených do programu testace jak v zahraničí, tak v domácí populaci,

- rozsah mezinárodní testace** je v souladu se šlechtitelským programem daného plemene a provádí se po schválení uznaným chovatelským sdružením, výhradně nad rámec domácí testace,

- při nesplnění nebo porušení pravidel testace nejsou výsledky odhadu plemenné hodnoty uznány a zveřejňovány nebo jsou označeny odlišným kódem, který upozorňuje chovatele na nedostatečnou vypovídací schopnost odhadované hodnoty býka,

PLEMENA MASNÉHO TYPU**A.
TESTOVÁNÍ A POSUZOVÁNÍ UŽITKOVÝCH VLASTNOSTÍ**

Pro účely testování a posuzování plemen masného typu se rozumí:

- a) **stádem** soubor plemenic chovaných ve stejných podmínkách ve stejné územní lokalitě, určených k produkci telat, která jsou matkou kojena v průběhu její laktace,
- b) **kontrolním rokem** období, ve kterém je prováděno vážení narozených telat ve stanovených věkových obdobích a odpovídá období telení od 1.10 do 30.9. následujícího roku,
- c) **reprodukčními vlastnostmi**
 1. u plemenic schopnost pravidelného zabřezávání nebo telení
 2. u plemeníků působících v přirozené plemenitbě schopnost oplodnit plemence zařazené do stáda během přípouštěcího období
- d) **masnou užitkovostí** hodnocení
 1. růstové schopnosti, která je vyjádřena hmotností v předem stanovených věkových obdobích,

2. přírůstku za určené období,
3. osvalení na živých zvířatech,
4. jatečně opracovaného těla po porážce.

I.**Reprodukční vlastnosti**

Na základě údajů o otelení plemenic ve stádě se hodnotí u

1. **prvotek** ranost na základě věku při prvním otelení s ohledem na standard plemene,
2. **krav** průměrné mezidobí ve dnech,
3. **plemeníků** v přirozené plemenitbě podíl otelených (případně zabřezlých) plemenic z celkového počtu zařazených do stáda v přípouštěcím období (s ohledem na délku trvání tohoto období a počtu plemenic).

II.**Průběh porodu**

se hodnotí tak, že je klasifikována míra pomoci, kterou je třeba při porodu použít, podle tabulky č.5

Tabulka č. 5

Průběh porodu	Klasifikace	Známka
bez pomoci ošetřovatele	snadný	1
s pomocí ošetřovatele	snadný	2
s pomocí více než 2 osob nebo veterinárního lékaře	s komplikací	3
chirurgicky -cisařským řezem	s komplikací	4

III.**Výskyt rohů**

u některých plemen stanoven šlechtitelským programem a může být i vylučující vadou; eviduje se

- 1.bezrohost
- 2.volné rohy
- 3.rohy

IV.**Růstová schopnost telat a mladého skotu**

se zjišťuje

- a) **metodou A**, která zahrnuje pravidelné zjišťování hmotnosti telat při narození a v období které je rozhodující pro přepočet na jednotný věk 120, 210 a 365 dní,
 - b) **metodou B**, která zahrnuje pravidelné zjišťování hmotnosti telat při narození a jedenkrát v průběhu kontrolního roku, zpravidla při odstavu,
- vážením na celé kilogramy bez srážky na nakrmenost (u hmotnosti telete při narození je možno využít i odhad) a stanovením přírůstku, s přepočtem na jednotný věk při
- a) vážení v intervalu 90 až 170 dní na věk 120 dní,

- b) vážení v intervalu 171 až 290 dní na věk 210 dní,

- c) vážení v intervalu 291 až 450 dní na věk 365 dní;

tak, že hmotnost přepočítaná na jednotný věk se vypočítá na základě data provedeného vážení a zjištěné hmotnosti a data předcházejícího vážení a předcházející hmotnosti, a na základě těchto údajů je stanoven průměrný přírůstek P podle vzorce:

$$P = (H_1 - H_2) \cdot n^{-1}$$

kde H_1 = hmotnost zjištěná v den vážení,
 H_2 = hmotnost z předcházejícího vážení,
 n = počet dnů od předcházejícího vážení k hodnocenému vážení

a vlastní výpočet hmotnosti je proveden podle vzorce

$$H_p = H_1 \pm (P \cdot n_p)$$

kde H_p = hmotnost přepočítaná na jednotný věk
 H_1 = hmotnost zjištěná v den vážení
 P = přírůstek za období od předcházejícího vážení
 n_p = rozdíl mezi věkem při vážení a věkem na který je přepočet prováděn (ve dnech)

IV.

Růstová schopnost býků

(zkoušky vlastní užitkovosti) se provádí v odchovných plemenných býků (OPB) a zjišťuje se u býčků, kteří

- a) pochází od vybraných rodičů a splňují další požadavky stanovené ve šlechtitelském programu,
- b) pochází z chovů zapojených do kontroly užitkovosti masného skotu metody A.

Hlavní zásady zkoušek vlastní užitkovosti:

- a) býčci se zastavují turnusovým způsobem, zpravidla po skončení pastevního období; termín zástavu pro naskladnění a zahájení testu stanovuje příslušné uznané chovatelské sdružení na základě šlechtitelského programu plemene,
- b) v přípravném období, které trvá minimálně 30 dnů jsou býčci
 1. zařazeni do skupin s ohledem na plemeno, věk a hmotnost, kde jsou prováděny zdravotní zkoušky a všem býčkům je zaveden nosní kroužek; skupinu tvoří maximálně 10 býků a tato skupina se nemění až do skončení zkoušek,
 2. ustájeni volně a krmeni ve skupinách s použitím technologie stejné nebo obdobné jako v období zkoušek vlastní užitkovosti,
- c) v období zkoušek vlastní užitkovosti, které trvá 120 dnů, je výživa býků usměrňována v souladu s normovanou spotřebou živin pro odchov plemenných býků a v souladu se šlechtitelským programem jednotlivých masných plemen,
- d) ošetřování paznehtů je prováděno dle potřeby tak, aby mezi posledním ošetřením paznehtů a základním výběrem byl odstup nejméně jeden měsíc.
- e) příprava na základní výběr spočívá v zajištění spolehlivé a bezpečné ovladatelnosti býka, eventuálně návyk na odběr spermatu pomocí umělé vagíny; býci musí být při základním výběru předvedeni na tyči, popřípadě na ohlávce s vodítkem,
- f) období po skončení zkoušek vlastní užitkovosti slouží k přípravě býka na základní výběr a následný provoz v plemenitbě,

Při zkoušce vlastní užitkovosti se zjišťuje a eviduje:

- a) **hmotnost** při příslunu do OPB, dále pak pravidelně 1 x měsíčně, vážením bez srážky na nakrmenost, vždy minimálně 2 hodiny po ranním kmení s přesností na 1 kg,
- b) **tělesné rozměry** měřením výšky v kříži v cm,
 1. v den zahájení zkoušek
 2. ve věku 365 ± 15 dnů
 3. v den ukončení zkoušek, spolu obvodem šourku v cm
- c) **spotřeba krmiv a živin a kvalita krmné dávky**, která je doložena kvalitativními rozbor

krmiv z počátku a v průběhu testačního období (minimálně 2x).

V OPB se vede evidence:

1. **Hlášení o nákupu plemenných býků**, je zaslána do 14 dnů po provedeném nákupu osobě pověřené vedením ústřední evidence a příslušnému uznanému chovatelskému sdružení,
2. **Evidenční kartu** o odchovu býka, která se zakládá po nákupu býka. Pokud nejsou předepsané údaje vedeny v počítačové databázi, slouží k evidenci všech zjišťovaných údajů o hmotnosti, tělesných rozměrech, spotřebě krmiv a zdravotního stavu býka po dobu pobytu na OPB a je dokladem k hodnocení býka při základním výběru,

Hodnocení zkoušek vlastní užitkovosti se provádí podle

a) **hlavních selekčních ukazatelů** na růstovou schopnost:

1. průměrného denního přírůstku v období testu vlastní užitkovosti,
2. hmotnosti ve věku 365 dnů,
3. výšky v kříži v den ukončení testu,
4. hodnocení zevnějšku býčka při základním výběru

b) **doplňujících selekčních ukazatelů** na růstovou schopnost:

1. průměrného denního přírůstku od narození do ukončení zkoušek vlastní užitkovosti,
2. hmotnosti při ukončení zkoušek vlastní užitkovosti
3. výšky v kříži v 365 dnech věku

Hodnocení růstové schopnosti býků, jejich tělesné rozměry a hodnocení zevnějšku je zpracováváno matematicko-statistickými metodami a výsledky slouží pro selekci při základních výběrech. Selekční hranice jsou vyhlášovány příslušným uznaným chovatelským sdružením v rámci šlechtitelského programu.

V.

Masná užitkovost

se zjišťuje ve stanicích kontroly výkrmnosti skotu (SKVS), které slouží k odhadu relativní plemenné hodnoty plemenných býků na základě výsledků vlastního testovaného potomstva.

Hlavní zásady zjišťování masné užitkovosti

- a) minimální počet testovaných býků je 6, po jednom otci se nakupuje 20 až 25 synů,
- b) nakupování býčci jsou
 1. kříženci, pocházející ze záměrné testace a jsou narození od matek mléčného, kombinovaného a masného užitkového typu ve věku od 3 do 6 týdnů nebo
 2. ze záměrné testace v rámci čistokrevné plemenitby masného skotu ve věku 6 až 7 měsíců (starší telata z masného systému),

c) věk nakupovaných býčků se řídí systémem chovu matek (dojené a nebo bez tržní produkce mléka) a připouští se kombinace obou skupin po jednom otci v rovnoměrném rozložení (± 1 kus).

d) býčci podle písm. b) 1)

1. jsou od nákupu do cca 90 dnů věku, v období mléčné výživy, ustájeni individuálně nebo ve vyrovnaných skupinách s ohledem na věk a hmotnost, s napájením mléčnou krmnou směsí dle návodu výrobce,
2. v období rostlinné výživy jsou ustájeni volně ve skupinách od cca 91 dnů do 150 ± 7 dnů věku, sestavených s ohledem na datum narození tak, aby skupina v jednom kotci byla hmotnostně vyrovnaná, synové každého testovaného býka byli zastoupeni nejméně ve 3 kotech a poměr míst u žlabu byl 1:1
3. jsou testováni od 151 ± 7 dnů do 500 ± 10 dnů věku, kdy se sleduje spotřeba krmiv; účinnost krmné dávky je stanovena na průměrný denní přírůstek, který pro dané plemeno určuje šlechtitelský program

e) býčci podle písm. b) 2.

1. jsou v příjmovém období minimálně 30 dnů do věku 250 ± 7 dnů ustájeni ve vyrovnaných skupinách s ohledem na věk a hmotnost, s využitím pouze rostlinné výživy, která může být upravena s ohledem na způsob přípravy býčků v mateřském chovu,
2. jsou testováni od 251 ± 7 dnů do 500 ± 10 dnů věku, kdy se sleduje spotřeba krmiv; účinnost krmné dávky je stanovena na průměrný denní přírůstek, který pro dané plemeno určuje šlechtitelský program,

Při testování a posuzování se zjišťuje:

a) **živá hmotnost** býčků

1. při naskladnění,
2. ve 150 ± 7 dnů věku u býčků podle písm. a) 1.,
3. ve 250 ± 7 dnů věku u býčků podle písm. a) 2.,

4. v průběhu testování měsíčně,

5. v 500 dnech při ukončení testu ± 10 dnů,

6. při případném vyřazení býka a

Pozn.: při zjišťování hmotnosti není prováděna srážka na nakrmenost.

a při porážce ve věku $500 \text{ dní} \pm 10$ dní:

- b) **datum a místo porážky,**
- c) **třída jakosti** podle klasifikace SEUROP,
- d) **hmotnost jatečně opracovaného trupu** za tepla,
- e) **hmotnost ledvinového loje,**
- f) **ukazatele z technologického rozboru** jatečných půlek

Podkladem pro pracování údajů jsou informace o původu zvířete, data získaná při odchovu, výkrmu, porážce a technologickém rozboru jatečních půlek, případně je možno využít i výsledky fyzikálních a chemických analýz kvality masa,

Vyhodnocení výsledků se provádí centrálně metodou BLUP podle ukazatelů:

- a) korigovaný přírůstek,
- b) hmotnost jatečně opracovaného těla,
- c) podíl nejcennějších masných partií,
- d) podíl masa,
- e) podíl tuku,
- f) podíl kostí,
- g) podíl přední a zadní čtvrti,
- h) podíl masa z kýty;

Pro hodnocení lze použít jako **vrstevníků**:

- a) býků kříženců po otci stejného plemene testovaných na stanici,
- b) býků kříženců bez ohledu na plemeno otce, kteří jsou testováni na stanici,
- c) podle metody testace lze využít již prověřeného býka (testera),

Z hodnocení se vylučují zvířata prokazatelně nemocná, popřípadě s extrémními odchylkami a zvířata vyřazená před ukončením zkoušky výkrmnosti, pro určení plemenné hodnoty jsou zpracovány údaje nejméně od 15 potomků.

B.

POPIS A HODNOCENÍ ZE VNĚJŠKU

je podkladem pro odhad plemenné hodnoty býků posuzovaných v rámci kontroly dědičnosti, a to jak pro utváření zevnějšku potomstva, tak i masné užitkovosti. Při hodnocení konkrétního plemene se vychází ze schváleného standardu a znalosti stavu populace a využívá se specifické bodové stupnice tělesných znaků. Výsledky popisu a hodnocení zevnějšku jsou součástí odhadu plemenné hodnoty, jsou využívány při sestavování pářovacích plánů, při základních výběrech plemenných býků, případně při dalších příležitostech jako jsou výstavy, svody a přehlídky zvířat.

Hodnocení se provádí u:

- a) telat
- b) jalovic
- c) krav
- d) plemenných býků při základním výběru do plemenitby

Věk jednotlivých kategorií, rozhodující pro hodnocení a posuzování zevnějšku, upravují příslušné šlechtitelské programy.

Popis jednotlivých znaků zevnějšku, tělesné rozměry, vady a celkové hodnocení se zaznamenává na tiskopisu, který slouží jako

prvotní doklad pro další zpracování v rámci kontroly užitkovosti a kontroly dědičnosti masných plemen.

Popis znaků zevnějšku představuje bodové vyjádření hodnoceného znaku v rozpětí od 1 (minimálně) do 10 (maximálně) bodů v rámci biologických extrémů hodnoceného plemene.

Při hodnocení popisovaných znaků se vychází z průměru populace hodnoceného plemene, s maximálním využitím celého rozpětí bodové stupnice v rámci populace a jednotlivých věkových kategorií.

Hodnotí se

a) **tělesný rámec**, který zahrnuje hodnocení

1. výšky těla, charakterizovanou výškou v kříži, měřenou hůlkovou mírou na spojnici hrbolů kyčelních; bodové hodnocení je prováděno pomocí přepočítávací tabulky s ohledem na věk, pohlaví a plemeno,
2. délky těla od pomyslné kolmice spuštěné v kohoutku až po kolmici spuštěnou v hrbolu kosti sedací vizuálním posouzením,
3. hmotnosti, zjišťované vážením zvířete s přesností na 1 kg; bodové hodnocení je prováděno pomocí přepočítávací tabulky s ohledem na věk, pohlaví a plemeno, přičemž součet bodů za popisované znaky je maximálně 30,

b) **kapacita těla**, která zahrnuje vizuální hodnocení

1. přední šířky hrudníku mezi předními končetinami při pohledu ze předu,
2. hloubky hrudníku za lopatkou s přihlédnutím k hloubce hrudníku v krajině posledního žebra, přičemž se nepřihlíží k relativnímu vyjádření s ohledem na výšku,
3. délky zádě (při pohledu z boku) vyjádřené vzdáleností spojnice hrbolu kosti kyčelní a kostí sedací a šířky (při pohledu ze zadu), která je posuzována s ohledem na

vzdálenost kostí sedacích a s přihlédnutím k přední šířce pánve, přičemž součet bodů za popisované znaky je maximálně 30,

c) **osvalení**, které zahrnuje osvalení

1. plece, vyjádřené klenutím a vývinem osvalení z pohledu ze předu a z boku,
2. hřbetu, vyjádřené šířkou a výrazností klenutí osvalení od kohoutku až po bedra,
3. zádě, při kterém se posuzuje
 - délka kýty od kloubu kolenního po kaudální část stehna,
 - hloubka kýty, kterou charakterizuje délka spojnice spuštěné z hrbolu kosti sedací až po upnutí nad hleznem.
 - plnost kýty, která je vyjádřena šířkou kýty při pohledu ze zadu na středu spojnice spuštěné z hrbolu kosti sedací po upnutí nad hleznem,

součet bodů za popisované znaky je maximálně 30,

d) **užitkový typ**, který zahrnuje

1. celkové ušlechtilosti zvířete,
2. harmonii tělesné stavby
3. pohlavní výraz,

přičemž součet bodů za popisované znaky je maximálně 10,

Celkové hodnocení je vyjádřeno součtem bodů za tělesný rámec, kapacitu těla, osvalení a užitkový typ. Maximální možný počet získaných bodů je 100. V rámci jednotlivých šlechtitelských programů je možno při využití přepočítávacích koeficientů určitý hodnocený znak zvýhodnit, je však dodržen celkový počet možných získaných bodů za každou oblast a počet bodů celkem.

Současně s popisem zvířete se zaznamenávají **vady zevnějšku**, případně další znaky, které jsou pro hodnocené plemeno dány šlechtitelským programem. Tyto programy zároveň stanovují, které vady jsou rozhodující pro selekci zvířat.

ČÁST II.

CHOV PRASAT

A.

TESTOVÁNÍ A POSUZOVÁNÍ UŽITKOVÝCH VLASTNOSTÍ

Provádí se u kanců, plemenic a jejich potomstva ve šlechtitelských a rozmnožovacích chovech a v chovech, které jsou pro tuto kategorii připravovány.

Plemenice se zařazují do kontroly užítkovosti počínaje prvním zapuštěním, kanci se zařazují do kontroly užítkovosti zápisem do státního registru plemeníků.

I.

Reprodukční vlastnosti

sledují se:

- údaje podle přílohy č. 3, část II A** se zapisují do deníku reprodukce nejpozději do 24 hodin po každé změně,
- počet pravidelně vyvinutých struků**, ve šlechtitelských chovech u každého selete, v rozmnožovacích chovech u prasniček,
- počet dochovaných selat** ve věku vrhu 18 až 24 dní,
- počet selat přikládáných** prasnici z jiného vrhu; které zaznamenaná v deníku reprodukce a selata předem označí,
- počet živě narozených selat při použití zmrazených inseminačních dávek** a nezahnuje se do průměrné užítkovosti prasnice případný snížený počet selat pod 5 kusů.

Údaje b) až e) zjišťuje oprávněná osoba, která též označí všechna selata nejdéle do 10 dnů po narození.

II.

Unifikovaný polní test vlastní užítkovosti

ve šlechtitelských chovech se provádí u plemenných kanečků a prasniček ve šlechtitelských chovech všech kategorií.

Podmínky pro provádění testace :

- kapacita a technologické vybavení odchovných stájí odpovídá velikosti a produkčním potřebám chovu a metodice testace,
- mikroklimatické a zoohygienické podmínky ve stájích odpovídají požadavkům pro odchov mladých plemenných zvířat, na jedno prase připadá minimálně 0,8 m² plochy kotce,
- selata jsou do testačních kotců naskladňována 1-2 týdny před započítáním vlastního testu,
- do testace se zařazují pouze selata zdravá, normálně vyvinutá, jejichž zevnější znaky nevykazují větší odchylky,

Při zahájení testu:

- věk selat je 12 týdnů $\pm$ 4 dny,

- testovanou skupinu tvoří 6 – 12 selat (u prasniček maximálně 15) v jednom kotci stejného pohlaví a stejného genotypu, u otcovských plemen jsou přípustné maximálně 2 genotypy (v ojedinělých případech – malý počet kusů v jednom pohlaví, využití testačních kotců - je povoleno slučovat do jednoho kotce testované prasničky a kanečky),
- skupina v kotci pochází minimálně po dvou otcích, u otcovských plemen (pokud nelze sestavit skupinu po více otcích) je přípustný otec jeden,
- oprávněná osoba eviduje datum zahájení testu a individuální hmotnost selat,
Doba trvání testu je 63 ± 7 dnů.

V průběhu testu

- je zkrmována jednotná krmná směs, doporučená příslušným uznaným chovatelským sdružením,
- je zakládána krmná směs v neomezeném množství do samokrmítek,
- mají zvířata neomezený přístup k vodě,
- může být selekce prováděna jen ze zdravotních nebo technologických důvodů,

Při ukončení testu se zjišťuje :

- živá hmotnost** všech testovaných prasat s přesností na 1 kg, ze které je propočten:
 - průměrný denní přírůstek od narození,**
 - průměrný denní přírůstek v testu,**
- procento libového masa a výška hřbetního tuku** ultrazvukovými přístroji, určenými uznaným chovatelským sdružením

Prasata se váží na dobytčích váhách k tomu uzpůsobených a splňujících požadavky na stanovená měřidla¹.

Měření ultrazvukovým přístrojem se provede po zjištění hmotnosti; prasata, u kterých nelze z objektivních příčin provést měření, se změří v dalším termínu.

Postup měření:

- měřená prasata jsou čistá a při vlastním měření stojí v korektním postoji,
- místa měření (A) a (B) vyznačená na schématu (obrázek č. 1) se vymezí a označí:

¹ § 3 odst. 3 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii a Výměr Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví č. M-108/99 ze dne 6.10.1999, o stanovených měřidlech, uveřejněný oznámením č. 76/99 v č. 12/99 Věstníku Úřadu.

- ve hřbetní linii se určí výchozí body měření; bod A_0 je na kohoutku, kolmo nad výčnělkem kloubu loketního, bod C_0 je v krajíně bederní kolmo nad českou a střed mezi těmito body se určí jako bod B_0 ,
- místo měření A je ve 3/4 kaudálně mezi body B_0 a C_0 , místo měření B je ve 3/4 + 3 cm kaudálně mezi místem A_0 a B_0 , obě místa měření jsou 7 cm od středu hřbetu,
- v místě A se měří výška hřbetního tuku, v místě B tuku i svalu,
- měření probíhá ve smyslu kaudo-kraniálním,
- kůže prasat se v místech měření očistí a natře kontaktním médiem, měřicí hlavice přístroje se přikládá a lehce přitiskne kolmo k povrchu kůže,

Stanovení průměrné hodnoty měřených vlastností:

- a) **průměrný denní přírůstek** od narození ke dni měření se stanoví jako poměr hmotnosti k věku jedince a vyjadřuje se v gramech,
- b) **průměrná výška hřbetního tuku** se stanoví z naměřených hodnot tuku v místě A a B a vyjadřuje se v centimetrech s přesností na dvě desetinná místa,

Zjištěné fenotypové průměrné hodnoty:

- a) **přírůstku a výšky hřbetního tuku** se korigují podle plemen a pohlaví na jednotnou hmotnost, u kanečků na 100 kg a u prasniček 90 kg.
- b) **podílu libového masa** se koriguje bez ohledu na pohlaví na hmotnost 100 kg,

III.

Staniční zkoušky výkrmnosti a masné užitkovosti

Výběr testačních zařízení provádí uznané chovatelské sdružení z provozních zařízení, které splňují technologické a zoohygienické požadavky, zejména

- a) pro každou stanici je stanoven s ohledem na její kapacitu a testační obvod hamonogram naskladňování,
- b) testační stáje jsou rozděleny na sekce, umožňující zabezpečit oddělený turnusový provoz,
- c) kotce pro dvojice prasat mají minimální plochu 2,60 m²,
- d) každý kotec je vybaven jedním samokrmítkem a automatickou napaječkou, které umožní neomezený přístup ke krmné směsi a k vodě,
- e) stanice je vybavena vhodnými dobytčími vahami pro provozní vážení prasat, které splňují požadavky na stanovená měřidla¹⁾ a vahami na navažování krmné směsi, které jsou 1 x ročně kalibrovány,
- f) ve stanici jsou k dispozici vhodné skladovací prostory pro dodávanou krmnou směs,

K testačnímu výkrmu prasat se používá jednotná **testační granulovaná krmná směs** doporučená

příslušným uznaným chovatelským sdružením, a zkmovává tak, že

- a) jednotlivé vyrobené dávky krmné směsi jsou rozborovány na obsah živin a energii; pro všechna testační zařízení provádí tyto rozbor laboratoř, určená uznaným chovatelským sdružením,
- b) do samokrmítek je přesně navažována, pravidelně doplňována a její spotřeba evidována po celou dobu testace,
- c) v průběhu testace není zkmováván žádný příkrm ani podávány podpůrné růstové prostředky,

Postup zkoušky výkrmnosti a masné užitkovosti čistokrevného potomstva:

- a) do stanice se naskladňují selata odpovídajícího vývinu, hmotnosti od 20 do 28 kg s maximálním rozdílem 2 kg, ve věku do 90 dní,
- b) selata jsou zdravá a vepřici jsou v době odeslání do stanice po kastraci zcela vyhojeni,
- c) ve stanovené lhůtě před dodáním do stanice jsou selata ochranně očkována a ošetřena,
- d) při převzetí selat na stanici se zjišťuje živá hmotnost každého prasete, kontroluje se označení a předepsané doklady,
- e) jednotlivé sekce stanice se zastavují turnusově,
- f) u potomstva plemenných prasat, zařazeného do stanice, se provádí namátkově ověřování původů na žádost oprávněné osoby podle § 12 odst. 4 zákona, která ve stanici provádí testování a posuzování,
- g) jedinec (nebo dvojice), nezaručující ze zdravotních důvodů objektivní výsledky testace je během zkoušek vyřazen na základě posouzení veterinárního lékaře, který spolu s provozovatelem stanice zaznamená důvod vyřazení do staniční evidence,
- h) testování probíhá od 30 do 100 kg živé hmotnosti prasat,
- i) prasata ve stanicích se váží jednou měsíčně; do zahájení testu a 14 dní před ukončením testu se váží jednou týdně,
- j) po ukončení testu v rozmezí živé hmotnosti 98 až 105 kg jsou prasata na jatkách porážena

Stanovení jatečné hodnoty :

- a) do 30 minut po porážce, očištění a vykolení se každé prase za tepla **rozpůlí a zváží** s přesností na 0,5 kg, přičemž rozdíl hmotnosti mezi pravou a levou půlkou nesmí být vyšší než 1 kg.
- b) **živá hmotnost** zjištěná před porážkou a **hmotnost jatečných půlek za tepla** s hlavou bez mozku, bez orgánů dutiny hrudní, břišní a pánevní, avšak s plstí a ledvinou, je podkladem k výpočtu výtěžnosti,
- c) po porážení se změří **pH masa** v nejdelším hřbetním svalu na úrovni posledního žebra v intervalech 45 minut po porážce (pH₁) a 24 hodin po porážce (pH₂₄). Na základě zjištěných

hodnot se stanoví výskyt vad masa podle tabulky č. 6,

d) druhý den po poražení a vychladnutí na 2 až 5°C se obě půlky zváží s přesností na 0,5 kg,

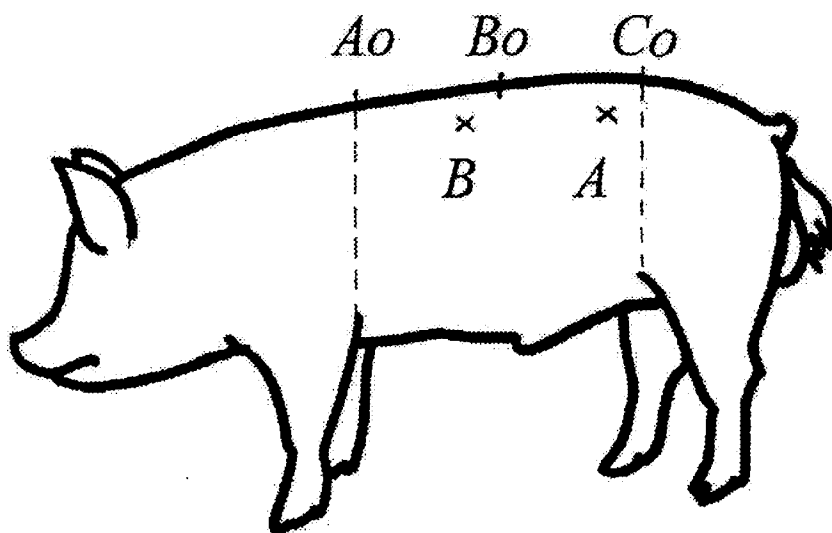
e) **bouráním pravé půlky bez ocásku** se zjišťují ukazatele podle tabulky č. 7.

Staniční test v testační stanici odchovávaného potomstva se provádí kombinací metod unifikovaného testu vlastní užitkovosti a staničních zkoušek výkrmnosti a masné užitkovosti podle

šlechtitelských programů uznaného chovatelského sdružení.

Základní polní test se provádí u prasniček v rozmnožovacích chovech, popřípadě ve šlechtitelských chovech u prasniček, které jsou určeny jako chovné, v rozmezí 70 – 110 kilogramů živé hmotnosti. U každého zvířete se pro hodnocení jeho vývinu vypočítává průměrný denní přírůstek živé hmotnosti v gramech od narození do dne ukončení testu.

Obrázek č. 1 : Místa měření výšky hřbetního tuku a hloubky nejdelšího zádového svalu při zkouškách vlastní užitkovosti prasat

Tabulka č. 6

Hodnocení	pH ₁	pH ₂₄
Normální maso	≥ 5,81	-
PSE maso	≤ 5,80	-
DFD maso	-	≥ 6,20

Tabulka č. 7

ukazatel	způsob zjišťování	postup zjišťování
výška hřbetního tuku	měřením a výpočtem průměrné výšky hřbetního tuku s přesností na 1 mm,	v nejkratší spojnici od vnějšího kraje kůže po horní okraj povázky oddělující hřbetní tuk od svaloviny ve třech bodech 1.ke středu druhého hrudního obratle, 2.ke středu posledního hrudního obratle, 3.ke středu prvního křížového obratle
hlavní masité části	bouráním a vážením jednotlivých partií s přesností na 0,02 kg	1.krkovička se oddělí od pečeně za 6. hrudním obratlem na vnější straně bez tukového krytí, 2. pečeně i bok se za posledním hrudním obratlem přeřízne kolmo na páteř, bok se oddělí od pečeně 1 cm od musculus iliocostalis.; žebírka nesmějí být delší než 5 cm od horního okraje svalu pečeně, 3. plocha nejdelšího hřbetního svalu a tukového krytí za posledním hrudním obratlem na čerstvém řezu ; tuk se od pečeně oddělí tak, aby vnější strana pečeně byla bez tukového krytí, 4. plec s kostmi bez kolínka se tvaruje kruhovým řezem, oddělí se odtažením od předku, proříznutím povrchových prsních svalů a řidkého, tukem prorostlého vaziva, chrupavka lopatky se odlomí a plec odřízne tak, že chrupavka zůstává při předku; celá vnější strana plece musí být bez tukového krytí, nožičky se od plece oddělí v nejspodnější části kloubu zápěstního, kolínko se oddělí sekem od plece v loketním kloubu tak, že výběžek kosti loketní (okovec) zůstává u plece, 5. kýta s kostmi se od předku oddělí rovným řezem kolmo na páteř mezi posledním a předposledním obratlem bederním od kýty se oddělí paždík, křížová kost, nožička v nejspodnější části kloubu hleznového a kolínko řezem kolmo na kolenní kloub (češku), sejme se kůže a tuk, aby kýta byla na povrchu bez tukového krytí, 6.opracovaná kýta s kostí bez kolínka a bez kosti křížové se zváží.a zjištěná hmotnost se připočítá k hmotnosti krkovičky, pečeně a plece s kostmi bez kolínka; ze součtu těchto hmotností se stanoví procento hlavních masitých částí z hmotnosti jatečné pulky,
podíl libového masa a roztřídění jat. trupů	přístrojovou technikou podle stupnice SEUROP	na jatečném trupu po porážce, případně pomocí regresní rovnice z hlavních masitých částí.

B.**PŘEDÁVÁNÍ ZJIŠTĚNÝCH A EVIDOVANÝCH ÚDAJŮ**

Údaje jsou předávány jako pravidelná hlášení formou vstupních dokladů písemně nebo formou datových souborů pomocí elektronických médií.

Vstupní doklady v chovech s kontrolou užitkovosti obsahují identifikační údaje ve formě přidělených čísel chovatele a chovu a dále podle jednotlivých dokladů obsahují zejména hlášení uvedená v tabulce č. 8.

Tabulka č. 8.

název dokladu	obsah hlášení
O vrhu v kontrole užítkovosti	číslo plemence, datum oprasení a počet všech a živě narozených selat
Výsledky reprodukce v kontrole užítkovost	číslo plemence, počet dochovaných selat v 21 dnech stáří
Zařazení plemeníka nebo plemence při nákupu v zahraničí, nebo těch, kteří nebyli zařazení hlášením o prodeji	evidenční číslo kance, plemeno, otec, matka, datum narození
Lineární hodnocení typu, konstituce a zevnějšku	linie a státní registr kance, matriční číslo prasnice, body za hodnocení
O potomstvu	číslo matky, počet a pohlaví selat zařazených do chovu, počet struků, čísla selat podle systému označování prasat v kontrole užítkovosti
O výsledcích vlastní užítkovosti	číslo selete a výsledky zjištěné při testování vlastní užítkovosti
O výsledcích výkrmnosti a jatečné hodnoty	základní údaje o testované dvojici, údaje o jednotlivých zvířatech a dosažené hodnoty testování výkrmnosti a jatečné hodnoty
O prodeji	identifikační údaje zvířete, výsledek hodnocení, identifikační údaje a číselný kód kupujícího
O výsledku zjišťování genetických markerů	

Při zařazení zvířete ze šlechtitelského chovu do ústřední evidence je mu současně přiděleno **registrační číslo zvířete**, kterým je identifikováno při odhadu plemenné hodnoty.

Podrobné pokyny k předávání dokladů do ústřední evidence, jejich zpracování a vydávání

počítačových výstupů pro šlechtitelskou činnost chovatelů, uznaných chovatelských sdružení a oprávněných osob zpracovává a vyhláší osoba pověřená vedením ústřední evidence.

ČÁST III.

CHOV OVCÍ

A.

TESTOVÁNÍ A POSUZOVÁNÍ UŽITKOVÝCH VLASTNOSTÍ OVCÍ

Testování užitkových vlastností a znaků ovcí se provádí u beranů, bahnic, jehnic, a jejich potomstva v chovech v kontrole užitkovosti.

Ovce se zařazují do kontroly užitkovosti po hodnocení, berani po hodnocení a zápisu do státního registru plemeníků.

c) **živá hmotnost jehňat ve 100 ± 15 dnech věku** a stanoví denní přírůstek s přepočtem na 100 dní věku,

d) **živá hmotnost jehnic a beranů po hodnocení** před zařazením do plemenitby.

Údaje a) a b) zjišťuje chovatel, c) a d) oprávněná osoba.

I.

Reprodukční vlastnosti

Zjišťuje se:

- datum zapuštění plemence** (u skupinového zapuštění datum zahájení a ukončení),
- ušní číslo a státní registr plemeníka**,
- datum porodu, počet živě a mrtvě narozených jehňat**, u masného a mléčného typu **živou hmotnost jehňat po porodu**,
- počet odchovaných jehňat** podle pohlaví do 14 dnů věku.

Údaje a) až d) zjišťuje chovatel, který též **označí** jehňata do 72 hodin po narození.

Oprávněná osoba, která vyhodnotí nejpozději do 30. 9. běžného roku reprodukci ovcí na základě prvotní evidence vedené v chovu, stanoví u

a) **bahnic**

- index plodnosti** v %, jako podíl živě a mrtvě narozených jehňat k věku bahnice-1,
- index odchovu** v %, jako podíl odchovaných jehňat do 14 dnů věku k věku bahnice - 1,

b) **stáda nebo beranů**

- oplodnění** v %, jako podíl bahnic obahněných a zmetaných k počtu ovcí zařazených do reprodukce na začátku připouštěcího období x 100,
- plodnost** v %, jako podíl živě a mrtvě narozených jehňat k počtu bahnic po porodu x 100,
- odchov** v %, jako počet odchovaných jehňat do 14 dnů věku k počtu ovcí zařazených do reprodukce na začátku připouštěcího období x 100,
- intenzitu** v %, jako počet živě narozených jehňat za rok k počtu bahnic základního stáda x 100.

II.

Růstová schopnost

Zjišťuje se:

- živá hmotnost jehňat po narození** u masného a mléčného typu,
- živou hmotnost jehňat ve 30 dnech věku** u mléčného typu,

III.

Výkrmnost a jatečná hodnota

zjišťovaná:

a) **polním testem nebo v testační stanici**

se provádí za podmínek:

- výběr beranů pro testaci navrhuje oprávněná osoba, schvaluje chovatelské sdružení,
- chov je zařazen do kontroly užitkovosti,
- v chovu je po testovaném beranovi nejméně 15 zdravých trvale označených jehňat obojího pohlaví,
- kapacita, technické podmínky a způsob výživy odpovídá metodice testace,
- výkrm jehňat je ukončen u masných typů do 150 dnů věku, u kombinovaných užitkových typů do 165 dnů věku,

Ukazatele výkrmnosti a jatečné hodnoty:

- zmasilost** subjektivním posouzením nejdéle do 5 dnů před porážkou,
- živá hmotnost jehňat** s přesností 0,5 kg,
- průměrný denní přírůstek** jehňat od narození do ukončení testu,
- hmotnost jatečně opracovaného trupu** za tepla do 1 hodiny a vychlazeného při teplotě 4 až 7 °C po 24 hodinách, bez hlavy a distálních částí končetin a hmotnosti kůže,
- jatečná výtěžnost** v %,
- podíl kýty s kostí** v %,
- podíl masa z kýty** v %,
- plocha nejdelšího zádového svalu** v cm²,
- podíl ledvinového tuku** v %

b) **ultrazvukovým měřením :**

- chovy k měření navrhuje oprávněná osoba, schvaluje chovatelské sdružení,
- minimální počet pro vyhodnocení potomstva je 10 jehňat obojího pohlaví ve 100 dnech věku,
- před měřením ultrazvukem se subjektivně zhodnotí zmasilost kýty, hřbetu a plece,
- při měření se přístrojová sonda se přikládá na úrovni 1. bederního obratle tak, aby ultrazvukové vlny probíhaly v ploše kolmé k ose páteře zvířete,

IV.

Produkce a kvality vlny

u kombinovaného vlnařsko masného typu se zjistí v prvním roce **množství, charakter a sortiment** nastříhané vlny za 12 měsíců.,

V.

Mléčná užitkovost

Dojivost mléčného typu ovcí se sleduje v průběhu laktace podle:

- a) **metody A₄**, která spočívá v měření dojivosti 2 x v kontrolním dni, a to ráno a večer,
- b) **metody A_T**, která spočívá v měření dojivosti 1 x v kontrolním dni, a to střídavě, jeden měsíc ráno, další měsíc večer
- c) **metody A_C**, která spočívá v měření dojivosti 1 x v kontrolním dni, a to pravidelně buď ráno nebo večer,

Dojivost se zjišťuje:

- a) u bahnic se sleduje dojivost po dobu 3 laktací - první měření mléka se provede do 60 dnů po obahnění a zjišťuje se pravidelně každý měsíc v rozmezí ne kratším než 26 a ne delším než 34 dnů do zaprahnutí (bahnice se považuje za zaprahlou, když dojí méně než 0,2 kg,

- b) laktace končí posledním kontrolním údobím, v němž byla bahnice naposledy kontrolována + 15 dní,
- c) celodenní produkce mléka z jednoho nádoje u metody AT se vypočítá vynásobením dvěma, u metody AC se dopočítává na základě celkového nádoje (ranního i večerního) všech kontrolovaných ovcí,
- d) během laktace je povoleno jen jedno meziúdobí,
- e) vzorek mléka pro stanovení procenta tuku, bílkovin a laktózy se odebere do vzorkovnice s konzervačním prostředkem, dodané příslušnou laboratoří mléka,

Mléčná užitkovost se hodnotí:

- a) **počet laktčních dnů** u bahnic se vypočítá od obahnění do konce kontroly, přičemž den porodu se do laktčních dnů nepočítá a za normální se považuje laktace, která dosáhla minimálně 120 laktčních dnů,
- b) **produkce mléka** do 30 dnů za období sání jehňat se vypočítá z přírůstku jehněte (jehňat) x 5,
- c) **celková produkce mléka** za laktaci se vypočítá součtem spotřebovaného mléka sáním jehněte (jehňat) a za dobu měsíčního sledování dojivosti během laktace do konce kontroly.

B.

PŘEDÁVÁNÍ ZJIŠTĚNÝCH A EVIDOVANÝCH ÚDAJŮ

Oprávněné osoby předávají údaje, zjištěné při testování a posuzování osobě pověřené vedením ústřední evidence průběžně, nejpozději však 15. 1., 15.4., 15. 6., 15. 8. a 15. 10. kalendářního roku. Podrobné pokyny k předávání dokladů do ústřední

evidence, jejich zpracování a vydávání počítačových výstupů pro šlechtitelskou činnost chovatelů, uznaných chovatelských sdružení a oprávněných osob zpracovává a vyhláší osoba pověřená vedením ústřední evidence.

ČÁST IV.

CHOV KOZ

A.
TESTOVÁNÍ A POSUZOVÁNÍ UŽITKOVÝCH VLASTNOSTÍ

Provádí se u kozlů, koz a jejich potomstva v chovech v kontrole užitkovosti.

Kozy se zařazují do kontroly užitkovosti po hodnocení, kozlí po hodnocení a zápisu do státního registru plemeníků.

I.
Reprodukční vlastnosti

Zjišťuje se:

- a) **datum zapuštění** (u skupinového zapouštění datum zahájení a ukončení),
- b) **ušní číslo a státní registr kozla,**
- c) **datum porodu, počet živě a mrtvě narozených kůzlat a pohlaví,**

Údaje a) až c) zjišťuje chovatel, který označí kůzlata do 72 hodin po narození.

Oprávněná osoba, která zjistí **počet odchovaných kůzlat a pohlaví** do 40 (± 10) dnů věku, vyhodnotí nejpozději do 30.9. běžného roku reprodukci koz na základě prvotní evidence vedené v chovu a stanoví u

a) koz

1. **index plodnosti** v %, jako podíl živě a mrtvě narozených kůzlat k věku plemence-1,
2. **index odchovu** v %, jako podíl odchovaných kůzlat do 40 dnů věku k věku plemence-1,

b) stáda nebo kozlů

1. **oplodnění** v % jako podíl plemenic okozlených a zmetalých k počtu plemenic, zařazených do reprodukce na začátku připouštěcího období $\times 100$,
2. **plodnost** v %, tj. podíl živě a mrtvě narozených kůzlat k počtu plemenic po porodu,
3. **odchov** v %, jako počet odchovaných kůzlat do 40 dnů věku k počtu plemenic zařazených do reprodukce na začátku připouštěcího období $\times 100$,
4. **intenzita** v %, jako počet narozených kůzlat za rok k počtu plemenic základního stáda $\times 100$,
5. **výskyt hermafroditních kůzlat** v %, jako podíl narozených hermafroditních jedinců k počtu všech narozených kůzlat $\times 100$,
6. **výskyt rohatých kůzlat** v %, jako podíl narozených rohatých jedinců k počtu všech narozených kůzlat $\times 100$,

II.

Mléčná užitkovost

Dojivost mléčných typů koz se sleduje v průběhu laktace podle

1. **metody A_4** , která spočívá v měření dojivosti 2x v kontrolním dni, a to ráno a večer,
2. **metody A_T** , která spočívá v měření dojivosti 1x v kontrolním dni, a to střídavě jeden měsíc ráno a další měsíc večer, s pravidelným střídáním po dobu celého kontrolního období; celodenní produkce se dopočítá vynásobením dvěma,
3. **metody A_c** , která spočívá v měření dojivosti 1x v kontrolním dni a to pravidelně buď ráno nebo večer; celodenní produkce se dopočítává na základě celkového nádoje (ranního i večerního) všech kontrolovaných koz,

po dobu laktačního období se používá pouze jedna z uvedených metod a v den kontroly jsou měřeny všechny plemence ve stádě,

Dojivost se zjišťuje:

- a) množství mléka v kg nebo v l se zjistí měřením nebo vážením nadojeného mléka za pomoci libovolného nástroje (váhy, odměrný válec apod.) s konstrukční přesností měření 20 g nebo 20 ml nebo milkmetrem.
- b) první kontrolní den musí být uskutečněn u nekojících koz nejdříve 10. den a nejpozději 30. den po porodu, u kojících koz nejdříve 40. den, nejpozději však do 70. dne po porodu, mezi dvěma po sobě následujícími kontrolními dny je rozpětí 26 - 34 dní,
- c) ze závažných důvodů může být kontrola přerušena maximálně na 75 dní, v případě veterinární uzávěry až na 100 dní,
- d) celková dojivost za laktaci je součtem produkce mléka za období sání a za období dojení během laktace,
- e) standardní období sání je 40 dní, standardní období dojení je 240 dní, standardní laktační období je 280 dní; počet laktačních dnů se vypočítá od druhého dne po porodu do zaprahnutí (koza se považuje za zaprahlou, když denní nádoj je nižší než 0,2 l),
- f) v jedné laktaci je minimálně 6 kontrolních období.
- g) laktace končí posledním kontrolním obdobím, v němž byla koza naposledy kontrolována + 15 dní.

III.

Růstová schopnost

Zjišťuje se:

- a) živá hmotnost kůzlat po narození,
 - b) živá hmotnost kůzlat u masného typu ve 100 ± 15 dnech věku a stanoví se průměrný denní přírůstek.
 - c) živá hmotnost koz a kozlů po hodnocení před zařazením do plemenitby.
- Údaj a) zjišťuje chovatel, b) a c) oprávněná osoba.

IV.

Výkrmnost a jatečná hodnota

zjišťovaná

a) polním testem nebo v testační stanici

za podmínek:

1. výběr kozlů pro testaci navrhuje oprávněná osoba a schvaluje uznané chovatelské sdružení,
2. chov je zařazen do kontroly užítkovosti,
3. v chovu je po testovaném kozlovi nejméně 10 zdravých trvale označených kůzlat,
4. kapacita, technické podmínky a způsob výživy odpovídá metodice testace,
5. test začíná po mlezivovém období (do 14 dnů věku), výkrm končí u poloviny kůzlat do 70 dnů věku, u druhé poloviny do 130 dnů věku.

Ukazatele výkrmnosti a jatečné hodnoty kůzlat se zjišťují:

1. **zmasilost** nejdéle do 3 dnů před porážkou subjektivním posouzením,

2. **živá hmotnost kůzlat** s přesností 0,2 kg,
3. **průměrný denní přírůstek** kůzlat od narození do ukončení testu,
4. **hmotnost jatečně opracovaného trupu** za tepla do 1 hodiny a vychlazených při teplotě 4 až 7°C po 24 hodinách, bez hlavy a distálních částí končetin a hmotnosti kůže,
5. **jatečná výtěžnost** v %,
6. **podíl kýty s kostí** v %,
7. **podíl masa z kýty** v %,
8. **plocha nejdelšího zádového svalu** v cm²,
9. **podíl ledvinového tuku** v %

b) ultrazvukovým měřením:

1. chovy k měření navrhuje oprávněná osoba a schvaluje uznané chovatelské sdružení,
2. minimální počet pro vyhodnocení potomstva je 10 jehňat obojího pohlaví ve 100 dnech věku,
3. před měřením ultrazvukem se subjektivně zhodnotí zmasilost kýty, hřbetu a plece,
4. při měření se přístrojová sonda přikládá na úroveň 1. bederního obratle tak, aby ultrazvukové vlny probíhaly v ploše kolmé k ose páteře zvířete,

V.

Produkce a kvalita srsti

u srstnatých typů koz se provádí tak, že se zjistí množství nastříhané nebo vyčesané srsti ve věku 12 měsíců s přesností na 0,01 kg, střední jemnost, délku, věrnost, lesk, barvu, pevnost a pružnost srsti.

B.

PŘEDÁVÁNÍ ZJIŠTĚNÝCH A EVIDOVANÝCH ÚDAJŮ

Oprávněné osoby předávají údaje, zjištěné při testování a posuzování osobě pověřené vedením ústřední evidence průběžně, nejpozději však 15. 1., 15. 4., 15. 6., 15. 8. a 15. 10. kalendářního roku. Podrobné pokyny k předávání dokladů do ústřední

evidence, jejich zpracování a vydávání počítačových výstupů pro šlechtitelskou činnost chovatelů, uznaných chovatelských sdružení a oprávněných osob zpracovává a vyhláší osoba pověřená vedením ústřední evidence.

ČÁST V.

CHOV BĚŽCŮ

A.

TESTOVÁNÍ A POSUZOVÁNÍ UŽITKOVÝCH VLASTNOSTÍ

Pro účely testování se rozumí

- a) **obdobím snášky** období, ve kterém plemence snáší vejce v jednom roce,
- b) **oplozeností** procentické vyjádření počtu oplodných vajec z počtu nasazených,
- c) **líhivostí** procentické vyjádření vylíhnutých kuřat z počtu nasazených vajec,
- d) **líhnutím** inkubace vajec v líhni,
- e) **kuřetem** jedinec ve stáří jednoho dne až tři měsíců,
- f) **mladým ptákem** jedinec ve stáří 3-30 měsíců dle druhu a plemene,
- c) vylíhnutému kuřeti se **nasadí nánožní kroužek** s číslem, které je shodné s číslem vejce a po označení kuřete nánožním kroužkem provede chovatel zápis do „Líhňařského deníku“.
- d) do šesti týdnů po narození oprávněná osoba **trvale označí kuře** podle pohlaví natetováním přiděleného evidenčního čísla v chovu způsobem, který je stanoven v Řádu plemenné knihy uznaného chovatelského sdružení, zároveň je kuře označeno plastovou známkou vpíchnutou do pravé křídelní řasy; přidělené číslo zapíše oprávněná osoba do „Líhňařského deníku“.

Plemenici a plemence se zařazují do kontroly užítkovosti po provedeném hodnocení.

Zjišťování a evidování užítkových vlastností:

- a) ihned po snesení vejce napíše chovatel na skořápku **číslo vejce, datum snášky a číslo matky** biologicky nezávadnou barvou a provede zápis do Deníku evidence snášky.
- b) **hmotnost vejce** zjistí chovatel před násadou do líhně:
 - vejce atypických tvarů, s vadou struktury skořápky a váhou pod 1000 g nejsou použita k násadě,
 - v líhni musí být vejce umístěno tak, aby při líhnutí byla zajištěna průkaznost původu vylíhnutého kuřete,

Při dosažení 6 měsíců stáří mladých ptáků provede oprávněná osoba vážení nebo měření trupu odchovávaného potomstva a zjištěné hodnoty zapíše do „Deníku odchovu potomstva“.

V době jatečné zralosti v rozmezí 12 – 16 měsíců stáří (podle plemene) provede oprávněná osoba individuální měření délky trupu, obvodu trupu, obvodu stehna a obvodu běháku dochovaných mladých ptáků (obr.č. 1) a naměřené hodnoty zapíše do „Deníku odchovu potomstva“, .

Hodnocení plemenných zvířat:

jednotlivým znakům se přidělí body podle schématu v tabulce č. 9

Tabulka č. 9

sledovaná vlastnost	znak	body
I. - Zdravotní stav	Chování (náchylnost ke stresu)	0-1
	Kůže, peří	0-1
	Klouby, sliznice	0-1
	Celkem bodů I	0-3
II. Rámec a užítkový typ	Výška trupu (hřbetu od podložky)	0-1
	Délka trupu	0-1
	Obvod trupu	0-1
	Obvod běháku	0-1
	Osvalení stehen	0-1
	Celkem bodů II	0-5
III. Exteriér	Hlava, krk	0-1
	Trup a křídla -držení	0-1
	Nohy zúhlen	0-1
	Nohy - postavení	0-1
	Prsty	0-1
	Chůze	0-1
	Běh	0-1
Celkem bodů III		0-7

Pro každý znak je použito hodnocení od 1, 0 do 0 bodu ve stupnici

- a) 1,0 - nápadně dobrý
- b) 0,8 - ve znacích nevýrazný
- c) 0,6 - lehké chyby
- d) 0,4 - jasně zřetelné chyby

e) 0,2 - vážné chyby, ale při jiných způsobilostech ještě použitelné pro chov,

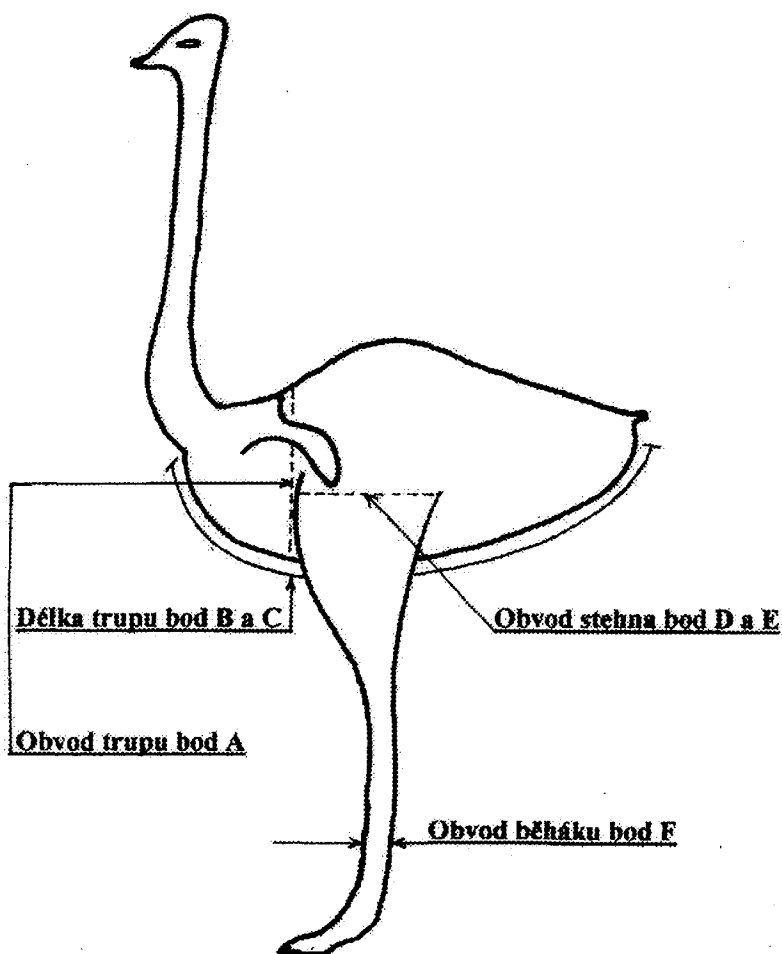
- f) 0 - velmi vážné chyby, zvíře vyřadit na základě těchto znaků z chovu, ostatní znaky nebudou při tom vzaty v úvahu.

Celkové hodnocení se provádí na základě součtu dosažených bodů podle tabulky č. 10.

Tabulka č. 10

Hodnocení	Počet dosažených bodů
Výborný	13-15
Velmi dobrý	10-12
Dobrá	7-9
Dostatečný	4-6
Nedostatečný	méně než 4 body

Obr. č.2 Způsob měření tělesných partií pštrosů dvoupřstých páskovou mírou

Obvod trupu je měřen těsně pod stehny - bod A.

Délka trupu je měřena od klínovitého spojení kostí hrudních – bod B, nejkratší vzdáleností mezi stehny ve spodní části trupu k zakončení kosti stydké – bod C.

Obvod stehna je měřen od hlavice kosti holenní – bod D, ke kožní řase spojující stehno s trupem – bod E

Obvod běháku – je měřen ve výši 15 cm od spodní hlavice kosti nártní – bod F

B.**EVIDENCE A ZPRACOVÁNÍ VÝSLEDKŮ TESTOVÁNÍ A POSUZOVÁNÍ**

Údaje získané v jednotlivých obdobích kontroly se zaznamenávají v tiskopisech

- a) **Deník evidence snášky**, ve kterém se eviduje číslo vejce, datum snášky, číslo samice, státní registr samce a důvod vyřazení vejce (pokud vejce není inkubováno),
- b) **Lihňářský deník**, ve kterém se eviduje datum násady, číslo vejce z deníku snášky, hmotnost vejce, číslo samice, státní registr samce, datum a důvod vyřazení z líhně během inkubace, datum narození, pohlaví a evidenční číslo chovu,

- c) **Deník chovu potomstva**, který se používá v době odchovu kuřat a mladých ptáků a ve kterém je evidováno číslo chovu, pohlaví, datum narození, číslo matky, číslo otce, vážení a měření prováděné ve věku 6 měsíců a měření prováděné ve stáří 12 – 16 měsíců dle plemene. U vybraných jedinců k další plemenitbě je zapsáno přidělené číslo čipové a v případě vyřazení jedince plemenitby důvod vyřazení,

- d) **Seznam plemenic v chovu**,
- e) **Seznam plemeníků v chovu**.

ČÁST VI.

CHOV PLEMENNÝCH RYB

A.
TESTOVÁNÍ A POSUZOVÁNÍ VÝKONNOSTI

ve šlechtitelských a prarodičovských (rozmnožovacích) chovech, v chovech, které jsou pro tuto kategorii připravovány a v testacích stanicích, kde se sledují:

I.

Plastické znaky

individuálně sledované nejméně u 33 kusů plemenných ryb v populaci v tržní hmotnosti (znaky a) až f) podle obr. č 3)

- a) celková délka v mm (CD),
- b) délka těla v mm (DT),
- c) délka trupu v mm (DTr),
- d) délka hlavy v mm (DH),
- e) výška těla, v mm (VT),
- f) šířka těla v mm (ŠT),
- g) celková hmotnost ryby (v g)
- h) hmotnost trupu v g,
- i) hmotnost hlavy v g oddělené od trupu,
- j) hmotnost obou filetů s kůží v g, oddělených řezy od kostry trupu a pletenců ploutví,
- k) hmotnost gonád v g s určením pohlaví,

II.

Reprodukční užítkovost

u vytíraných ryb

1. celkový počet jiker na 1 kg hmotnosti jikernačky,
2. velikost jiker u lososovitých ryb v mm, hmotnost jiker na 1 kg hmotnosti jikernačky u ostatních druhů,
3. objem spermatu v ml na 1 kg hmotnosti mlíčka,

4. celkový počet spermií na 1 kg hmotnosti mlíčka,
5. procento oplozenosti jiker v očních bodech,
6. celkové množství rozplavaného váčkového plůdku,

Trupem se rozumí

- a) u kaprovitých ryb, candáta obecného, jeseterů, okouna říčního, okounka pstruhového, sumce velkého, štiky obecné a tilápie tělo bez hlavy, šupin, vnitřních orgánů a ploutví oddělených těsně při bázi těla,
- b) u lina obecného, mníka jednovousého, pstruhů, sivenů, sumecků a úhoře říčního tělo s hlavou, bez žaber a vnitřních orgánů,
- c) u lipana podhorního a síhů tělo s hlavou, bez žaber, šupin a vnitřních orgánů.

Hlava se odděluje od těla obloukovitým řezem tak, aby pletenec prsních ploutví zůstal u těla.

III.

Procento přežití

(v prvním roce a dalších letech až do tržní velikosti), zjišťované v každém roce sledování

- a) za vegetační období od jarního do podzimního výlovu,
- b) mimo vegetační období po komorování, od podzimního do jarního výlovu,

IV.

Hmotnost

dosažená v prvním roce a dalších letech až do tržní velikosti je zjišťovaná nejméně jednou ročně, nebo minimálně 3x za období testu.

B.

TESTOVÁNÍ MEZIPEMENNÝCH KŘÍŽENCŮ

se provádí za účelem zjištění výkonnosti plemen, linií a populací ryb. Při testování a posuzování se hodnotí

I.

Plastické znaky

podle části A. I. písm a), b), d) až k).

II.

Reprodukční užítkovost

individuálně značených generačních ryb s minimálním počtem 25 mlíčáků a 15 jikernaček pro každý typ křížení:

Postup reprodukce:

- a) je prováděna umělým výtěrem u všech jedinců synchronně v jednom časovém období,

- b) gamety jsou odebírány individuálně s určením množství gamet na 1 kg hmotnosti mlíčka a jikernačky,
- c) osetení s aktivací gamet je prováděno párově nebo polyspermicky, kdy je zařazeno sperma nejméně od 25 mlíčáků a jikry od 15 jikernaček, sperma a jikry jsou rozděleny na skupiny, tzn. vždy stejný objem spermatu od 25 mlíčáků je rozdělen na 5 skupin se zastoupením spermatu od 5 mlíčáků ve skupině a stejné množství jiker od 15 jikernaček je rozděleno na 3 skupiny se zastoupením jiker od 5 jikernaček ve skupině, každá ze skupin jiker je následně rozdělena na 5 porcí. Každá porce jiker je osetena spermatem jedné skupiny

- mlíčáků a aktivována. Aktivované porce od jedné skupiny jikernaček jsou smíseny a inkubovány v jednom inkubačním aparátu,
- d) hodnotí se procento oplozenosti jiker v očních bodech,
- e) vykulený plůdek z jednotlivých inkubačních aparátů se přenesse do jednotlivých kolíbek a hodnotí se množství rozplaveného plůdku,
- f) při sestavování obsádky je váčkový plůdek smísen proporcionálně od tří skupin jikernaček, tzn. ze tří separátních kolíbek.

III-

**Testování kapra obecného a lina obecného
v rybnících**

se provádí

- a) vysazením rozplaveného nerozkrmeného váčkového plůdku a jeho odchovem do tržní velikosti s provedením výtěžnosti jedlých částí na závěr testu,
- b) současně je testována kontrolní linie jiného odlišitelného fenotypu (např. barva, ošupení apod.) k eliminaci vlivů prostředí na dosaženou hodnotu hmotnosti,
- c) individuálním hodnocením nejméně 33 kusů v každém křížení se stanovením
1. hmotnosti jedince,
 2. průměrné hmotnosti skupiny,
 3. procenta přežití
 4. směrodatné odchylky, variačního koeficientu a heterozního efektu,
- d) v prvním roce nebo do skupinového označení probíhá testování bez opakování s minimem tří testovaných skupin a kontrolní linie, která byla alespoň 2x součástí předchozích testů a používá se ke korekci vlivů prostředí na dosaženou živou hmotnost podle vzorce:

**Korekce vlivu prostředí na dosaženou hodnotu
hmotnosti**

$$h_k = h \cdot k_1/k_2$$

- kde h_k = korigovaná hmotnost hodnoceného křížence
 h = skutečná hmotnost hodnoceného křížence
 k_1 = průměrná hmotnost kontrolní skupiny ze všech rybníků
 k_2 = průměrná hmotnost kontrolní skupiny v hodnoceném rybníku

- e) v druhém roce nebo po skupinovém označení probíhá testování minimálně třikrát s minimem tří testovaných skupin a kontrolní linií v každém opakování, která jsou identická,
- f) testování probíhá podle schématu v tabulce 11 a 12.

Tabulka č. 11: Schéma testování výkonnosti u ryb v prvním roce testování nebo do skupinového označení, bez opakování.

Rybník	Mateřské plemeno	Otcovské plemeno	Kontrolní linie
I.	A	A	K
II.	A	B	K
III.	A	C	K

Tabulka č. 12: Schéma testování výkonnosti u ryb ve druhém roce testování nebo do skupinového označení, tři opakování.

Nasazení z rybníků v druhém roce	Rozsazení z rybníků z prvního roku	Mateřské plemeno	Otcovské plemeno	Kontrolní linie
I.	I.	A	A	K
	II.	A	B	K
	III.	A	C	K
II.	I.	A	A	K
	II.	A	B	K
	III.	A	C	K
III.	I.	A	A	K
	II.	A	B	K
	III.	A	C	K

IV.

Testování pstruha duhového a ostatních druhů ryb

se provádí v nádržích v jednotných podmínkách s opakováním 4x při stejných parametrech prostředí (hustoty obsádky, výživy, teploty, obsluhy, fotoperiody, kvality vody) v individuálních nádržích.

V každé testované skupině a opakování je posuzována

- dosažená individuální hmotnost u 33 ks, alespoň 4x v průběhu testu se stanovením průměrné hodnoty, směrodatné odchylky a variačního koeficientu,
- celková dosažená hmotnost a přežití s vyšetřením zdravotního stavu alespoň 4x v průběhu testu, získané výsledky jsou korigovány a průměrovány, s výpočtem směrodatné odchylky a variačního koeficientu,

Plastické znaky jsou zjišťovány u tržních jedinců na závěr testu.

Pozn.:

Za nádrže se považují chovatelské stavby a zařízení s dostatečnou chovnou kapacitou a odpovídajícím technickým vybavením, které zabezpečují opakovatelnost testu a identické podmínky.

V.

Plemenná hodnota

se odhaduje pro:

a) **meristické znaky**

- množství tvrdých a měkkých paprsků ve hřbetní a řitní ploutvi,
- u šupinatých ryb mimo lína obecného a pstruhů počet šupin nad, pod a v postranní čáře,

b) **plastické znaky**c) **reprodukční vlastnosti**d) **procento přežití** v prvním roce a dalších letech až do tržní velikosti,e) **úroveň dosažené hmotnosti** v prvním roce a dalších letech až do tržní velikosti.

Plemenná hodnota reprodukční vlastnosti se odhaduje u plemenů a plemenic.

Podmínkou zařazení plemen do odhadu plemenné hodnoty je určení genetické vzdálenosti mezi plemeny a individuální označení.

U plemenného jedince se odhad plemenné hodnoty reprodukčních ukazatelů provádí nejméně 1x za období po zařazení do plemene tak, že

- do reprodukce jsou zařazeny individuálně značené generační ryby s minimálním počtem 25 mlíčáků a 15 jikernaček každého plemene a plemenné hodnoty se zjišťují pouze mezi plemenicemi a plemeniky uvnitř každého plemene podle odst. 4 písm. b),
- odhad plemenné hodnoty kapra obecného a lína obecného v rybnících se provádí podle tabulky č.13 a 14

Tabulka č. 13: Schéma odhadu plemenné hodnoty u ryb v prvním roce nebo do skupinového označení, bez opakování.

Rybník	Mateřské plemeno	Otcovské plemeno	Kontrolní linie
I.	A	A	K
II.	B	B	K
III.	C	C	K

Tabulka č. 14: Schéma odhadu plemenné hodnoty u ryb ve druhém roce nebo do skupinového označení, tři opakování.

Nasazení z rybníků v druhém roce	Rozsazení z rybníků z prvního roku	Mateřské plemeno	Otcovské plemeno	Kontrolní linie
I.	I.	A	A	K
	II.	B	B	K
	III.	C	C	K
II.	I.	A	A	K
	II.	B	B	K
	III.	C	C	K
III.	I.	A	A	K
	II.	B	B	K
	III.	C	C	K

a podle vzorce pro výpočet korekce plemenné hodnoty:

Mezisezónní korekce plemenné hodnoty hmotnosti spolu s korekcí vlivu prostředí na dosaženou plemennou hodnotu v rybnících

$$h_k = h \cdot k_1/k_2 \cdot k_1/k_3$$

kde h_k = korigovaná hmotnost jedince hodnoceného plemene
 h = skutečná hmotnost jedince hodnoceného plemene
 k_1 = průměrná hmotnost kontrolní skupiny ze všech rybníků
 k_2 = průměrná hmotnost kontrolní skupiny v hodnoceném rybníku
 k_3 = průměrná hmotnost stejné kontrolní skupiny z předcházejících minimálně dvou testů ze všech rybníků

Odhad plemenné hodnoty pstruha duhového a ostatních druhů ryb v nádržích se provádí obdobně jako při testování meziplemných kříženců :

a) kontrolní linie je vždy součástí testu a je testována v individuálních nádržích; za

kontrolní linii je považována taková, která byla alespoň 2x součástí předchozích testů,

b) výpočet průměrné korigované hmotnosti hodnoceného plemene se provádí podle vzorce:

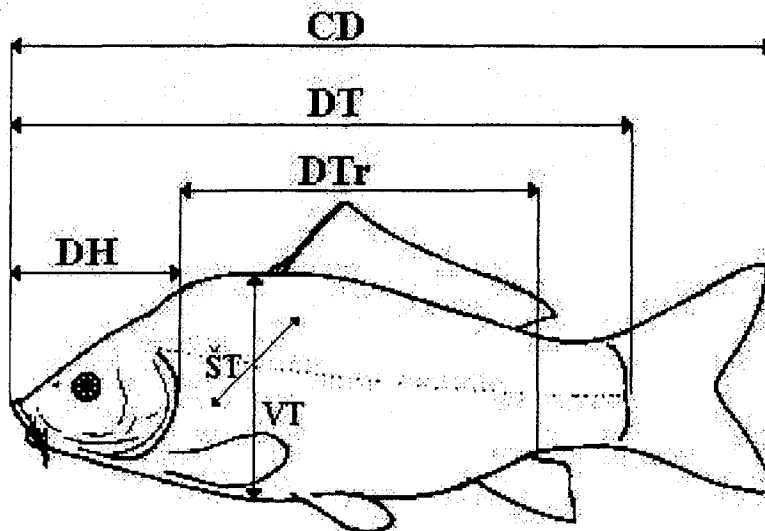
$$h_k = h \cdot k_1/k_3$$

kde h_k = korigovaná hmotnost hodnoceného plemene
 h = skutečná hmotnost daného plemene
 k_1 = průměrná hmotnost kontrolní skupiny ze všech nádrží
 k_3 = průměrná hmotnost stejné kontrolní skupiny z předcházejících minimálně dvou testů ze všech nádrží,

Meristické a plastické znaky jsou zjišťovány u tržních jedinců na závěr testu.

U plemenných ryb se hodnotí plemena 1x za generaci při dosažení tržní hmotnosti, sleduje se procento přežití a dosažená individuální hmotnost. Plemenná hodnota se zjišťuje minimálně u 33 ks plemeníků a plemenic ze 120 ks individuálně označených plemeníků a plemenic.

Obr. 3 : Schéma měření plastických znaků u ryb.

C. ZVEŘEJŇOVÁNÍ VÝSLEDKŮ TESTOVÁNÍ A POSUZOVÁNÍ

Výsledky užítkovosti a odhad plemenné hodnoty se zveřejňují vždy při zařazování nové generace

plemeníků ve věstníku nebo periodickém tisku uznaného chovatelského sdružení.

ČÁST VII.

CHOV VČEL

A. TESTOVÁNÍ A POSUZOVÁNÍ UŽITKOVÝCH VLASTNOSTÍ

Užitkovost matek se hodnotí podle užitkovosti celého včelstva, jejímž základem je medný výnos (medný užitek), jako součet medu vytočeného, odebraného v plástech a medu ponechaného včelstvu na zimu.

Množství vytočeného medu se zjišťuje vážením a stanoví se z rozdílu hmotnosti medných plástů před vytočením a po něm.

Množství medu ponechaného v plástech se odhaduje podle plochy tak, že 1 dm² zavíčkovaných medných zásob oboustranně se počítá jako 0,25 kg, 1 dm² nezavíčkovaných medných zásob oboustranně se počítá jako 0,15 kg.

K upřesnění užitkovosti se hodnotí též

- stavba plástů na mezistěnách,
- stavba na stavebním rámu,
- odebraný plod,
- odebrané včely.

Medný výkon spolu s uvedenými přidruženými mednými užity tvoří **celkový užitek včelstva**, který se vyjadřuje v medné hodnotě a udává se v kg. Přepočet přidružených medných užiteků na mednou hodnotu se provádí podle tabulky č. 15:

K eliminaci vlivů prostředí se medné nebo celkové užity včelstev se převádějí na **procenta průměrného užitku stanoviště**.

Doprovodné vlastnosti včel se hodnotí podle tabulky č. 16

Tabulka č. 15

Přidružený užitek	Medná hodnota v kg.
10 dm ² plástu vystavěného na mezistěně	0,20
10 dm ² plástu vystavěného na stavebním rámu	0,40
10 dm ² zavíčkovaného plodu na jedné straně plástu	1,00
1 kg včel	2,50

Tabulka č. 16

Hodnocení	Mírnost	Sezení na plástech	Rojivost	Rozvoj	Stavba
1.	velmi mírné	pevně sedí na plodu	žádný pokus	správný	zvláště vydatná
2.	mírné	pohyblivé na plodu	snadno ovladatelné	mírně opožděný	dostatečná
3.	nervózní	přecházejí na med	dosud ovladatelné	opožděný	slabší
4.	bodavé	opouštějí pláсты	neovladatelné	velmi opožděný	nedostatečná

Základem plemenářského programu je individuální výběr pro vytváření a křížení linií uvnitř plemene včely krajské.

Linie se vytvářejí z matek – zakladatelek, vybraných ze šlechtitelských chovů, případně z importovaného materiálu a udržují se pomocí příbuzenské plemenitby. Vzájemně nepřibuzné linie se kombinují.

Přirozeně pářené dcery plemenných matek různých hybridních kombinací se vyhodnocují v relaci s ostatní populací a záznamy se využívají k hodnocení linií, případně k návrhu nových matek

zakladatelek. Kontrola páření se provádí inseminací.

Základní provozní metoda v chovech je **hromadný výběr**. Včelstva s užitkovostí pod 80 % průměru stanoviště a s negativními doprovodnými vlastnostmi se brakují, z včelstev nadprůměrných se vybírají včelstva pro odchov matek a trubců. Hromadný výběr se doplňuje prováděním obdobných opatření u včelařů v okrsku o poloměru 5 km a zejména každoročními dodávkami plemenného materiálu do okrsku.

B.
PLEMENÁŘSKÁ EVIDENCE VČEL

Matky šlechtitelských chovů (uznaných, oblastních a rozmnožovacích) se označují značkami, přilepenými na hrud', s čísly od 1 do 99. Značky jsou barevně rozlišeny podle tabulky č.17.

Tabulka č. 17

matky vylíhlé v letech, jejichž letopočet končí	barva
1 nebo 6	bílá
2 nebo 7	žlutá
3 nebo 8	červená
4 nebo 9	zelená
5 nebo 0	modrá

Rodokmenová karta (rodokmen matky) obsahuje záznamy o 3 generacích předků, ve kterých jsou uvedeny v každé generaci evidenční číslo matky a evidenční číslo matky trubců, kterými byla matka osemeněna.

Záznam o kontrole užítkovosti a dědičnosti, který je přílohou rodokmenové karty obsahuje

- datum vylíhnutí matky
- datum inseminace,
- začátek kladení,
- datum případné expedice,
- místo umístění matky a číslo včelstva, kam byla přidána,
- údaje o zhodnocení včelstva za 1. – 3. užítkový rok
 - celková užítkovost včelstva v kg a v %,
 - mímost, sezení, rojivost, celkový rozvoj, stavba,
 - tolerance k nemocem,

- údaje o výměně matky nebo o její ztrátě,
- údaje o průměrné užítkovosti potomstva (matek – dcer) za 1. užítkový rok.

Evidenční číslo matky je složeno z 5 – 6 písmen a 6 číslic tak, že

1. až 3. písmeno označuje plemennou příslušnost a zemi původu,
4. až 6. písmeno označuje zkratku místa chovu matky,
1. a 2. číslice označuje rok narození matky,
3. až 6. číslice pořadové číslo matky, pod kterým je zapsána v matici.

Úplné evidenční číslo matky se uvádí ve tvaru:

číslo matky - číslo její matky/ číslo matky trubců.

V případě, že je uvedeno v pozici matky trubců F1, následuje číslo matky matky trubců. V případě přirozeně pářené matky se uvádí za / zkratka H

(hromadný výběr), R (rojová), TV (tichá výměna) nebo A (nouzová).

C.
POTVRZENÍ O PŮVODU MATKY

Potvrzení o původu matky je vydáváno ve formě Evidenčního lístku, který obsahuje

- úplné evidenční číslo matky,
- název chovu,
- stupeň chovu,
- datum vylíhnutí matky,
- datum expedice,
- identifikační označení matky (barvu a číslo značky).

Příloha č. 3 k vyhlášce č. 471/2000 Sb.

ÚDAJE, KTERÉ ZJIŠŤUJÍ A EVIDUJÍ CHOVATELÉ A OPRÁVNĚNÉ OSOBY PŘI TESTOVÁNÍ A POSUZOVÁNÍ SKOTU, PRASAT, OVCÍ, KOZ A BĚŽCŮ

Část I. CHOV SKOTU

A. Chovatel zjišťuje a eviduje tyto údaje:	
1. identifikační číslo a datum narození zvířete	
2. datum otelení	
3. kód charakterizující průběh porodu, případně údaje o mrtvě narozených nebo uhynulých telatech	
4. identifikační číslo matky a pohlaví živě narozených telat	
5. datum zaprahnutí plemenice (u plemen kombinovaných a mléčných typů)	
6. v přirozené plemenitbě zahájení a ukončení přípouštěcího období a plemeníka, který ve stádě v tomto období působil	
7. datum a důvod vyřazení zvířete	
B. Oprávněná osoba zjišťuje a eviduje tyto údaje:	
1. pro účely provádění kontroly mléčné užitkovosti	1.1. identifikační číslo plemenice
	1.2. datum provedené kontroly a dobu od předchozího dojení
	1.3. pořadí laktace
	1.4. množství nadojeného mléka při kontrole v kg
	1.5. číslo odebraného vzorku
2. pro účely provádění rozborů mléka	2.1. identifikační číslo plemenice
	2.2. obsah bílkovin, tuku a laktózy
	2.3. další ukazatele kvality mléka
3. pro účely provádění zkoušky dojitelnosti	3.1. identifikační číslo plemenice
	3.2. datum zkoušky a otelení
	3.3. pořadí laktace
	3.4. množství nadojeného mléka při kontrole
	3.5. dobu od počátku do ukončení dojení
4. pro účely zjišťování vlastní užitkovosti býků v odchovných	4.1. identifikační údaje býka
	4.2. údaje o původu býka a o osvědčení jeho původu nejpozději do zahájení testu
	4.3. datum přísunu do odchovny, zahájení a ukončení zkoušky vlastní užitkovosti, výběru do plemenitby, popřípadě vyřazení ze zkoušky, včetně důvodu vyřazení
	4.4. hmotnost a tělesné rozměry
	4.5. množství a spotřebu krmiv a živin v průběhu zkoušky
	4.6. výsledek testu vlastní užitkovosti a výběru pro plemenitbu
	4.7. údaje o zdravotním stavu býka od přísunu do výběru pro plemenitbu
5. pro účely testování masné užitkovosti ve stanicích kontroly výkrmnosti skotu	5.1. identifikační údaje zahrnující číslo býka, číslo skupiny a otce býka
	5.2. datum nákupu, začátku a ukončení testu, popřípadě úhynu nebo nutné porážky v průběhu testu
	5.3. hmotnost ve stanovených obdobích
	5.4. hmotnost jatečně opracovaného těla a jeho částí po porážce
	5.5. třídy jakosti jatečně opracovaného těla

6. pro účely kontroly užítkovosti masného typu skotu bez tržní produkce mléka	6.1. datum kontroly
	6.2. hmotnost
	6.3. osvalení, pokud se u jednotlivých plemen zjišťuje
	6.4. výskyt rohů, pokud se u jednotlivých plemen zjišťuje
7. pro účely popisu a hodnocení zevnějšku	7.1. identifikační číslo plemenice
	7.2. datum provedení popisu a hodnocení
	7.3. pořadí laktace
	7.4. tělesné rozměry
	7.5. bodové ohodnocení jednotlivých znaků a souhrnná hodnota

Část II. CHOV PRASAT

A. Chovatel zjišťuje a eviduje tyto údaje:	
1. identifikační číslo a datum narození zvířete	
2. státní registr kance	
3. datum zapuštění a oprasení prasnice	
4. počet všech a z toho živě narozených selat	
5. identifikační čísla plemenných prasat v odchovu	
6. datum vyřazení zvířete z chovu	
B. Oprávněná osoba zjišťuje a eviduje tyto údaje:	
1. pro účely zařazení kance a plemence do kontroly užítkovosti	1.1. datum nákupu a identifikační číslo prasnice
	1.2. datum nákupu, identifikační číslo, číslo linie a státní registr kance
	1.3. výsledky dosažené při testování a posuzování rodičů, sourozenců a vlastní užítkovosti
	1.4. výsledky hodnocení zevnějšku před zařazením kance do plemenitby
2. pro účely kontroly reprodukčních vlastností	2.1. datum zapuštění prasnice, pořadí inseminace
	2.2. pořadí vrhu
	2.3. počet všech a z toho živě narozených selat podle pohlaví
	2.4. identifikační čísla selat ve vrhu
	2.5. počet struků narozených selat
	2.6. počet a identifikační čísla dochovaných selat od 18 do 24 dní
3. pro účely evidence potomstva	3.1. čísla selat určených k odchovu podle pohlaví
	3.2. výsledky testování a posuzování výkrmových vlastností a masné užítkovosti v polních testech
	3.3. výsledky testování a posuzování sourozenců v testačních zařízeních
	3.4. hodnocení zevnějšku odchovávaných prasat
	3.5. údaje o prodeji kanečků a prasniček z chovu
	3.6. vyřazení zvířat z odchovu
4. pro účely testování a posuzování výkrmových vlastností unifikovaným polním testem	4.1. identifikační číslo zvířat
	4.2. věk a hmotnost na začátku testu a při ukončení testu
	4.3. průměrný denní přírůstek od narození a přírůstek v testu
	4.4. výsledky ultrazvukového měření masné užítkovosti
5. pro účely testování a posuzování výkrmových vlastností a masné užítkovosti v testačních zařízeních	5.1. identifikační číslo a pohlaví zvířat
	5.2. věk při naskladnění a vyskladnění ze stanice
	5.3. hmotnost při naskladnění do stanice, při začátku testu, při vážení během testování a při ukončení testu
	5.4. spotřebu krmné směsi v době testu, individuální nebo skupinovou
	5.5. množství spotřebované krmné směsi a metabolizovatelné energie
	5.6. datum porážky a živou hmotnost před porážkou
	5.7. hmotnost jatečných půlek za tepla
	5.8. hmotnost jatečných půlek za studena
	5.9. hmotnost, procentický obsah, popřípadě plochu jednotlivých masitých částí
	5.10. výšku hřbetního tuku
	5.11. kvalitativní ukazatele masa

Část III. CHOV OVCÍ A KOZ

A. Chovatel zjišťuje a eviduje tyto údaje:		
1. identifikační číslo a datum narození plemence		
2. datum nebo období zapouštění		
3. datum porodu		
4. četnost vrhu, živou hmotnost a pohlaví narozených mláďat		
5. datum a důvod vyřazení plemence		
6. identifikační číslo a státní registr plemeníka		
B. Oprávněná osoba zjišťuje a eviduje tyto údaje:		
1. pro účely testování a posuzování reprodukce a růstových schopností	1.1 identifikační číslo plemence	
	1.2. státní registr plemeníka	
	1.3. datum zapouštění a datum porodu plemence	
	1.4. počet všech a z toho živě narozených mláďat podle pohlaví	
	1.5. počet odchovaných mláďat na vrh a rok	
	1.6. identifikační čísla jehňat a kůzlat	
	1.7. živou hmotnost ve 30 dnech stáří u dojných plemen ovcí, ve 100 dnech stáří u všech typů ovcí, v 70 dnech stáří u koz	
	1.8. živou hmotnost jehnic a koz při zařazení do plemnitby, u beranů a kozlů při hodnocení	
	1.9. prodej, přesun a úhyn odchovávaného potomstva	
	1.10. datum a důvod vyřazení plemence	
	1.11. datum a důvod vyřazení plemeníka	
2. pro účely testování a posuzování mléčné užitkovosti	dojivosti	2.1. typ prováděné kontroly
		2.2. datum provedené kontroly
		2.3. pořadí laktace
		2.4. množství nadojeného mléka při kontrole v kg (l)
		2.5. datum zaprahnutí
	mléčných složek	2.6. obsah bílkovin, tuku a laktózy, případně další ukazatele kvality mléka
	dojitelnosti	2.7. datum zkoušky a porodu
		2.8. pořadí laktace
		2.9. množství nadojeného mléka při kontrole
		2.10. den začátku a ukončení dojení
3. pro účely testování a posuzování produkce potní vlny a srsti	vlna ovcí	3.1. datum kontroly stříže vlny 3.2. hmotnost nastříhané potní vlny
	srst koz	3.3. datum kontroly stříže nebo vyčesávání
		3.4. množství nastříhané nebo vyčesané potní srsti v kg
		3.5. průměrnou délku srsti v cm
		3.6. počet bodů za subjektivní ohodnocení charakteru srsti
		3.7. číslo vzorku pro hodnocení jemnosti v laboratoři

4. pro účely testování a posuzování výkrmových vlastností a masné užitkovosti	na živých zvířatech v polním a ultrazvukovém testu	4.1. datum narození, identifikační číslo a pohlaví zvířat
		4.2. hmotnost na začátku a při ukončení testu
		4.3. výsledky subjektivního hodnocení zmasilosti
		4.4. výsledky ultrazvukového měření masné užitkovosti
		4.5. průměrný denní přírůstek od narození do konce testu
	na poražených zvířatech pro posouzení výkrmových vlastností a masné užitkovosti	4.6. identifikační číslo a pohlaví zvířat
		4.7. datum narození jehňat a kůzlat
		4.8. datum porážky
		4.9. živá hmotnost před porážkou,
		4.10. hmotnost jatečných trupů za tepla
		4.11. hmotnost jatečných trupů za studena
		4.12. subjektivní zhodnocení zmasilosti a ztučnění trupu
		4.13. plocha nejdelšího zádového svalu
		4.14. výška hřbetního tuku a podíl ledvinového tuku z hmotnosti těla
		4.15. podíl kýty s kostí z hmotnosti těla
		4.16. podíl masa z kýty z hmotnosti těla
5. pro účely popisu a hodnocení zevnějšíku	plemenných a chovných ovcí	5.1. identifikační číslo zvířete
		5.2. datum narození, plemeno a užitkový typ
		5.3. datum subjektivního a objektivního posouzení znaků podle užitkového typu
		5.4. výsledky hodnocení znaků
	plemenných a chovných koz	5.5. identifikační číslo zvířete, datum narození, plemeno
		5.6. datum hodnocení
		5.7. datum posledního porodu
		5.8. pořadí laktace
		5.9. výsledky hodnocení vlastností a znaků

Část IV. CHOV BĚŽCŮ

A. Chovatel zjišťuje a eviduje tyto údaje:	
1. identifikační číslo plemenice	
2. státní registr plemeníka	
3. individuální snášku plemenic	
4. identitu a označení vajec	
5. datum násady	
6. hmotnost vajec před inkubací	
7. datum narození kuřat	
8. datum a důvod vyřazení vajec během inkubace	
9. identifikační čísla mladých zvířat v odchovu	
10. datum vyřazení plemenných zvířat z chovu	
B. Oprávněná osoba zjišťuje a eviduje tyto údaje:	
1. pro účely zařazení plemeníků a plemenic do kontroly užítkovosti	1.1. datum nákupu nebo zařazení a identifikační číslo plemenice a linie
	1.2. datum nákupu nebo zařazení, identifikační číslo, linie a státní registr plemeníka
	1.3. výsledky hodnocení zevnějšku rodičů před jejich zařazením do plemenitby
2. pro účely kontroly reprodukčních vlastností	2.1. u plemenic věk snesení prvního vejce
	2.2. u plemeníků věk pohlavní dospělosti
	2.3. individuální snášku plemenic včetně pořadí snáškových sezón a jejich délku
	2.4. identitu vajec
	2.5. celkovou individuální hmotnost a kvalitu vajec snesených v daném roce
	2.6. individuální datum začátku inkubace vajec
	2.7. datum a důvod vyřazení vajec během inkubace
	2.8. individuální datum narození kuřat
	2.9. líhnivost
	2.10. oplozenost
3. pro účely evidence potomstva	3.1. identifikační čísla kuřat podle pohlaví
	3.2. individuální vážení nebo měření mladých zvířat ve věku 6 měsíců
	3.3. individuální vážení nebo měření mladých zvířat ve věku 12 až 16 měsíců podle druhu a plemene
	3.4. údaje o prodeji mladých zvířat k dalšímu chovu
	3.5. vyřazení zvířat z odchovu
	3.6. % ztrát v odchovu
	3.7. popis a hodnocení zevnějšku odchovaných mladých zvířat
4. pro účely testování a posuzování vybraných vlastností masné užítkovosti a výtěžnosti kůže	4.1. identifikační číslo a pohlaví zvířete
	4.2. živou hmotnost jednodenních kuřat
	4.3. živou hmotnost na konci výkrmu
	4.4. páskovou míru tělesných partií na konci výkrmu
	4.5. spotřebu krmiva na 1 kg živé hmotnosti
	4.6. % ztrát
	4.7. datum porážky a živá hmotnost před porážkou
	4.8. hmotnost jatečného těla za tepla
	4.9. hmotnost jatečného těla za studena
	4.10. plochu vytěžené kůže

Příloha č. 4 k vyhlášce č. 471/2000 Sb.

**ZPŮSOBY OZNAČOVÁNÍ PLEMENÍKŮ VE STÁTNÍM REGISTRU
A ÚDAJE EVIDOVANÉ VE STÁTNÍM REGISTRU**

Plemeníci	Způsoby označování plemeníků ve státním registru	Údaje evidované ve státním registru
býci	třímístným číslem linie a třímístným pořadovým číslem státního registru uvnitř linie; jednotlivé linie jsou označovány svými názvy na 10 alfanumerických znaků a současně třímístnými alfabetskými zkratkami	a) jméno a ušní číslo býka b) původ býka nejméně do 3. generace předků c) plemeno býka d) plemena všech zvířat v původu e) data narození f) číslo testu pro ověření původu nebo stanovení genetického typu ¹⁾ g) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo chovatele, u kterého se býk narodil h) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo majitele
hřebci ²⁾	čtyřmístným pořadovým číslem státního registru	a) identifikační číslo hřebce b) jméno hřebce c) barva hřebce d) původ hřebce nejméně do 4. generace předků e) plemeno f) plemena předků v původu g) datum narození h) číslo testu pro stanovení genetického typu i) příjmení, jméno a trvalý pobyt ³⁾ nebo název a sídlo ³⁾ chovatele, u kterého se hřebec narodil j) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo majitele k) datum zápisu a označení plemenné knihy, do které byl hřebec zapsán
kanci ⁴⁾	čtyřmístným číslem linie a pětímístným pořadovým číslem státního registru uvnitř linie; jednotlivé linie jsou označovány názvy na 15 alfanumerických znaků a současně čtyřmístnými alfabetskými zkratkami	a) ušní číslo kance b) původ kance ⁵⁾ c) alfanumerický kód plemene d) datum narození e) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo chovatele, u kterého se kanec narodil f) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo majitele
berani	čtyřmístným číslem linie a čtyřmístným pořadovým číslem státního registru uvnitř linie; jednotlivé linie jsou označovány svými názvy na 10 alfanumerických znaků a současně třímístnými alfabetskými zkratkami	a) levé i pravé ušní číslo berana b) datum narození c) označení plemene d) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo chovatele, u kterého se beran narodil e) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo majitele

kozy	třímístným číslem linie a číslem kozla; jednotlivé linie jsou označovány svými názvy na 10 alfanumerických znaků	a) ušní číslo kozla b) datum narození c) označení plemene d) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo chovatele, u kterého se kozel narodil e) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo majitele
běžci	třímístným číslem linie a čtyřmístným pořadovým číslem státního registru uvnitř linie; jednotlivé linie jsou označovány svými názvy na 10 alfanumerických znaků a současně třímístnými alfabetskými zkratkami	a) čípkové číslo běžce b) datum narození c) označení druhu a plemene d) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo chovatele, u kterého se zvíře narodilo e) příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo majitele

Poznámky:

- ¹⁾ U dovezeného býka lze v případech, kdy dosud není stanoven genetický typ, přiložit fotokopii žádosti o stanovení genetického typu imunogenetickou laboratoří.
- ²⁾ Dojde-li k vyřazení hřebce ze všech plemenných knih hřebců, není dále evidován ani ve státním registru.
- ³⁾ U hřebců dovezených ze zahraničí lze uvádět pouze jméno a příjmení nebo název chovatele, u kterého se hřebec narodil.
- ⁴⁾ Státní registr kanců se dělí na dvě části:
 - a) kanci z domácího genofondu, kteří se zařazují do těchto oddílů:
 1. oddíl, ve kterém jsou registrováni čistokrevní kanci působící v šlechtění,
 2. oddíl, ve kterém jsou registrováni čistokrevní kanci působící v prarodičovských a rodičovských chovech,
 3. oddíl, ve kterém jsou registrováni hybridní kanci působící v rodičovských chovech,
 - b) kanci chovatelských podniků.

Zařazení kance do 1. oddílu navrhuje kupující při hlášení prodeje osobě pověřené vedením ústřední evidence, jde-li o kance nakoupené jak do inseminačních stanic s cílem jejich využívání ve šlechtění, tak o kance nakoupené do přirozené plemenitby ve šlechtitelských chovech. Do 1. oddílu státního registru kanců se zapisuje nejvýše tolik kanců plemena bílé ušlechtilé, landrase a české výrazně masné po stejném otci, kolik stanoví šlechtitelský program; při větším počtu kanců se shodným otcem se další kanci automaticky zařazují do 2. oddílu.

Každá část i oddíl mají samostatné číselné řady a samostatný způsob označování.

- ⁵⁾ U kanců z domácích chovů a kanců dovezených určených pro působení v plemenitbě ve šlechtitelských chovech, lze v případech, kdy dosud není stanoven genetický typ, přiložit fotokopii žádosti o stanovení genetického typu imunogenetickou laboratoří.

Část I. PLEMENITBA SKOTU**A.****Postupy získávání, posuzování a zpracování spermatu, uchovávání a výdeje inseminačních dávek****1. Odběr spermatu**

- 1.1. Odběr spermatu se provádí podle plánu stanoveného individuálně pro každého býka, po řádném vyčištění býka a omytí a usušení předkožky, pomocí umělé vagíny vyjmuté z termostatu o teplotě cca 40 °C, jejíž vložka je ověřená na nepropustnost vody a vzduchu.
- 1.2. Všechny pomůcky přicházející bezprostředně do styku se spermatem musí být sterilní.
- 1.3. Po odběru je sběrač se spermatem, označený značkou a číslem státního registru plemenného býka, oddělen a předán do laboratoře k hodnocení a zpracování. Mikroskopické posouzení čerstvého spermatu se provádí do 10 minut po odběru.

2. Hodnocení spermatu

Hodnocení spermatu se provádí na základě posouzení jednotlivých vlastností spermatu podle charakteristických znaků a projevů metabolismu při teplotě 20 až 25 °C.

Hodnocení:	hodnotí se:	způsob hodnocení:
čerstvého spermatu	zdravotní nezávadnost spermatu u odebíraných býků	nejméně jednou za půl roku veterinárním vyšetřením
	objem	měřením nebo vážením u každého ejakulátu s přesností na 1 cm ³ (g)
	barva, konzistence a pach	smyslovým posouzením
	obsah přímísenin	smyslovým posouzením ve sběrači a mikroskopicky
	hustota spermatu	fotometrem u každého ejakulátu (kontrolní propočty případně kalibrace přístrojů se provádějí v Bürkerově komůrce)
	aktivita spermatu (u každého ejakulátu)	mikroskopicky při zvětšení 1 : 200 až 300 a při teplotě 39 ± 1 °C, kdy se odhadem zjišťuje procentické zastoupení spermií pohybujících se vpřed za hlavičkou
	výskyt abnormálních spermií	mikroskopicky při zvětšení 1 : 1000 až 1500 a vyjadřuje se v %; u provozních býků nejméně jednou za měsíc
krátkodobě*) uchovávaného spermatu	aktivita spermatu	jako u čerstvého spermatu
	počet aktivních spermií v inseminační dávce	v 10 čtvercích v Bürkerově komůrce tak, že průměrný počet spermií ve čtverci se přepočte na velikost inseminační dávky a vynásobením počtu všech spermií procentem aktivity se zjistí počet aktivních spermií v inseminační dávce
dlouhodobě**) uchovávaného spermatu	aktivita spermatu (po rozmrazení)	u každého ejakulátu na pracovišti, kde bylo sperma zmrazeno a dále u každého ejakulátu před expedicí tak, že: - <u>pejeta</u> se rozmrazí ve vodní lázni o teplotě 39 ± 1 °C (pejeta o obsahu 0,25 ml za 15-20 vteřin, o obsahu 0,50 ml za 20 až 30 vteřin), její obsah se promíchá a vypustí do zkumavky s roztokem citronanu sodného, aktivita spermií se posuzuje jako u čerstvého spermatu; - <u>peleta</u> se rozpustí v malé zkumavce o teplotě 39 ± 1 °C v roztoku citronanu sodného a promíchá se; aktivita spermií se posuzuje jako u čerstvého spermatu
	počet aktivních spermií v inseminační dávce	jako u krátkodobě uchovávaného spermatu

Poznámky:

*) Vzorky jsou odebírány sterilně při teplotě 1 až 3 °C a vyšetřovány bezprostředně po přípravě.

**) Vzorky jsou odebírány sterilně při teplotě -196 °C a vyšetřovány bezprostředně po rozmrazení.

3. Zpracovávání spermatu

- 3.1. Veškeré předměty přicházející do styku se spermatem musí být sterilní.
- 3.2. Produkty živočišného původu používané při ošetření spermatu musí být zdravotně nezávadné.
- 3.3. Sperma se ředí při pokojové teplotě 20 až 25 °C; k ředění se používají pouze média, která po konzervaci uchovávají dobrou oplozovací schopnost spermatu a jeho zdravotní nezávadnost; ředí se technologickým postupem podle pokynů výrobce ředidla.
- 3.4. Do spermatu jsou přidávána antibiotika tak, aby v konečném naředění bylo dosaženo nejméně těchto koncentrací:

na 1 ml ředidla	500 mj streptomycinu 500 mj penicilinu 150 µg linkomycinu 300 µg spektinomycinu
-----------------	--

Poznámka:

Může být použita i jiná kombinace antibiotik, pokud mají rovnocenný účinek proti kampylobakteriím, leptospirám a mykoplazmám.

- 3.5. Bezprostředně po přidávání antibiotik je ředěné sperma uchováváno nejméně 45 minut při teplotě 3 - 5°C

4. Uchovávání a výdej inseminačních dávek

4.1.	Sperma se po zpracování uchovává	a) krátkodobě při teplotě 1 až 3 °C b) dlouhodobě při teplotě -196 °C
4.2.	Krátkodobě uchovávané sperma se vydává z inseminačních stanic podle podmínek daných technologickým postupem	
4.3.	Dlouhodobě uchovávané inseminační dávky ve formě pejet nebo pelet se ukládají do <u>provozního kontejneru</u> , kde jsou trvale ponořeny v tekutém dusíku při teplotě -196 °C. Po hodnocení aktivity se inseminační dávky ukládají do zásobního kontejneru a z inseminační stanice se expeduje nejdříve po 30 dnech po odběru a zmrazení.	
4.4.	Pejety jsou uloženy	a) v <u>zásobních kontejnerech</u> v kelímcích s vatovou zátkou dole; v těchto kelímcích jsou uloženy odděleně podle býků a data odběru s vloženým lístkem, na kterém je uvedena značka a číslo státního registru a jméno býka, datum odběru, počet uložených inseminačních dávek. V případě uložení inseminačních dávek z více skoků do kelímků s menším průměrem je tento údaj napsán nesmazatelnou barvou na vnější straně kelímku. Na expediční list jsou vždy uváděna data jednotlivých skoků, počet inseminačních dávek a státní registr býka, b) v <u>transportních kontejnerech</u> zpravidla v kelímcích o malém průměru, na které se uvádí stejné údaje jako v bodě a) a které jsou vždy naplněny tekutým dusíkem,
4.5.	Pelety jsou uloženy	a) v <u>zásobních kontejnerech</u> v kelímcích, které se ukládají na kovové plošinky v kanystrech a víčka kelímků jsou opatřena třemi až čtyřmi otvory; kelímek je naplněn tak, aby nad peletami bylo asi 7 mm tekutého dusíku, b) v <u>transportních kontejnerech</u> v kovových pouzdrech; nad peletami je kovové závaží, pouzdra jsou uzavřena víčky a všechny pelety jsou trvale ponořeny v dusíku
4.6.	Kontejnery používané pro skladování a přepravu spermatu jsou náležitě desinfikovány před každým naplněním dusíkem, který nebyl použit pro jiné produkty živočišného původu. Interval desinfekce je dán typem a používáním kontejneru.	

B.**Požadavky na kvalitu a identifikaci spermatu a inseminačních dávek****1. Požadavky na kvalitu:**

Čerstvé sperma	a) neobsahuje původce nebezpečných nákaz a nemocí, v intervalu 6 měsíců je laboratorně vyšetřováno na přítomnost patogenních mikroorganismů (včetně patogenních plísní), b) neobsahuje přímiseniny ani shluky spermií, c) má bílou barvu s odstínem šedým až krémovým (dovoleno je žlutavé zabarvení) a ostatní charakteristické vlastnosti (pach a zrnitost), d) hustota nemá být nižší než 700 000 spermií v 1 mm ³ , e) aktivita spermií je nejméně 70 %, f) obsahuje nejméně 80 % morfologicky normálních spermií a nejvýše 10 % primárních změn.
krátkodobě uchovávané sperma	a) vyhovuje ustanovením pro čerstvé sperma a po zředění a konzervování b) neobsahuje patogenní mikroorganismy, včetně patogenních plísní, c) aktivita spermií před použitím je nejméně 50 %, d) v jedné inseminační dávce je nejméně 10×10^6 aktivních spermií; u býků zlepšovatelů je možno tento počet snížit za předpokladu dobrého zabřezávání
dlouhodobě uchovávané sperma	a) po zředění a konzervování vyhovuje požadavkům podle 1.2. písm. a), b) a d), b) aktivita spermií po rozmrazení je nejméně 30 %.

2. Požadavky na identifikaci:

2.1. Obal spermatu musí být vždy zřetelně označen značkou a číslem státního registru plemenného býka.

2.2. Označení pejet: Pejeta se zmrazeným spermatem je značena (směrem od zavařeného konce):

kód plemene	značka státního registru	číslo státního registru	datum odběru spermatu	kód inseminační stanice (kód Evropské unie, případně kód národní)	sérologický status dárce vzhledem k IBR/ IPV
-------------	--------------------------	-------------------------	-----------------------	---	--

Poznámka:

Pokud je uváděn národní kód inseminační stanice, uvádí se za ním ISO kód země

Status býka k IBR/IPV se značí písmeny IP v případě, že býk je IBR pozitivní, je-li býk negativní, zůstanou dvě místa volná.

2.3. Označení pelet:

kelímek	1. na vnějším obvodu	a) značka a číslo státního registru býka b) datum odběru
	2. dovnitř se vkládá štítek, který obsahuje:	a) číslo státního registru býka b) datum odběru c) počet pelet d) aktivita po rozmrazení
kovové pouzdro	na boční straně	a) značka a číslo státního registru býka b) datum odběru

C.

Technické vybavení inseminační stanice býků

účel	technické vybavení
odběr spermatu	připouštědlo (v místnosti nebo venku), fantom, termostat, kompletní umělé vagíny, včetně sběračů a tepelné izolace, další pomůcky a prostředky pro odběr spermatu zejména sterilní vazelína, jednorázové rukavice, teploměr, desinfekční prostředky
hodnocení spermatu	předvážky, fotometr, mikroskop s fázovým kontrastem a výhřevným stolem, vodní lázeň, termostat, mikroskop se zvětšením 1 : 1000 až 1500, poloautomatické pipety 25 µl, 50 µl, 100 µl, Bürkerova počítací komůrka, melanžéry na červené a bílé krvinky, tenkostěnné zkumavky, barvicí kyvety, automatický dávkovač po 10 ml, imerzní olej, diferenciální barviva, potřebné laboratorní sklo
zpracování spermatu	termostat, oscilační stůl, chladnice nebo chladicí vitrína, zařízení na plnění, zatavování a značení pejet, rampy, širokohrdlém kontejnery s termočlánkem nebo automatickým zmrazovačem, teploměry, ředidla, antibiotika a pejety
uložení spermatu	zásobník s rozvody tekutého dusíku, provozní kontejnery, zásobní kontejnery s kanystry pro uložení pejet nebo pelet, transportní kontejnery, kelímky, polystyrénové nádoby na tekutý dusík, rukavice, pomůcky a ochranný štít pro manipulaci s tekutým dusíkem
dezinfekce a sterilizace	horkovzdušný sterilizátor, autokláv, desinfekční prostředky, zdroj teplé vody, destilovaná voda a redestilovaná voda

D.

Druh a obsah evidencí vedených na inseminační stanici býků a způsob jejich předávání osobě pověřené vedením ústřední evidence

Osoba oprávněná k provozování inseminační stanice vede písemně nebo pomocí elektronických medií:

druh evidence	obsah:
stájová evidence plemenného býka	a) číslo ušní známky, b) číslo státního registru plemenného býka c) datum narození
evidence o ustájených býcích	o příjmu býka na stanici, jeho přesunu případně úhynu
záznam o odběru býků	a) množství odebraného ejakulátu, b) kvalita odebraného ejakulátu, c) stupeň ředění, d) předpokládaná výroba inseminačních dávek
denní záznam o výrobě inseminačních dávek	
záznam o morfologickém vyšetření spermatu	zejména výskyt abnormálních spermií
záznamy o zásobách a uložení inseminačních dávek	
expediční list	záznamy o prodeji nebo přesunu inseminačních dávek

E.**Technologické a hygienické postupy při inseminaci a skladování inseminačních dávek**

1. Před inseminací plemence provede osoba oprávněná nebo chovatel (§ 17 zákona) reprodukční anamnézu, a to zejména :

- 1.1. po posouzení záznamů v průvodním dokladu plemence zhodnotí dobu po jejím otelení do ohlášení říje, případně dobu od poslední inseminace,
- 1.2. z inseminace vyloučí plemence s nefyziologickým výtokem z pohlavních orgánů, s příznaky nákazy nebo jiného onemocnění, plemence mimo říji a plemence neoznačené a přihlíží k hmotnosti jalovice a době po otelení krávy,

2. Plemence se inseminují pokud vykazují příznaky říje, nejlépe ve druhé polovině říje. Trvají-li příznaky říje druhý den po inseminaci, může hlásit chovatel plemenci k reinseminaci. Při reinseminaci po dobu 16 dnů od poslední inseminace musí být použito sperma stejného býka..

3. Před inseminací je dodržován technologický postup přípravy inseminační dávky v

pejetě	pejeta se rozmrazuje ve vodní lázni o teplotě asi 35 °C s vatovou zátkou dole, s doporučenou dobou rozmrazování 7 vteřin u 0,25 ml pejety a 15 vteřin u 0,5 ml pejety; po rozmrazení a osušení se pejeta zasune do inseminační aparatury tak, že je vatová zátko dole, horní konec pejety se odstříhne a po nasazení krycí pipety se provede zkouška těsnosti, přičemž se dbá, aby nedocházelo k tepelným šokům,
v peletě	peleta se samovolně rozmrazuje v samostatné ampulí s citronanem sodným a postupně se nasává inseminační pipetou frakce bez spermií, malé množství vzduchu a frakce bohatá na spermie

4. Při inseminaci postupuje osoba oprávněná k provádění inseminace nebo chovatel tak, že dbá o hygienu a dodržuje postup vyšetření a vlastní inseminace plemenic, výsledek inseminace zjišťuje nejpozději do konce 3. kalendářního měsíce po měsíci poslední inseminace (neplatí pro masná plemena a plemence bez tržní produkce mléka).

5. Inseminační dávky má oprávněná osoba nebo chovatel uloženy v transportním kontejneru. Jeho desinfekce se provádí jednou za 4 měsíce, v případě potřeby častěji. O provedené desinfekci se vedou záznamy.

F.**Technické vybavení pro provádění inseminace**

kompletní inseminační brašna	kteřá obsahuje účinné desinfekční prostředky, desinfekční mýdlo, teploměr, rukavice jednorázové, vata buničitá, pinzety, kovové inseminační aparatury krycí pipety, v případě používání pelet i skleněné pipety, tlačky a peany,
termobox na rozmrazování inseminačních dávek, případně termoláhve,	
zdroj teplé vody,	
transportní kontejner s vnitřním vybavením	
vybavení pro sterilizaci ^{*)}	
chemikálie na dezinfekci kontejnerů ^{**)}	

Poznámky:

*) V případě sterilizace servisním způsobem je k dispozici doklad o jejím provedení.

**) V případě desinfekce servisním způsobem je k dispozici doklad o jejím provedení.

G.**Obsah a způsob vedení záznamů o inseminaci a jejich předávání osobě pověřené k vedení ústřední evidence**

1. Pro každou plemenci je vystaven průvodní list skotu, ve kterém chovatelé a oprávněné osoby vedou záznamy o inseminaci a předávají je osobě pověřené vedením ústřední evidence.

2. Osoba oprávněná k provádění inseminace předává chovateli s vyplněným průvodním listem skotu též pejety použitých inseminačních dávek.

3. Osoba oprávněná k provádění inseminace vede „inseminační výkaz“, písemnou formou nebo pomocí elektronických médií a předává jej jako vstupní doklad osobě pověřené vedením ústřední evidence.

4. Závazné termíny a způsob předávání dokladů, včetně jejich oprav, stanoví osoba pověřená vedením ústřední evidence, která zpracovává, vyhodnocuje a zveřejňuje výsledky inseminace.

ČÁST II. PLEMENITBA KONÍ

A.

Postupy získávání, posuzování a zpracování spermatu,
uchovávání a výdeje inseminačních dávek

1. Odběr spermatu

- 1.1. Odběr spermatu se provádí při vzeskoku hřebce na fantom nebo na klisnu pomocí umělé vagíny různého typu, přičemž se získává celý ejakulát nebo jeho frakce.
- 1.2. Odběr spermatu se provádí způsobem, který v nejvyšší míře zamezuje možnosti mikrobiální kontaminace odebraného spermatu.
- 1.3. Všechny pomůcky, které jsou v přímém kontaktu se spermatem, musí být sterilní, vnitřní vložky umělých vagín musí být sterilizovány v autoklávu nebo zhotoveny z materiálu pro jednorázové použití.

2. Hodnocení spermatu

Hodnocení spermatu se provádí u každého ejakulátu nebo jeho frakce.

Hodnotí se:	způsob hodnocení:
aktivita spermií	mikroskopicky subjektivním odhadem při zvětšení 1 : 200 až 300 a teplotě 38 až 40 °C, vyjadřuje se procentem pohyblivých spermií
hustota spermatu	fotokolorimetricky nebo počítáním v Bürkerově komůrce, vyjadřuje se počtem spermií v 1 mm ³ spermatu
množství spermatu	měřením objemu v odměrném válci v ml nebo vážením a přepočtem na cm ³
výskyt abnormálních spermií	nejméně každých 30 dní vyhodnocením obarveného preparátu
mikrobiologický obraz	kvalitativní a kvantitativní mikrobiologické vyšetření odebraného nativního spermatu, před zařazením do inseminace a nejméně jednou za 6 měsíců

3. Zpracování spermatu

- 3.1. Zpracování spermatu se provádí způsobem vylučujícím jeho dodatečnou mikrobiální kontaminaci a poškození. Sperma před zpracováním splňuje kvalitativní ukazatele:

sperma pro krátkodobou konzervaci	a) obsahuje nejméně 50 % aktivních spermií, b) hustota je nejméně 100 000 spermií v 1 mm ³ , c) objem je nejméně 10 cm ³ , d) obsahuje 60 % morfologicky normálních spermií při posledním hodnocení, e) neobsahuje patogenní mikroorganismy a plísň.
sperma pro dlouhodobou konzervaci	a) obsahuje nejméně 70 % aktivních spermií, b) hustota je nejméně 120 000 spermií v 1 mm ³ , c) objem je nejméně 10 cm ³ , d) obsahuje nejméně 70 % morfologicky normálních spermií při posledním hodnocení, e) neobsahuje patogenní mikroorganismy a plísň.

3.2. Způsob ředění a konzervace:

krátkodobě konzervované sperma	zdravotně nezávadným ředidlem s přídavkem antibiotik technologickým postupem podle pokynů výrobce použitého ředidla.
dlouhodobě konzervované sperma	zdravotně nezávadným ředidlem s přídavkem kryoprotektiv a antibiotik technologickým postupem podle pokynů výrobce použitého ředidla; zředěné sperma rozdělené do inseminačních dávek se zmrazuje v programovatelném zmrazovači nebo v jiném zařízení zajišťujícím kontrolovaný a standardní průběh poklesu teploty zmrazovaného spermatu

Poznámka:

Způsob zpracování spermatu do pejet znemožňuje dodatečnou kontaminaci spermatu během jeho uchovávání.

4. Výdej a přeprava inseminačních dávek

- 4.1. Inseminační dávky krátkodobě konzervovaného spermatu se vydávají a přepravují ve speciálních přepravnících, které zajišťují udržení požadované teploty po dobu přepravy.
- 4.2. Inseminační dávky dlouhodobě konzervovaného spermatu se uchovávají ponořené v tekutém dusíku v kontejnerech, které jsou před každým novým naplněním dusíkem náležitě dezinfikovány.

B.**Požadavky na kvalitu a identifikaci inseminačních dávek****1. Požadavky na kvalitu**

Inseminační dávka krátkodobě konzervovaného spermatu	a) obsahuje nejméně 50 % aktivních spermií po ředění, b) obsahuje nejméně 300×10^6 aktivních spermií, c) obsahuje nejméně 10 cm^3 ředěného ejakulátu d) neobsahuje patogenní mikroorganismy a plísňe
Inseminační dávka dlouhodobě konzervovaného spermatu	a) obsahuje po rozmrazení nejméně 30 % aktivních spermií, b) obsahuje po rozmrazení nejméně 150×10^6 aktivních spermií, c) neobsahuje patogenní mikroorganismy a plísňe, .

2. Požadavky na identifikaci

- 2.1. Během hodnocení a zpracování spermatu je obal obsahující sperma označen jménem hřebce, od kterého bylo sperma odebráno.
- 2.2. Obal inseminační dávky krátkodobě i dlouhodobě konzervovaného spermatu je zřetelně označen:
- jménem a číslem státního registru hřebce,
 - označením laboratoře, která sperma zpracovala,
 - datem odběru spermatu.

C.**Technické vybavení inseminační stanice hřebců, reprodukčního centra a odběrového místa****1. Vybavení inseminační stanice hřebců**

Části inseminační stanice	fyzicky oddělené prostory	technické vybavení:
provoz hřebců	1. stáj pro ustájení hřebců s možností odděleného ustájení nemocných hřebců, 2. místnost pro odběr spermatu, 3. laboratoř pro hodnocení a zpracování spermatu, 4. místnost pro mytí, desinfekci a sterilizaci pomůcek a expedici krátkodobě konzervovaného spermatu, 5. místnost pro skladování a výdej dlouhodobě konzervovaného spermatu	jeden nebo více fantomů na odběr spermatu, kompletní umělé vagíny, přístroj na vodní vysokotlaké čištění, předvážky, fotokolorimetr, Bürkerova komůrka, mikroskop vyhřívaný s fázovým kontrastem, mikroskop se zvětšením 1 : 1000 až 1500, vodní lázeň, centrifuga, chladnička, oscilační stolek, přístroj na popisování pejet, horkovzdušný sterilizátor, autokláv, zařízení na mytí skla a pomůcek teplou vodou, automatický programovatelný zmrazovač, temoboxy pro přepravu krátkodobě konzervovaného spermatu, kontejnery na uchování zmrazeného spermatu, kontejnery na uchování zásoby kapalného dusíku
provoz klisen	1. místnost pro provedení inseminace klisen, 2. místnost pro přípravu inseminační dávky a pro mytí, desinfekci a sterilizaci 3. stáj pro ustájení klisen, jsou-li součástí inseminační stanice	klec na fixaci klisny, sonograf, přístroj na vodní vysokotlaké čištění, zařízení na mytí skla a pomůcek, zdroj teplé vody

2. Vybavení reprodukčního centra koní

Části reprodukčního centra	fyzicky oddělené prostory	přístroje a pomůcky
provoz hřebců a klisen	1. stáj pro ustájení hřebců s možností odděleného ustájení nemocných hřebců, 2. stáj pro ustájení klisen, je-li součástí reprodukčního centra, 3. místnost pro odběr spermatu a inseminaci klisen, popřípadě venkovní připouštědlo, 4. laboratoř pro hodnocení a zpracování spermatu, 5. místnost pro mytí, desinfekci a sterilizaci pomůcek a expedici krátkodobě konzervovaného spermatu, 6. místnost pro přípravu inseminační dávky a pro mytí, desinfekci a sterilizaci pomůcek	jeden nebo více fantomů na odběr spermatu, umělé kompletní vagíny předvážky, fotokolorimetr, Bürkerova komůrka, mikroskop vyhřívaný s fázovým kontrastem, vodní lázeň, chladnička, oscilační stolek, horkovzdušný sterilizátor, autokláv, zařízení na mytí skla a pomůcek teplou vodou, termoboxy pro přepravu krátkodobě konzervovaného spermatu,

3. Vybavení odběrového místa

- 3.1. prostory pro odběr spermatu
- 3.2. zdroj teplé vody.

D.**Druh a obsah evidencí vedených na inseminační stanici a v reprodukčních centrech**

Druh evidence:	obsah:
1. záznam o odběru spermatu	a) číslo státního registru a jméno hřebce, b) datum odběru spermatu a jeho hodnocení, c) počet inseminačních dávek, d) způsob konzervace
2. záznam o výdeji inseminačních dávek	a) jméno, název odběratele, b) datum výdeje, c) číslo státního registru a jméno hřebce d) datum odběru spermatu, e) počet vydaných inseminačních dávek
3. záznam o plemeníkovi	a) identifikační údaje plemeníka b) potvrzení o původu c) všechny záznamy veterinárního dozoru d) připouštěcí rejstřík hřebce používaného k inseminaci, který vydává osoba pověřená vedením ústřední evidence prostřednictvím uznaného chovatelského sdružení.

Připouštěcí rejstřík hřebce obsahuje 4 průpisové připouštěcí lístky se stejným registračním číslem

Připouštěcí lístky	obsah
první a druhý připouštěcí lístek	a) jméno, identifikační číslo, plemeno, otec a matka, barva a slovní popis zapuštěné klisny, b) jméno, příjmení, název, adresa majitele klisny, c) typ zapuštění (inseminace krátkodobě konzervovaným spermatem, inseminace dlouhodobě konzervovaným spermatem, přirozená plemenitba, embryotransfer), d) jméno a číslo státního registru hřebce, kterým byla klisna zapuštěna, e) označení, ve které plemenné knize je hřebec zapsán, f) datum zapuštění
třetí a čtvrtý připouštěcí lístek - hlášení o narození hříběte	obsahují údaje uvedené na prvních dvou připouštěcích lístcích a dále : a) datum narození hříběte, b) pohlaví hříběte, c) údaje o narozeném hříběti (živé, mrtvé, dvojčata), d) grafický popis hříběte (pouze na posledním lístku), e) údaje o reprodukčním cyklu klisny (zmetání, vstřebání plodu, jalová po zapuštění),

Krátkodobě konzervovaná inseminační dávka je při výdeji doprovázena průvodní kartou, která obsahuje údaje, uvedené v záznamu o výdeji inseminačních dávek.

E.

Technologické a hygienické postupy při inseminaci a skladování inseminačních dávek

1. Inseminace klisen je prováděna způsobem omezujícím v nejvyšší možné míře možnost infekce pohlavních orgánů klisny a přenos nakažlivých chorob.
2. Všechny pomůcky, které přijdou do styku se spermatem, musí být sterilní.
3. Před inseminací je důkladně omyta vulva klisny.
4. Inseminace se provádí vaginálním způsobem. Doba inseminace se určuje zejména podle palpačního a sonografického posouzení folikulu na vaječníku, viskozity cervikálního hlenu nebo vnějších příznaků říje. Klisny se zjevnými příznaky onemocnění pohlavních orgánů se z inseminace vyloučí.
5. K inseminaci se používají inseminační dávky spermatu splňující podmínky podle bodu B.

F.

Technické vybavení pro provádění inseminace klisen

kompletní inseminační brašna	účinné desinfekční prostředky, desinfekční mýdlo, teploměr, rukavice jednorázové, vata buničitá, pinzety, inseminační katetry
transportní kontejner	
zdroj teplé vody	

G.

Obsah a způsob vedení záznamů o inseminaci, jejich předávání osobě pověřené vedením ústřední evidence

1. Oprávněná osoba nebo chovatel provádějící inseminaci obdrží prostřednictvím uznaného chovatelského sdružení od osoby pověřené vedením ústřední evidence připouštěcí rejstřík (bod D).

2. Oprávněná osoba nebo chovatel provádějící inseminaci zaznamenává údaje o inseminaci a inseminované plemenici:

Způsob inseminace	způsob vedení záznamů
Při inseminaci dlouhodobě konzervovaným spermatem	do připouštěcího rejstříku a chovateli klisny vystaví příslušné 2 připouštěcí lístky
Při inseminaci krátkodobě konzervovaným spermatem	do průvodní karty inseminační dávky a chovatel klisny jí vyplněnou zasílá obratem osobě oprávněné k provozování inseminační stanice nebo reprodukčního centra koní, která zaznamená údaje do připouštěcích lístků a vystaví chovateli klisny příslušné 2 připouštěcí lístky

3. Údaje do připouštěcího rejstříku, případně do průvodní karty inseminační dávky, jsou zaznamenány na základě potvrzení o původu nebo průkazu koně. U klisny neregistrované v ústřední evidenci (§ 34 odst. 5 zákona) je uveden její majitel a všechny další známé údaje o klisně.

4. Oprávněná osoba nebo chovatel provádějící inseminaci předává zpět vyplněný připouštěcí rejstřík prostřednictvím uznaného chovatelského sdružení osobě pověřené vedením ústřední evidence do konce kalendářního roku.

5. Pro vedení záznamů o inseminaci plemene klusák platí ustanovení části H. odst. 5.

H.

Rozsah záznamů o přirozené plemenitbě a způsob jejich předávání osobě pověřené k vedení ústřední evidence

1. Chovatel zajišťující přirozenou plemenitbu zaznamenává po každém připuštění předepsané údaje podle části D do připouštěcího rejstříku, který obdrží prostřednictvím uznaného chovatelského sdružení od osoby pověřené vedením ústřední evidence a vystaví majiteli klisny připouštěcí lístky.

3. Údaje jsou do připouštěcího rejstříku zaznamenávány na základě potvrzení o původu nebo průkazu koně. U klisny neregistrované v ústřední evidenci (§ 34 odst. 5 zákona) se uvede nejméně její majitel a všechny další známé údaje o klisně.

4. Připouštěcí rejstřík je do konce kalendářního roku vrácen prostřednictvím uznaného chovatelského sdružení osobě pověřené vedením ústřední evidence.

5. Připouštěcí rejstřík u anglického plnokrevníka a klusáka sestává z 3 průpisových připouštěcích lístků se stejným registračním číslem, které obsahují:

- a) název a adresu osoby pověřené vedením ústřední evidence
- b) název stanice hřebců
- c) číslo lístku s označením „pro plnokrevný chov“
- d) jméno klisny
- e) rok narození klisny
- f) základní barvu klisny
- g) číslo průkazu totožnosti klisny
- h) jméno a adresu majitele klisny
- i) jméno hřebce, kterým byla klisna připuštěna
- j) data připuštění (první a poslední skok v každé řiji)
- k) potvrzení držitele hřebce o tom, že byla provedena kontrola totožnosti klisny podle průkazu totožnosti a že klisna byla připuštěna přirozenou plemenitbou
- l) datum vystavení lístku
- m) podpis držitele hřebce

6. První připouštěcí lístek zůstává v připouštěcím rejstříku a je zaslán osobě pověřené vedením ústřední evidence prostřednictvím uznaného chovatelského sdružení do 14 dnů po skončení připouštěcí sezóny.

7. Druhý lístek je určen pro držitele hřebce.

8. Třetí lístek je určen pro majitele klisny a slouží jako hlášení chovatele o výsledku připuštění a obsahuje vedle údajů uvedených v bodě a) až m):

- a) údaje o výsledku připuštění, datum narození, pohlaví a barvu hříbete,
- b) datum a podpis majitele klisny

9. Tento lístek zasílá chovatel prostřednictvím uznaného chovatelského sdružení osobě pověřené vedením ústřední evidence do 3 týdnů po ohřebení klisny (u klisen, které nemají živé hříbě nejpozději do 31. 8. v roce následujícím po připuštění)

Část III. PLEMENITBA PRASAT

A.

Postupy získávání, posuzování a zpracování spermatu,
uchování a výdeje inseminačních dávek kanců

1. Odběr spermatu

- 1.1. Odběr spermatu se provádí na inseminačních stanicích po vzeskoku kance na fantom, na odběrových místech na fantom nebo na prasnici v říji, a při ejakulaci vyvolané umělou vagínou, temperovanou na tělesnou teplotu, manuální metodou bez umělé vagíny fixací penisu.
- 1.2. Před odběrem spermatu se u kance očistí vyústění předkožky a jejího okolí nasucho nebo vodou s následným osušením.
- 1.3. Sperma se zachytává do opakovaně nebo jednorázově používaných, nespermicidních jímačů a lze jej v průběhu odběru zbavit želatinózní frakce filtrací přes dvojíto sterilizovanou gázu, převlečenou přes ústí jímače. Opakovaně používané jímače spermatu, zpravidla skleněné, a umělé vagíny jsou před dalším použitím umyty a sterilizovány.

2. Hodnocení spermatu

Hodnotí se	způsob hodnocení
barva, pach, konzistence a obsah cizích přímísenin	smyslovým posouzením
objem	odměřením v kalibrované nádobě (v ml) nebo zvážením (v g)
koncentrace spermií	fotometrem nebo počítací komůrkou na krvinky
aktivita spermií	mikroskopicky subjektivním odhadem procenta spermií s přímočarým pohybem dopředu za hlavičkou, při tělesné teplotě vzorku a při zvětšení 1 : 200 – 300
výskyt abnormálních spermií	mikroskopicky na obarveném nátěru, nejméně jednou měsíčně (v procentech)
přežitelnost spermií	kontrolou aktivity spermií v průběhu doby použitelnosti ředěného konzervovaného spermatu
mikrobiologický obraz	vyšetření spermatu nejméně jednou za půl roku

3. Zpracování spermatu

Sperma pro dlouhodobou konzervaci:	a) konzervuje se zmrazováním v parách tekutého dusíku, b) ke spermatu se přidávají antibiotika v účinné koncentraci, c) zmrazené sperma se uchovává v peletách a vydává v tubetách nebo se zmrazuje přímo v obalu, zpravidla v pejetách, ve kterých se rovněž uchovává a expeduje. d) zmrazené sperma v obalech se uchovává ve speciálních kontejnerech, dlouhodobě ponořené v tekutém dusíku, jehož hladina se kontroluje a doplňuje podle intenzity odparu, e) přežitelnost spermií se zjišťuje před výdejem k inseminaci, bezprostředně po rozmrazení
------------------------------------	---

Sperma pro krátkou dobu použití:	a) používají se speciální ředidla pro kančí sperma, ředění spermatu se provádí podle návodu, přiloženého k ředidlu výrobcem, b) ředidlo a použité pomůcky pro ředění mají teplotu shodnou s teplotou spermatu $\pm 1^{\circ}\text{C}$, c) ředidlo je vždy přiléváno do spermatu, d) stupeň ředění spermatu se řídí zachováním limitního počtu biologicky aktivních spermií v jedné inseminační dávce, e) ke spermatu se přidávají antibiotika v účinné koncentraci, f) obsah biologicky aktivních spermií v čerstvém nativním spermatu se stanoví znásobením celkového počtu spermií aktivitou a odečtením morfologicky abnormálních spermií z posledního vyšetření od výsledku násobku, g) po naředění se kontroluje aktivita spermií, h) z každého odebraného spermatu naředěného pro krátkodobou konzervaci se ponechá kontrolní vzorek o objemu cca 20 ml pro sledování přežitelnosti spermií, i) naředěné sperma pro krátkodobou konzervaci se dávákuje do nespemricidních jednorázových nádob pro více inseminačních dávek, nebo sáčků, flakónů a tubet pro objem jedné inseminační dávky, j) naředěné sperma se skladuje v tekutém stavu při teplotě $16 \pm 2^{\circ}\text{C}$ v chladničkách a termoboxech k tomuto účelu upravených nebo vyrobených, k) postupný pokles teploty spermatu až k teplotě uchování se ohybuje 3 až 4 $^{\circ}\text{C}$ za hodinu, l) přežitelnost spermií z každého ejakulátu v kontrolním vzorku ředěného spermatu hodnotí v intervalech násobku 24 hodin, podle deklarované konzervační schopnosti použitého ředidla; přičemž přežitelnost spermií nesmí klesnout pod 50 % za 24 hodin uchování
----------------------------------	--

4. Uchovávání a výdej inseminačních dávek

Inseminační dávky se vydávají pro přepravu ve speciálních k tomu určených termoboxech, které zabezpečují ochranu dávek proti teplotě vnějšího prostředí po celou dobu přepravy až do převzetí dávek odběratelem, v případě zmrazeného spermatu výlučně v kontejnerech s tekutým dusíkem.

B.

Požadavky na kvalitu a identifikaci spermatu a inseminačních dávek

1. Požadavky na kvalitu:

čerstvé sperma po odběru	a) mléčná až šedobílá barva a ostatní charakteristické vlastnosti spermatu (konzistence, bez zápachu), b) objem je nejméně 100 ml; u mladých kanců do věku 12 měsíců a u plemene duroc do 18 měsíců nejméně 80 ml, c) hustota je nejméně 150 000 spermií v mm^3, d) obsahuje nejméně 70 % aktivních spermií, e) obsahuje nejméně 75 % morfologicky normálních spermií, f) neobsahuje patogenní mikroorganismy ani masivní nález nepatogenních mikroorganismů, g) neobsahuje cizí přímíseniny
krátkodobě konzervované sperma	a) obsahuje nejméně $1,5 \times 10^9$ aktivních spermií v jedné inseminační dávce; b) objem jedné inseminační dávky je nejméně 80 ml, c) neobsahuje patogenní mikroorganismy,
dlouhodobě konzervované sperma	a) aktivita spermií po rozmrazení je nejméně 30 % b) obsahuje po rozmrazení nejméně $2,5 \times 10^9$ aktivních spermií v jedné inseminační dávce, c) neobsahuje patogenní mikroorganismy,

2. Požadavky na identifikaci:

2.1. Obaly spermatu při odběru a po celou dobu jeho zpracování jsou označeny registrem kance.

2.2. Vzorek pro laboratorní kontrolu přežitelnosti spermií na inseminační stanici (kontrolní vzorek) je označen registrem kance a datem odběru spermatu.

2.3. Inseminační dávky jsou označeny registrem kance a datem odběru spermatu, u velkoobjemových obalů současně počtem inseminačních dávek.

C.

Technické vybavení inseminační stanice prasat a odběrového místa

1. Vybavení inseminační stanice pro získávání spermatu a produkci inseminačních dávek k výdeji mimo hospodářství

Účel (prostory provozně odděleny)	technické vybavení:
provozně administrativní prostory	pro zaměstnance inseminační stanice, nezbytnou administrativu a pro veterinárního lékaře, obsahující též sklad pro laboratorní materiál, léčiva a jiné pomůcky pro provoz inseminační stanice a oddělené od provozní části stanice,
objekty pro ustájení kanců	individuálními volnými kotce, které mají podlahu s protiskluzovou úpravou, snadno omyvatelnou a desinfikovatelnou, jsou zajištěny před stykem plemenných kanců s jinými druhy a kategoriemi zvířat; ve stáji kanců nejsou chována jiná zvířata.
místnosti pro odběr spermatu	omyvatelnou a desinfikovatelnou pevnou podlahou s protiskluzovou úpravou a omyvatelnými stěnami, fantomem nebo více fantomy, které jsou umístěny samostatně v odběrových hrazených koticích s únikovým prostorem pro obsluhující zaměstnance, uzavíratelnými mycími a čekacími boxy,
laboratoř	omyvatelnou a desinfikovatelnou pevnou podlahou s protiskluzovou úpravou a omyvatelnými stěnami, zdrojem teplé vody, zařízením pro temperování laboratoře na provozní teplotu, sterilizovanými, nespermicidními manipulačními pomůckami pro zpracování spermatu, ostatními pomůckami desinfikovanými, mikroskopem s vyhřívacím stolem nebo vyhřívací destičkou, předehřívacím stolem na sklo používané k mikroskopickému hodnocení, zařízením pro hodnocení koncentrace spermií, vodní lázní nebo topným místem s regulací teploty, zařízením ke sterilizaci, případně dalšími přístroji a zařízeními podle používané technologie zpracování spermatu a výroby inseminačních dávek, v případě používání dlouhodobě konzervovaného spermatu kryokonzervací zvláštní místností ke skladování, dobře větratelnou s omyvatelnou a desinfikovatelnou podlahou, ve které jsou umístěny kontejnery se zmrazenými inseminačními dávkami a kontejnery s pohotovostní zásobou kapalného dusíku,
prostory k uchovávání inseminačních dávek	chladnička, chladnička s regulací teploty pro uchovávání spermatu
prostory pro výdej inseminačních dávek	podávací okénko nebo jiné zařízení pro předávání inseminačních dávek
prostory k mytí, desinfekci a skladování dopravních obalů	manipulační stůl s omyvatelnou deskou, úložnými prostory pro desinfekční prostředky a pro uskladnění přepravních obalů, pokud jsou používány

2. Inseminační stanice pro produkci čerstvého a krátkodobě konzervovaného spermatu používaného k inseminaci plemenic v rámci jednoho hospodářství

Účel (prostory provozně odděleny)	Technické vybavení:
prostory, umožňující práci veterinárního lékaře, hygienický a bezpečný odběr spermatu a skladování materiálu,	není specifikováno
objekty pro ustájení kanců	Individuální volné kotce, které mají podlahu s protiskluzovou úpravou, snadno omyvatelnou a desinfikovatelnou, jsou zajištěny před stykem plemenných kanců s jinými druhy a kategoriemi zvířat
pro ředění spermatu a přípravu inseminačních dávek a jejich výdej pro inseminaci plemenic	zařízením pro temperování laboratoře na provozní teplotu, sterilizovanými, nespermicidními manipulačními pomůckami pro zpracování spermatu, ostatními pomůckami desinfikovanými, zařízením ke sterilizaci pomůcek, případně dalšími přístroji a zařízeními podle používané technologie zpracování spermatu a výroby inseminačních dávek, chladnička s regulací teploty pro uchovávání spermatu

3. Podmínky, které musí být zajištěny pro odběr spermatu kance na odběrovém místě

3.1. základní zooveterinární podmínky odběru spermatu

3.2. odběr vzorků pro vyšetření čerstvého spermatu

3.3. předředění odebraného spermatu

3.4. přeprava a výdej spermatu na inseminační stanici k rozboru a zpracování inseminačních dávek

3.5. kopie potvrzení o původu dárce spermatu, záznam o odběru, označenými obaly na kontrolní vzorky a sperma

D.

Druh a obsah evidencí vedených na inseminační stanici

Druh evidence:	obsah evidence:
1. stájová evidence kance	a) ušní číslo kance, b) číslo státního registru kance, c) datum narození kance
2. evidenční karta kance	a) identifikační údaje kance, b) potvrzení o původu, c) všechny záznamy veterinárního dozoru, d) ostatní doklady týkající se kance
3. záznam o odběru spermatu	všechny údaje o hodnoceném spermatu včetně jeho zpracování a kontroly přežitelnosti spermií v chronologickém sledu
4. záznam o výdeji inseminačních dávek	a) jméno, název odběratele, b) datum výdeje, c) datum odběru spermatu, d) číslo státního registru a linie kanců, e) počet inseminačních dávek

E.**Technologické a hygienické postupy při inseminaci a skladování inseminačních dávek**

1. Inseminační dávky jsou dopravovány v tepelně izolovaných přepravních nádobách vyhovujících technologii konzervace spermatu.
2. Inseminace se provádí ve stájích prasnic v individuálních nebo skupinových kotcích na základě sledování nástupu říje.
3. Vyhledávání říjících se plemenic se provádí za pomoci kance působícího v přirozené plemenitbě. V chovu bez kance provádí vyhledávání říje osoba, která provádí inseminaci dotykovým testem nebo s použitím kančího feromonu.

F.**Technické vybavení pro provádění inseminace prasnic**

technické vybavení	
místnost pro uložení inseminačních dávek a pomůcek	chladnička s termostatem, který umožňuje udržovat vnitřní teplotu 16 ± 2 °C, nekouřové vytápění, zdroj vody, pracovní stůl a skřín pro ukládání ochranných pracovních prostředků a pomůcek
pomůcky pro inseminaci	zavaděče, tepelně izolovaná brašna na přenášení inseminačních dávek a pomůcek do stáje prasnic, buničitá vata a bílá vazelína v tubě, barva pro označování zvířat

G.**Podmínky pro zabezpečení řádného a bezpečného provádění inseminace prasnic**

K zajištění inseminace chovatel zabezpečí

1. osobu, která vodí kance k vyhledávání říjících se plemenic; kanec může být též fixován dvěma pevnými zábranami v manipulační chodbě u kotce,
2. při inseminaci prasnic přítomnost kance, kterého fixuje v manipulační chodbě u kotce nebo přímo v kotci pevnými zábranami, odděleně od prasnice,
3. při inseminaci ve skupinových kotcích zabezpečí chovatel oddělení inseminované prasnice od ostatních zvířat, případně pomoc osoby, která oddělí ostatní prasnice v kotci.

H.**Druh a obsah evidencí o inseminaci prasnic, způsob jejich předávání osobě pověřené vedením ústřední evidence**

Chovatelé vedou:

druh evidence:	obsah evidence:
1. stájová evidence plemenice	a) ušní číslo, b) matriční nebo pořadové číslo, c) datum narození, d) datum posledního porodu plemenice,
2. evidenční karta plemenice	a) původové číslo zvířete b) matriční nebo pořadové číslo plemenice, c) datum narození, d) datum zapuštění, po kterém plemenice zabřezla, e) číslo státních registrů připouštěných plemeníků, f) počty všech a živě narozených selat

Osoba pověřená vedením ústřední evidence přejímá, zpracovává a vyhodnocuje údaje o inseminaci prasnic jen na základě žádosti chovatele, jemuž předává vyhodnocené údaje v dohodnutých termínech a za smluvních podmínek.

Část IV. PLEMENITBA OVCÍ A KOZ

A.

Postupy získávání, posuzování, a zpracování spermatu,
uchovávání a výdeje inseminačních dávek

1. Odběr spermatu

- 1.1. Odběr spermatu u beranů a kozlů se provádí po očištění plemeníka a omytí a osušení předkožky, pomocí umělé vagíny, vyjmuté z termostatu o teplotě 41 až 43 °C, s frekvencí odběru v době připouštěcí sezóny u starších beranů 4 a vícekrát týdně, u mladších 2 až 3 krát týdně, u kozlů starších jednoho roku 4 a vícekrát týdně, u mladších s nižší frekvencí podle kondice.
- 1.2. Po odběru je sběrač s čerstvým spermatem, označený značkou a číslem státního registru plemeníka, oddělen a předán do laboratoře k hodnocení kvality.
- 1.3. Vzorky k mikroskopickému posouzení jsou získávány sterilními pomůckami do 10 minut po odběru.

2. Hodnocení spermatu

Hodnocení spermatu se provádí posouzením jednotlivých vlastností spermatu podle charakteristických znaků a projevů metabolismu při pokojové teplotě 20 až 25 °C.

Hodnocení :	hodnotí se:	způsob hodnocení:
čerstvé sperma	zdravotní nezávadnost spermatu	nejméně jednou za půl roku veterinárním vyšetřením
	objem	měřením nebo vážením s přesností na 0,1 cm ³ (0,1 g)
	barva, konzistence, pach a obsah přímísenin	smyslovým posouzením
	hustota spermatu	fotometricky u každého ejakulátu (kontrolní propočty, případně kalibrace přístrojů se provádějí v Bürkerově komůrce)
	aktivita spermatu	mikroskopicky u každého ejakulátu při zvětšení 1: 200 až 300 a při teplotě 39 ± 1 °C, kdy se zjišťuje odhadem procentické zastoupení spermií pohybujících se vpřed za hlavičkou
	výskyt abnormálních spermií	mikroskopicky při zvětšení 1 : 1000 až 1500 a vyjadřuje se v %, u provozních beranů a kozlů nejméně jednou za měsíc
krátkodobě uchovávané sperma	aktivita spermatu*)	jako u čerstvého spermatu
	počet aktivních spermií v inseminační dávce	v 10 čtvercích v Bürkerově komůrce tak, že průměrný počet spermií ve čtverci se přepočte na velikost inseminační dávky a vynásobením počtu všech spermií procentem aktivity se zjistí počet aktivních spermií v inseminační dávce,
	přežitelnost	tepelným testem 1. u beraního spermatu tak, že 0,1 cm ³ ředěného spermatu ve zkumavce se vloží do vodní lázně o teplotě 45 ± 1 °C, za 30 minut se ke spermatu přidá 1 cm ³ citronanu sodného zahřátého na teplotu 39 ± 1 °C a aktivita se posoudí jako u čerstvého spermatu, 2. u kozlího spermatu tak, že 0,1 cm ³ ředěného spermatu se ve zkumavce s 1 cm ³ fyziologického roztoku NaCl inkubuje ve vodní lázni o teplotě 47,5 °C po dobu 10 minut a po této době se hodnotí aktivita jako u čerstvého spermatu

dlouhodobě uchovávané sperma**)	aktivita spermií***)	peleta beraního spermatu	vloží se do malé zkumavky předehřáté asi na 40 °C a ve vodní lázni se rozmrazí „na sucho“, poté se přidá 1,0 cm ³ citronanu sodného o teplotě 39 ± 1 °C a aktivita spermií se posuzuje jako u čerstvého spermatu,
		peleta kozlího spermatu	rozmrazí se v 1,0 cm ³ citronanu sodného o teplotě 39 ± 1 °C a aktivita spermií se posuzuje jako u čerstvého spermatu,
		pejeta	rozmrazí se ve vodní lázni o teplotě 39 ± 1 °C, její obsah se promíchá a vypustí do zkumavky s roztokem citronanu sodného a aktivita spermií se posuzuje jako u čerstvého spermatu,
	počet aktivních spermií		jako u krátkodobě uchovávaného spermatu
	přežitelnost rozmrazeného beraního spermatu		tepelným testem tak, že se peleta rozmrazí „na sucho“ ve zkumavce ve vodní lázni o teplotě 45 ± 1 °C po dobu 30 minut, poté se přidá k rozmrazené peletě 1,0 cm ³ roztoku citronanu sodného o teplotě 45 ± 1 °C a poté se aktivita hodnotí jako u čerstvého spermatu

Poznámky:

*) u každého naředěného ejakulátu se vzorky odebírají sterilně a vyšetřují se bezprostředně po přípravě

**) vzorky se odebírají sterilně a vyšetřují se bezprostředně po rozmrazení

***) u každého ejakulátu na pracovišti, kde bylo sperma zmrazeno a u každého ejakulátu před expedicí

3. Zpracování spermatu

- 3.1. Ke zpracování spermatu se používají ejakuláty, které odpovídají požadavkům uvedeným v bodě B.
- 3.2. Veškeré předměty přicházející do styku se spermatem musí být sterilní.
- 3.3. Produkty živočišného původu používané při ošetření spermatu jsou zdravotně nezávadné.
- 3.4. Sperma se ředí při laboratorní teplotě 20 až 25 °C, k ředění se používají pouze média, která po konzervaci uchovávají dobrou oplozovací schopnost spermatu a jeho zdravotní nezávadnost a ředí se technologickým postupem podle pokynů výrobce ředidla.
- 3.5. Do spermatu se přidávají antibiotika v účinné koncentraci

4. Uchovávání a ředění spermatu

Krátkodobě uchovávané sperma	beraní sperma	při teplotě 16 až 22 °C při ředění homogenizovaným mlékem
	kozlí sperma	při teplotě 1 až 3 °C při ředění žloutkocitronanovým ředidlem
Dlouhodobě uchovávané sperma	při teplotě -196 °C v tekutém dusíku, který nebyl použit pro jiné produkty živočišného původu	

5. Výdej inseminačních dávek

Inseminační dávky s krátkodobým použitím	vydávají se podle podmínek daných technologickým postupem;	
	ředěné beraní sperma	vydává se v termoboxu s takovým množstvím ledu, aby teplota byla v rozmezí 16 až 22 °C,
	ředěné kozlí sperma	vydává se v termoboxu s takovým množstvím ledu, aby teplota byla v rozmezí 1 až 3 °C
Zmrazené inseminační dávky	vydávají se v kontejnerech v tekutém dusíku, které jsou uvnitř uzpůsobeny použité technologii zmrazování v peletách nebo pejetách a náležitě desinfikovány před každým naplněním tekutým dusíkem, který nebyl použit pro jiné produkty živočišného původu, přičemž interval desinfekce je dán typem a používáním kontejneru	

B.**Požadavky na kvalitu a identifikaci spermatu a inseminačních dávek****1. Požadavky na kvalitu:**

čerstvé sperma	a) neobsahuje patogenní mikroorganismy (včetně patogenních plísní) a původce nebezpečných nákaz a nemocí, b) neobsahuje příměsiny ani shluky spermií, c) hustota je nejméně u beraního spermatu $2,5 \times 10^6$ spermií v 1 mm^3 a u kozlího spermatu $2,8 \times 10^6$ spermií v 1 mm^3 , d) aktivita spermií je nejméně u beraního spermatu 60 % a u kozlího spermatu, 70,0% e) morfologicky normálních spermií je u beraního spermatu nejméně 80 % a u kozlího spermatu, 85 %
krátkodobě uchovávané sperma	vyhovuje ustanovením pro čerstvé sperma a po ředění a konzervování: a) je aktivita spermií nejméně 60 %, b) v jedné inseminační dávce beraního spermatu je nejméně 100×10^6 aktivních spermií, u kozlího spermatu 50×10^6 aktivních spermií
dlouhodobě uchovávané sperma	vyhovuje požadavkům pro čerstvé sperma a po ředění a konzervování: a) je aktivita spermií po rozmrazení u beraního spermatu nejméně 25 % a u kozlího spermatu nejméně 30 % b) je v jedné inseminační dávce beraního spermatu nejméně 100×10^6 aktivních spermií, u kozlího spermatu 50×10^6 aktivních spermií

2. Požadavky na identifikaci:

Obal spermatu při odběru, zpracování, uchovávání a transportu je vždy zřetelně označen státním registrem pleménika.

C.**Technické vybavení inseminační stanice a odběrového místa ovcí a koz**

Část inseminační stanice	technické vybavení:
Prostory pro ustájení	plemenní berani jsou ustájeni v kotcích s plochou $3,5 \text{ m}^2$ na kus se stálým přívodem pitné vody do automatických napáječek a krmnými žlaby, kotce mají pevné, snadno čistitelné a desinfikovatelné podlahy plemenní kozli jsou ustájeni v individuálních kotcích s plochou nejméně $3,5 \text{ m}^2$ a s neprůhlednými bočními stěnami; kotce mají pevné, snadno čistitelné a desinfikovatelné podlahy
Prostory pro odběr spermatu	připouštědlo (v místnosti nebo venku), kompletní umělé vagíny, včetně sběračů a tepelné izolace, pomůcky a prostředky pro odběr spermatu (sterilní vazelína, jednorázové rukavice, teploměr, dezinfekční prostředky)
Laboratoř pro hodnocení a zpracování spermatu	mikroskop se zvětšením 1 : 1000 až 1500, mikroskopem s fázovým kontrastem, fotometr, termostat, Bürkerova počítací komůrka, termostat, chladnice nebo chladicí vitrína, zařízení na plnění, zatavování a značení pejet, rampy, širokohrdlé kontejnery s termočlánkem nebo automatickým zmrazovačem, teploměry, ředidla, antibiotika, pejety
Prostory pro dezinfekci a sterilizaci	horkovzdušný sterilizátor a desinfekční chemikálie, zdroj teplé vody*)
Prostory pro uložení inseminačních dávek	provozní kontejnery, zásobní kontejnery pro uložení pejet nebo pelet, transportní kontejnery, polystyrénové nádoby na tekutý dusík, rukavice, pomůcky a ochranný štít pro manipulaci s tekutým dusíkem

Vybavení odběrového místa

Odběrové místo splňuje podmínky ustájení a požadavky na technické vybavení, kterými lze zajistit hygienický odběr spermatu, jeho zpracování a uložení.

D.**Druh a obsah evidencí vedených na inseminační stanici**

druh evidence:	obsah evidence:
1. stájová evidence plemeníka	a) ušní číslo, b) číslo státního registru plemeníka, c) plemeno a datum narození plemeníka
2. evidenční karta plemeníka	a) identifikační údaje plemeníka, b) záznamy veterinárního dozoru, c) ostatní doklady týkající se plemeníka
3. záznam o odběru spermatu	všechny údaje o hodnoceném spermatu včetně jeho zpracování a kontroly přežitelnosti spermií v chronologickém sledu
4. záznam o výdeji inseminačních dávek	a) jméno, název odběratele, b) datum výdeje, c) datum odběru spermatu, d) číslo státního registru a linie plemeníků, e) počet inseminačních dávek

E.**Technologické a hygienické postupy při inseminaci a skladování inseminačních dávek**

1. Před inseminací plemenice provede osoba oprávněná nebo chovatel provádějící inseminaci reprodukční anamnézu: po posouzení záznamů v dokladu plemenice zhodnotí dobu po jejím obahnění nebo okozlení do ohlášení říje, případně dobu od poslední inseminace a z inseminace vyloučí plemenice s nefyziologickým výtokem z pohlavních orgánů, s příznaky nákazy nebo jiného onemocnění, plemenice mimo říji a plemenice neoznačené.

2. Říjící se ovce nebo kozy jsou vybírány zpravidla s pomocí plemeníka, který působí v přirozené plemenitbě. Inseminace ovcí se provádí od poloviny do začátku třetí třetiny říje, mezi 12 až 18 hodinou říje, u koz zpravidla 10 až 12 hodin od nástupu říje.

3. K inseminaci se používá jen sperma splňující stanovené podmínky, při dodržení technologického postupu přípravy inseminační dávky.

4. Při inseminaci postupuje oprávněná osoba nebo chovatel tak, že:

- 4.1. dbá o hygienu inseminace,
- 4.2. inseminaci provádí v připouštědlech,
- 4.3. dodržuje správný postup inseminace ovcí a koz čerstvým nebo zmraženým spermatem.

F.**Technické vybavení pro provádění inseminace ovcí a koz
(podle druhu inseminačních dávek)**

1. spekulum s vnitřním osvětlením,
2. skleněné nebo jednorázové plastové pipety,
3. výtlačné gumové balonky nebo jednorázové injekční stříkačky,
4. transportní kontejner s vnitřním vybavením,
5. parafinový olej, líh, vata a nůžky.

G.**Druh a obsah záznamů o inseminaci,
způsob jejich předávání osobě pověřené vedením ústřední evidence**

1. Chovatelé vedou stájový zápisník plemenic zařazených do inseminace, do kterého zaznamenávají ušní čísla a data narození plemenic a osoby oprávněné a chovatelé provádějící inseminaci do něj zaznamenávají údaje o každé inseminaci.

2. Osoba pověřená vedením ústřední evidence přejímá, zpracovává a vyhodnocuje údaje o inseminaci bahnic jen na základě žádosti chovatele, jemuž předává vyhodnocené údaje v dohodnutých termínech a za smluvních podmínek.

STŘEDISKA PRO PŘENOS EMBRYÍ

Část I.

Technologické a hygienické postupy získávání, kultivace a uchovávání embryí, vaječných buněk a přenosu embryí

1. Při získávání, kultivaci a uchovávání embryí se dodržují tyto zásady hygieny:
 - a) všechny nástroje a média, které přicházejí do styku s dárkyní, embryi a příjemkyní jsou sterilní a jsou uzpůsobeny tak, aby se omezila možnost sekundární kontaminace,
 - b) produkty živočišného původu používané do vyplachovacích, kultivačních a zmrazovacích médií pocházejí ze zdrojů, které nepředstavují riziko pro zdraví zvířat, nebo jsou před použitím ošetřeny takovým způsobem, který toto riziko vylučuje,
 - c) kontejnery pro uložení a transport embryí jsou před každým naplněním dezinfikovány,
 - d) tekutý dusík nebyl předtím použit pro jiné produkty živočišného původu.

2. Embrya se získávají zpravidla nechirurgickým výplachem děložních rohů dárkyně sedmý den po inseminaci. Výplach embryí se provádí v místě, které je možno snadno čistit.

3. Embrya se izolují, hodnotí, promývají a zpracovávají v místnosti izolované od místa výplachu.

4. Embrya se vyhledávají stereomikroskopem a vyhledaná embrya se přenášejí mikropipetou do manipulačního média.

5. Embrya se hodnotí podle části II. této přílohy a poté se speciálně ošetřují

- a) mechanickými, 10 x opakovanými oplachy v kultivačním mediu; mezi jednotlivými oplachy se vymění mikropipeta a pro embrya každé dárkyně jsou použita nová média,
- b) metodou enzymatického ošetření, která je účinná při kontaminaci viry adheujícími na zonu pellucidu, jejíž součástí je krátkodobé vystavení embryí působení trypsinu.

6. Embrya se uchovávají

- a) krátkodobě tak, že
 1. po vyhledání, hodnocení a dekontaminaci se přemísťují do 2 cm³ kultivačního média,
 2. uchovávají se při pokojové teplotě,
 3. před přenosem se plní do označených pejet o průměru 2,4 mm,
- b) dlouhodobě tak, že
 1. ve zmrazovacím mediu v pejetách se vkládají do zmrazovače,
 2. zmrazovací režim je dán použitým médiem,
 3. při dosažení teploty nejméně -30 °C se pejety přenesou do tekutého dusíku.
- c) vitifikaci

7. Před rozmrazením se pejeta vyjme z tekutého dusíku, ponechá se na vzduchu asi 10 sekund a poté ponoří na 10 sekund do vodní lázně o teplotě 37 °C. Vymývání glycerinu se provádí ve 3 stupních pomocí sacharózy. Přenos je nutno provést ihned po rozmrazení a vymytí glycerinu. Při použití etylenglykolu je nutno provést přenos ihned po rozmrazení.

8. Přenos embryí se provádí nechirurgicky speciální aparaturou, která umožňuje provést přenos hygienicky, lehce, atraumaticky. Při přenosu embryí se dodržují hygienické podmínky.

9. Vaječné buňky se získávají z ovarií odporažených dárkyň „post mortem“, nebo metodou OPU punkcí ovariálních folikulů od žijících dárkyň. Vaječné buňky se používají v rámci programu in vitro produkce embryí. Embrya vyprodukovaná v podmínkách in vitro se hodnotí a uchovávají stejně jako embrya vzniklá in vivo.

Část II.

Postupy hodnocení kvality embryí a vaječných buněk

1. Orientační posouzení kvality embryí se provádí mikroskopicky již při jejich vyhledávání. K dalšímu použití se určují pouze embrya, která odpovídají stupněm vývoje déle postovulačního období.

2. Embrya se po zhodnocení zařadí do kvalitativních skupin. Morfologicky nejkvalitnější embrya jsou vhodná ke zmrazování, embrya se zastaveným vývojem a dalšími abnormalitami se vyřazují.

3. Pejety se zmrazenými embryi nebo jejich zátky se popisují (pejety směrem od zavařeného konce), Při popisu se uvádí

- a) číslo pejety, které se přenáší z deníku zmrazování embryí,
- b) číslo přenosového týmu (veterinární registrační číslo),
- c) značka plemene (alfabetické označení),
- d) matka embrya, (devítimístné číslo ušní známky),
- e) otec embrya, (značka registru a číslo registru),
- f) den, měsíc, rok zmrazení, přičemž každý údaj je dvojmístný,
- g) počet embryí v pejetě (v případě přímého přenosu se zmrazuje v pejetě vždy jen jedno embryo).

Část III.
Požadavky na technické a přístrojové vybavení
střediska pro přenos embryí

laboratoř	zdroje teplé vody, destilovaná voda, sterilizátor, chladnice a mraznice, vodní lázeň na medium, stereomikroskop se spodním osvětlením
zařízení pro čištění, sterilizaci a desinfekci	
místnost pro kontejnery se zmrazenými embryi	přepravní nádoby na dusík, polystyrénové nádoby na dusík a zmrazovače embryí
další pomůcky a zařízení potřebná pro výplach, hodnocení, uchovávání a přenos embryí	zejména vyplachovací FOLEYE a katetry, vyplachovací, manipulační, kultivační, zmrazovací a vymývací medium, pejetý, přenosné aparatury s krytem, desinfekční prostředky

Část IV.
Druh záznamů o přenosu embryí a vaječných buněk
a způsob jejich předávání osobě pověřené vedením ústřední evidence

1. Osoba oprávněná k přenosu embryí vede záznamy
 - a) přenosových týmů,
 - b) dárkyň,
 - c) příjemkyň,
 - d) zmrazených embryí,
 - e) prodeje a vývozu embryí.
2. Tyto záznamy předává osoba oprávněná k přenosu embryí osobě pověřené vedením ústřední evidence v rozsahu a v termínech stanovených touto osobou.

Příloha č. 7 k vyhlášce č. 471/2000 Sb.

OBSAH PRŮVODNÍHO LISTU DOVÁŽENÉHO SPERMATU, EMBRYÍ A VAJEČNÝCH BUNĚK**Část I. Průvodní list dováženého spermatu skotu, prasat, ovcí a koz obsahuje tyto údaje:**

PRŮVODNÍ LIST DOVÁŽENÉHO SPERMATU SKOTU, PRASAT, OVCÍ A KOZ			
Část A. Údaje o dárci spermatu			
1. Druh (skot, prase, ovce, koza)		2. Plemeno, typ	
3. Název osoby, která vystavila průvodní list			
4. Název osoby, která vede plemennou knihu v zemi původu zvířete			
5. Příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo chovatele			
6. Jméno (nepovinné označení) zvířete		7. Číslo v plemenné knize	
8. Datum narození		9. Genetický typ*)	
10. Původ**)			
Otec (číslo plemenné knihy)		Otec otce (číslo plemenné knihy)	
		Matka otce (číslo plemenné knihy)	
Matka (číslo plemenné knihy)		Otec matky (číslo plemenné knihy)	
		Matka matky (číslo plemenné knihy)	
11. Výsledky testování užitkových vlastností a odhadu plemenné hodnoty, jméno osoby, která provedla odhad plemenné hodnoty zvířete, jeho rodičů a prarodičů***)			
12. Spolehlivost (u býků mléčných plemen)			
Část B. Údaje o spermatu			
1. Systém označení inseminačních dávek****)		2. Systém označení kontejneru	
3. Název a adresa inseminační stanice, ve které bylo sperma odebráno			
4. Příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo tuzemského příjemce inseminačních dávek			
Označení inseminačních dávek	Počet dávek	Druh inseminační dávky (krátkodobě/dlouhodobě konzervovaná)	Datum odběru
Datum a místo vystavení průvodního listu			
Příjmení, jméno a podpis osoby, která průvodní list vystavila			

Poznámky:

*) Genetický typ stanovený podle používaných metod v zemi původu, jde-li o skot.

**) Údaje mohou být k průvodnímu listu přiloženy formou průkazu o původu.

***) Údaje se uvedou ve zvláštní příloze, která se přiloží k průvodnímu listu.

****) Barva, čísla apod.

Část II. Průvodní list dováženého spermatu koní obsahuje tyto údaje:

PRŮVODNÍ LIST DOVÁŽENÉHO SPERMATU KONÍ			
Část A. Údaje o dárci spermatu			
1. Plemeno			
2. Název osoby, která vystavila průvodní list			
3. Název osoby, která vede plemennou knihu v zemi původu zvířete			
4. Způsob (systém) identifikace		5. Identifikační číslo	
6. Datum narození		7. Genetický typ (byl stanoven – ano/ne)	
8. Příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo majitele			
9. Název osoby, která vede tuzemskou plemennou knihu			
10. Výsledky výkonnostních zkoušek a odhadu plemenné hodnoty*)			
Část B. Údaje o spermatu			
1. Systém označení inseminačních dávek**)		2. Systém označení kontejneru	
3. Název a sídlo inseminační stanice, ve které bylo sperma odebráno			
4. Příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo tuzemského příjemce inseminačních dávek			
Označení inseminačních dávek	Počet dávek	Druh inseminační dávky (krátkodobě/dlouhodobě konzervovaná)	Datum odběru
Datum a místo vystavení průvodního listu			
Příjmení, jméno a podpis osoby, která průvodní list vystavila			

Poznámky:

*) Údaje se uvedou ve zvláštní příloze, která se přiloží k průvodnímu listu.

**) Barva, čísla apod.

Část III. Průvodní list dovážených embryí obsahuje tyto údaje:

PRŮVODNÍ LIST DOVÁŽENÝCH EMBRYÍ		
Část A. Údaje o otci embrya		
1. Druh (skot, prase, ovce, koza)	2. Plemeno, typ	
3. Název osoby, která vystavila průvodní list		
4. Název osoby, která vede plemennou knihu v zemi původu zvířete		
5. Příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo chovatele		
6. Jméno (nepovinné označení) zvířete	7. Číslo v plemenné knize	
8. Datum narození	9. Genetický typ*)	
10. Původ (s výjimkou hybridních prasat)**)		
Otec (číslo plemenné knihy)	Otec otce (číslo plemenné knihy)	
	Matka otce (číslo plemenné knihy)	
Matka (číslo plemenné knihy)	Otec matky (číslo plemenné knihy)	
	Matka matky (číslo plemenné knihy)	
11. Výsledky testování užitkových vlastností a odhadu plemenné hodnoty, jméno osoby, která provedla odhad plemenné hodnoty zvířete, jeho rodičů a prarodičů****)		
Část B. Údaje o dárkyni embrya		
1. Druh (skot, prase, ovce, koza)	2. Plemeno, typ	
3. Název osoby, která vystavila průvodní list		
4. Název osoby, která vede plemennou knihu v zemi původu zvířete		
5. Příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo chovatele		
6. Jméno (nepovinné označení) zvířete	7. Číslo v plemenné knize	
8. Datum narození	9. Genetický typ*)	
10. Původ (s výjimkou hybridních prasat)**)		
Otec (číslo plemenné knihy)	Otec otce (číslo plemenné knihy)	
	Matka otce (číslo plemenné knihy)	
Matka (číslo plemenné knihy)	Otec matky (číslo plemenné knihy)	
	Matka matky (číslo plemenné knihy)	
11. Výsledky testování užitkových vlastností a odhadu plemenné hodnoty, jméno osoby, která provedla odhad plemenné hodnoty zvířete, jeho rodičů a prarodičů****)		
Část C. Údaje o embryích		
1. Způsob označení obalů embryí****)		2. Způsob označení kontejneru
3. Název a adresa odběrového týmu, který provedl odběr		
4. Příjmení, jméno a trvalé bydliště nebo název a sídlo tuzemského příjemce		
Označení obalů	Počet embryí v obalu	Datum odběru
Datum a místo vystavení průvodního listu		
Příjmení, jméno a podpis osoby, která průvodní list vystavila		

Poznámky:

*) Genetický typ stanovený podle používaných metod v zemi původu, jde-li o skot.

**) Údaje mohou být k průvodnímu listu přiloženy formou průkazu o původu.

***) Údaje se uvedou ve zvláštní příloze, která se přiloží k průvodnímu listu.

****) Barva, čísla apod.

Část IV. Průvodní list dovážených vaječných buněk obsahuje tyto údaje:

PRŮVODNÍ LIST DOVÁŽENÝCH VAJEČNÝCH BUNĚK		
Část A. Údaje o dárkyni vaječných buněk		
1. Druh (skot, prase, ovce, koza)	2. Plemeno, typ	
3. Název osoby, která vystavila průvodní list		
4. Název a sídlo osoby, která vede plemennou knihu v zemi původu zvířete		
5. Příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo chovatele		
6. Jméno (nepovinné označení) zvířete	7. Číslo v plemenné knize	
8. Datum narození	9. Genetický typ*)	
10. Původ (s výjimkou hybridních prasat**)		
Otec (číslo plemenné knihy)	Otec otce (číslo plemenné knihy)	
	Matka otce (číslo plemenné knihy)	
Matka (číslo plemenné knihy)	Otec matky (číslo plemenné knihy)	
	Matka matky (číslo plemenné knihy)	
11. Výsledky testování užitkových vlastností a odhadu plemenné hodnoty, jméno osoby, která provedla odhad plemenné hodnoty zvířete, jeho rodičů a prarodičů***)		
Část B. Údaje o vaječných buňkách		
1. Systém označení obalů vaječných buněk (barva, čísla, apod.)	2. Systém označení kontejneru	
3. Název a sídlo odběrového týmu, který provedl odběr		
4. Příjmení, jméno a trvalý pobyt nebo název a sídlo tuzemského příjemce		
Označení obalů	Počet vaječných buněk v obalu	Datum odběru
Datum a místo vystavení průvodního listu		
Příjmení, jméno a podpis osoby, která průvodní list vystavila		

Poznámky:

*) Genetický typ stanovený podle používaných metod v zemi původu, jde-li o skot.

**) Údaje mohou být k průvodnímu listu přiloženy formou průkazu o původu.

***) Údaje se uvedou ve zvláštní příloze, která se přiloží k průvodnímu listu.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – Redakce: Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 614 32341 a 614 33502, fax (02) 614 33502 – Administrace: písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel./fax: 00421 7 525 46 28, 525 45 59. Roční předplatné se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2000 činí 2000,- Kč) – Vychází podle potřeby – Distribuce: celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. Internetová prodejna: www.sbirkyzakonu.cz – Drobný prodej – Benešov: HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; Bohumín: ŽDB, a. s., technická knihovna, Bezručova 300; Brno: Vyšehrad, s. r. o., Kapucínské nám. 11, Knihkupectví M. Ženíška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; České Budějovice: PROSPEKTRUM, Kněžská 18, SEVT, a. s., Česká 3; Hradec Králové: TECHNOR, Hořická 405; Cheb: EFREX, s. r. o., Karlova 31; Chomutov: DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; Kadaň: Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; Kladno: eL VaN, Ke Stadionu 1953; Klatovy: Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/I.; Liberec: Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; Most: Knihkupectví Šeříková, Ilona Růžičková, Šeříková 529/1057; Napajedla: Ing. Miroslav Kuččík, Svatoplukova 1282; Olomouc: BONUM, Ostružnická 10, Tycho, Ostružnická 3; Ostrava: LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Nádražní 29; Pardubice: LEJHANEC, s. r. o., Sladkovského 414, PROSPEKTRUM, nám. Republiky 1400 (objekt GRAND); Plzeň: ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; Praha 1: Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, KANT CZ, s. r. o., Hybernská 5, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, Moraviapress, a. s., Na Florenci 7-9, tel.: 02/232 07 66, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; Praha 2: ANAG – sdružení, Ing. Jiří Vítek, nám. Míru 9, Národní dům; NEWSLETTER PRAHA, Šafaříkova 11; Praha 4: PROSPEKTRUM, Nákupní centrum Budějovická, Olbrachtova 64, SEVT, a. s., Jihlavská 405; Praha 5: SEVT, a. s., E. Peškové 14; Praha 6: PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; Praha 8: JASIPA, Zenklova 60; Praha 10: Abonentní tiskový servis, Hájek 40, Uhřetěves, BMSS START, areál VÚ JAWA, V Korytech 20; Přerov: Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; Sokolov: KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22; Šumperk: Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; Tábor: Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; Teplice: L + N knihkupectví, Kapelní 4; Trutnov: Galerie ALFA, Bulharská 58; Ústí nad Labem: Severočeská distribuční, s. r. o., Havířská 327, tel.: 047/560 38 66, fax: 047/560 38 77; Zábřeh: Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; Žatec: Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. Distribuční podmínky předplatného: jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od začátku předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. Reklamací: informace na tel. číslo 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.